

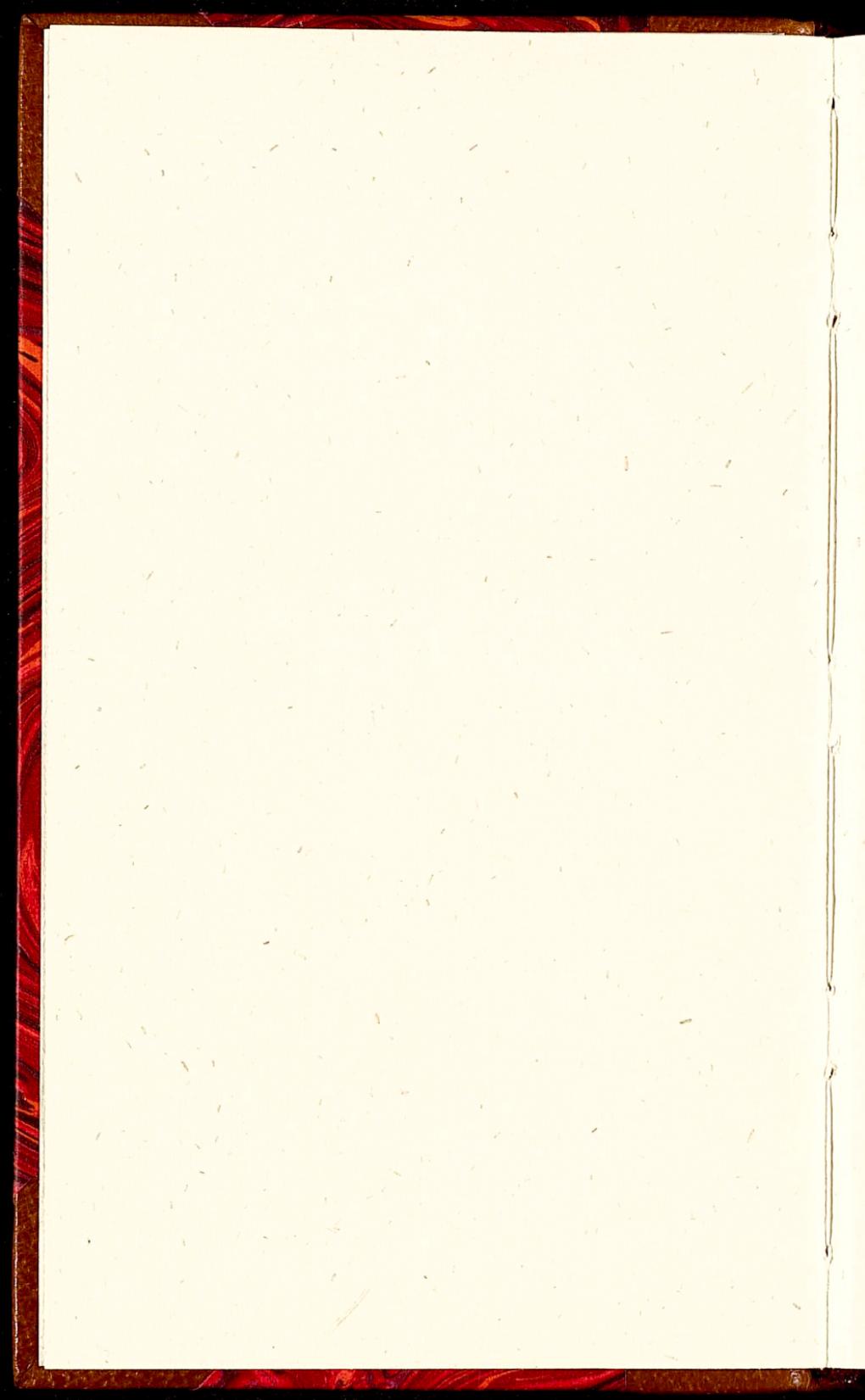
8° Zool. XI, 990

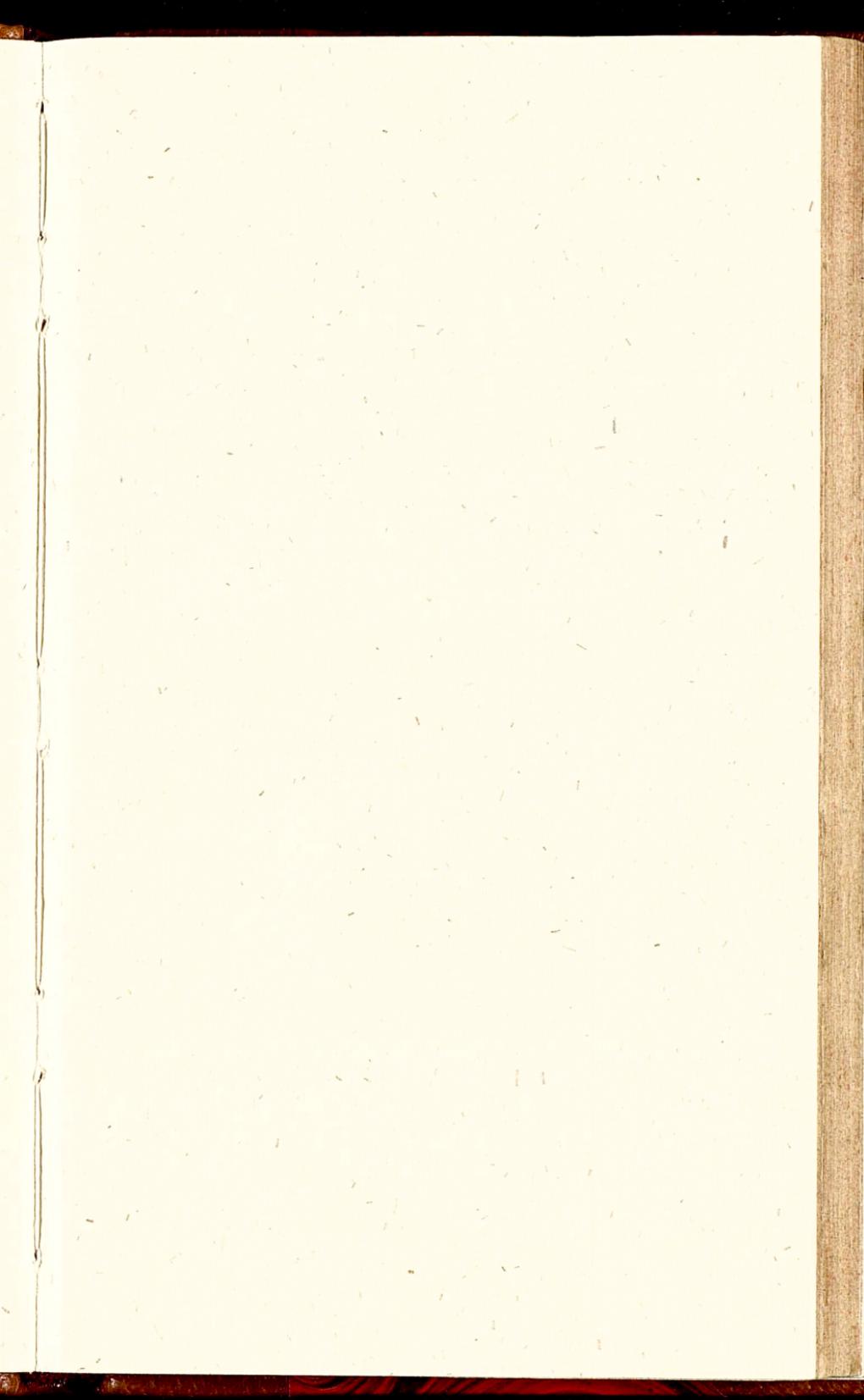
HG-FB

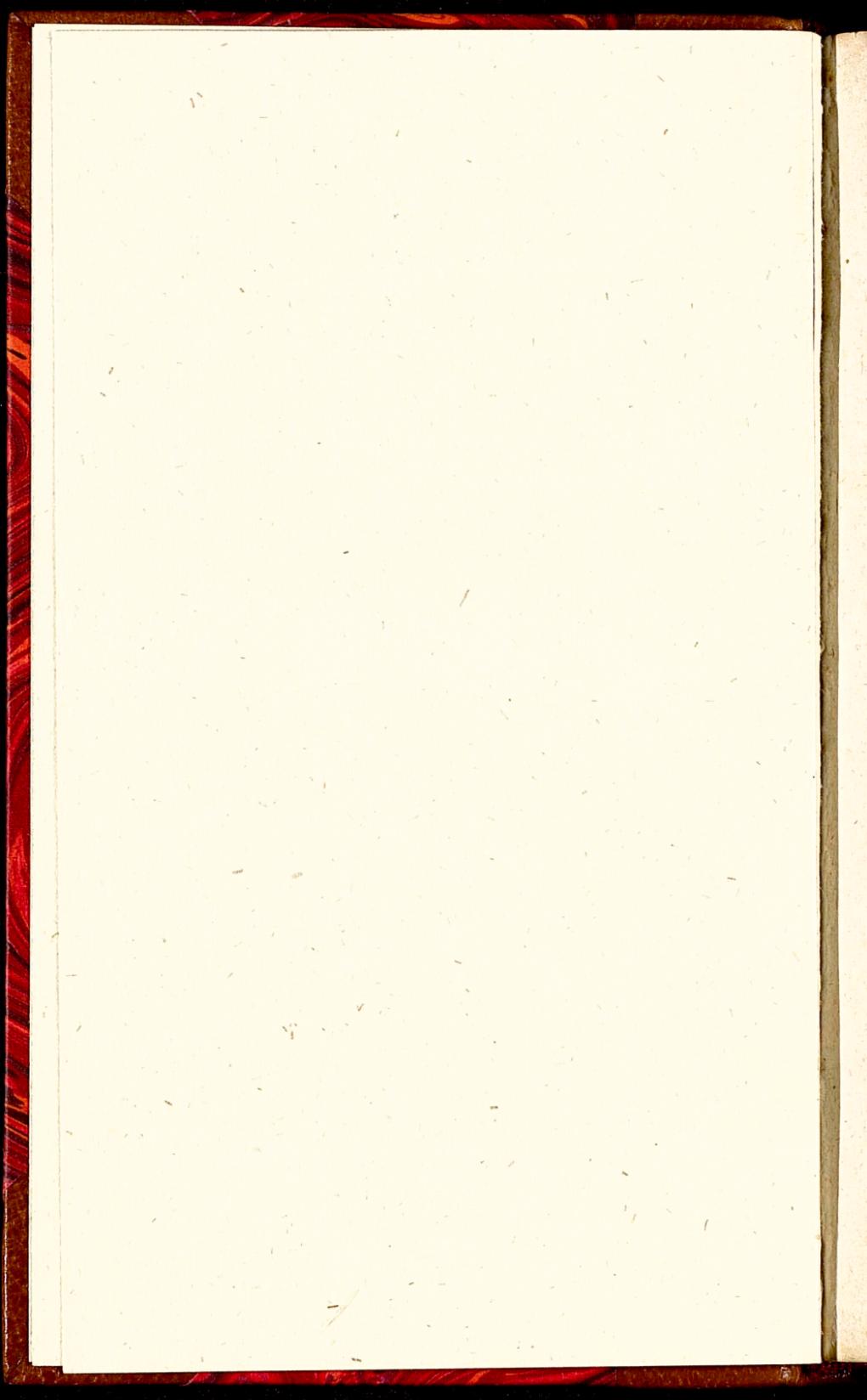
SUB Göttingen
113 475 314

7

IO. FRID. BLVMENBACHII

M. D. ET PROF. GOETTING.

DE

GENERIS HVMANI
VARIETATE NATIVA

L I B E R

CVM FIGVRIS AERI INCISIS

— NATVRAE SPECIES RATIOQVE.

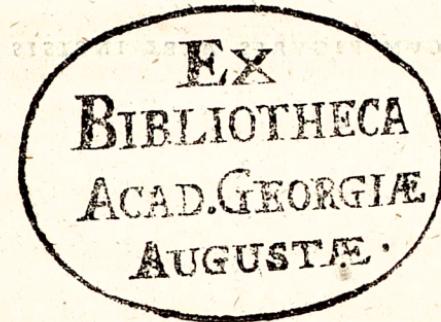
GOETTINGAE

apud VIDVAM ABR. VANDENHOECK
CLO CC LXXVI.

PHIGASIS. MVL. IN. D. R. H. LO

IN. C. S. I. C. M. V. T. P. O. N. O. C. S. A.

PHIGASIS. MVL. IN. D. R. H. LO

LECTORI DOCTO ET AEQVO

S. D.

IO. FRID. BLVMENBACH.

Et si non habeo magnopere, quod mihi super instituti mei ratione praefandum esset, attamen pauca monere cum mos, tum ipsum tuum commodum suadent, qui statim in libelli limine de nonnullis, quae ipsam trationem attinent, haud inepte erudiendus videris. Quod exhibent sequentes pagellae argumentum, nec utilitate quadam, nec iucunditate sua plane carere videtur, cum irre versetur, quam summi huius seculi viri attentione et disquisitione sua dignati fuerunt; qua alii quidam, extensae saltem famae homines, aduersus religionis christianaee et sacri codicis auctoritatem uti sustinuerunt, quam denique nec ingratam acceperimus iis, qui vel primoribus labris suauiores tantum litterarum cupedias degustare cupi-

A

unt.

unt. Sufficiebant haec pro incitamento, quo magis et meam quoque symbolam tot tantisque Cl. Virorum laboribus addere au- derem, in quam, nisi illis plane impar visa fuerit intelligentibus, vtiliter insumfisse ope- ram laetus arbitrabor. Ipse quidem, si quis alius, defectus opelli mei probe intelligo; quorum autem facilem veniam ab aequis ho- minibus expesto. A grauioribus erroribus vacuus ut essem, quantum pro humana, qua omnes premimur imbecillitate licuit, vehe- menter studui, praeiudicia fugiendo, veri- tatis viam monstrantis vestigia, curiose pre- mendo. Nuspiciam in messem alienam fal- cem immittere aut Phaedrini instar graculi alienis gloriari bonis, libuit; verum candi- de vbiuis, quibus vsus fuerim auctoribus, adieci. Duplex inde redundasse bonum con- fido: sua cuiuis seruaui, quae mutuo tan- tum sumseram, reddidi, et ne quid mihi lau-

di

di duceretur, quod aliorum esset, ita curaui; simul autem vltro inquirere volentibus fontes patent, quos ipsi adire, et num recte hauserim, iudicare possunt. Erunt fortassis, qui multorum adhuc scriptorum, ad rem nostram facientium, nomina desiderent: his quidem lubens concedo, fieri potuisse, ut iuuenem adhuc lateret vnuis alterue huic pertinens auctor: consilio autem alios me omisisse iidem sciant; eos nempe, qui aliorum tantum obseruationes suas fecerunt, quiue saltem maxime vulgares nostrisque diebus nulli adhuc dubitationis aleae obnoxias res, confirmarunt. Quod reliquos libelli defectus attinet, auctor excusationem mereri videtur, cui, etsi non omnibus satis fecerit, illud tamen dabitur, pro viribus suis collegisse hinc inde sparsos flores, qui aliis, laureas in hoc ludo sibi nectere cupientibus, quibusque meliora fortassis finxit

praecordia Titan, negotium facilitare aliis-
que modis poterunt inferuire. Nihilomi-
nus tamen et in posterum eidem argumento
diutius inhaerere, veritatem queuis modo
eruere et confirmare, in quibus errasse vi-
debit, ea emendare, decreuit; sique fortu-
na vti fautrice licuerit, aetasque ac iudicium
adoleuerit, pluria et grauiora olim praesta-
re conabitur. Goettingae a. d. 21 Aug. 1775.

Super generis humani varietate nativa scripturus, ab uno, et ipso generationis negotio ordiri, operaे pretium duco: non ut systemata deliberem, hypotheses enarrem, labyrinthi tricis me insinuem cuius vix exitum promitterem, crambemue millies recoclam de-nuo excitem; aut demum Iliada post Homerum, univer-sam scil. generationis historiam post immortales summi HALLERI labores scribere audeam; sed ut tribus faltem verbis ea tangam, quae ex repetita obseruatione profundoque doctissimorum Virorum iudicio pro certo habentur, lucemque argumento nostro affundere poterunt.

Quid quisque sexus ad foetus generationem conferat, cui potiores debeantur partes, a pluribus retro annorum millibus occupauerat philosophorum et medicorum principes. HALLERI demum profundae sagacitati referuatum erat, confringere ut arta Naturae primus portarum claustra auderet, exque ouis incubatis, a tot tantisque antea Viris obseruatis, magnum illud, quod naturae soli explicatum putabatur, mysterium erueret: cuius narrationem breuissimis tantum complectamur, necesse est a).

Docet subtilior ouoru[m] incubatorum anatome, continuari intestinum pulli cum vitelli inuolucris ita,

vt

a) Ipsiſ fere Perill. inuentoris verbis vtor. *Opusc. min.* II. p. 418. *Physiol. T. VIII.* sparsim. v. quoque BONNET *corps organisés I.* p. 107. fq[ue]q[ue].

A 3

vt primum inuolucrum ipsa cutis foetus sit; alterum exterior intestini tunica cum mesenterio et peritonaeo foetus continuata: tertium interius esse intestini velamentum, et ex simili ventriculi et oesophagi et faecium et oris membrana, ex cute demum et epidermide foetus, produci: vitellum arterias recipere suas ab ipsis pulli meseraicis &c. Sequitur ex his: ouum totum matris partem esse, in qua ovarium cum omnibus suis perinde perfectum reperitur, quando nulla adhuc masculi familiaritas accessit. Deinde, foetum esse partem oui, aut certe cum ouo inseparabili nexu coniungi: vitellus enim (et solus quidem) ouuin cum suo inuolucro constituit dum in matre est: sed is vitellus ductu suo cum foetu ita vnitur, vt idem continuum corpus constituat.

Directa hinc patet demonstratio embryonem ouo materno contineri, feminamque vera stimina futuri foetus suppeditare. Iners illud lateret aeterno quasi sapore sepultum primaevum germin, nisi ab accidente foecundi seminis virilis stimulo, eiusdemque praesertim partibus subtilioribus odoratis et ad irritandum aptissimis, suscitaretur, e vesicula Grafsiana, qua inclusus erat, b) erumperet, tubam permearet, hacque via in ipsum uterum veniret; ibi demum vltro explicaretur et euolueretur, et a mascula vi in quibusdam suis parbus mutatus, parentibus suis similis euaderet.

Pullus tandem in lucem editus, temporisque successu adultus, cum altero, suae speciei, sexu, similis

b) Relinquit luculentum pristinæ in ovario habitationis vestigium, in corpore luteo, quod locum suum occupat. Cf. de hoc corpusculo, itidem magni HALLERI conatibus rite demum illustrato Hist. de l'Acad. des Sc. de Paris 1753 p. 134sq. no. VII. et Physiol. T. VIII. p. 30. sqq. Eleganter ex humanis cadaveribus exhibit Gv. HUNTER anatomia uteri humani granidi Birmingh. 1774. tab. 15. 29. 31.

les producere potest; quorum demum posteri primis suis parentibus aeternum similes euadere debent.

Quaenam ergo contrarii euentus caussae? quid est, quod generationem mutat, progeniemque mox vivisioriem mox meliorem, certe a primis genitricibus maxime diuersam producit?

Per totam quidem nostram tractationem ad ea respondendum erit. Ut autem narrationis series melius seruetur, generaliter pauca quaedam praemittere oportet.

Et primo quidem de coeli potentia paucis dicendum' erit, cuius adeo late patet imperium, vt ab hoc vnice pendere hominum diuersas formas, colores, mores et institutiones, egregiis visum fuerit viris c). Duplex autem existit modus, quibus homines climatum mutationem experiri possunt, quorum vterque ad nos spectat. Est enim vt migrant et ita coelum mutant; est autem illud quoque, vt ipsum solum sensim aut miteat aut efferetur, et exinde degenerent incolae. Vtriusque plura suo loco dicentur exempla. Hic dixisse sufficiat nullam fere esse habitus diuersitatem, quam non climatis varietates producere possint: id quod vel ex animantium brutorum historia luculenter appet. Equi Europaei si orientem versus transferuntur, in Sibiria, China etc. temporis progressu decrescent quasi, minores multo corpore fiunt, ita vt demum vix pro eadem specie agnoscere possis. Iumenta e contrario Iakutensis, siue Kamtschatkam veniant siue Archangelin, proceriores, robustiores euadunt, id quod et Angliae oues in

c) POLYBIUS T. I. p. 462. ed. Ernesti: *ε γαρ δι αλλην δια δε ταυτην την αιτιαν πατη τας εθνιας και τας οδοχερεις διασασεις πλεισον αλληλων διαφερομεν, ηθεσι τε και μορφαις και χρωμασιν, ετι δε των επιτιθευματων τοις πλεισοις. cf. præter ea CARDANVM in Hipp. de aër. aqu. et loc. p. 218. prolixè de climatis in humana corpora effectu agentem.*

In Suecia expertae sunt. Sciuri circa Oby fl. tertia parte maiores sunt iis, quos Obdorii etc. reperias *d*); ut coloris diuersitatem taceam, quem multo adhuc magis variare facile videas. Quod eiusdem terrae clima mutari possit, non erit qui dubitet, dummodo ipsam nostram hodiernam Germaniam cum veteri, populares nostros cum maioribus nostris conferat *e*). Tempus erat, vbi alce nunc vltimi Septentrionis tantum accola Rheni littora oberrabat, vbi ipsum hoc flumen frequenter gelu coibat, ita ut Galli sacra ipsi facerent, ne vicinis proavis nostris dorsum praeberet; vbi vastissimae syluae totam fere tegebant patriam, nec ullus viarium prouentus erat, et quae sunt huius generis alia, nimis certe sufficientia, quo minus maiorum nostrorum magna corpora et tantum ad impetum valida, strictos artus, minaces vultus, truces oculos &c. in nostri aevi Germanis quaeramus.

Praeter coelum aliae restant causae, quae porro mutare valent corpora; plura quidem ex his ab ipso climate pendere dices; quaedam tamen separata esse ab eo, patebit. Ad has potentias praeceteris vitae genus et educatio pertinent. Trita sunt exempla animalium domesticorum, quae in miras decreuisse varietates naturamque suam fere exuisse, in aprico est. Quid clima in equis mutet modo diximus, iam eosdem mutant vitæ genere videamus. Feri illi equi *f*) mirum quantum a nostris cicuribus differunt, statura parua, capite grandi, colore murino, pellis hirsutia, morum fero-

a) STELLER von sonderb. Meerthieren p. 41. *sqq.*

e) CONRING de germanicor. corpor. habitus antiqui ac noui causis. docte ut solebat.

f) RZACZYNSKI b. n. Pol. p. 217. *sq.* PALLAS Reisen I. p. 211. S. G. GMELIN Reis. I. p. 44. *sqq.* c. icon. tab. 9.

ferocia ita, ut vix mansuetant &c. et fere asino magis, quam nostris domesticis equis similes videntur; adeo ut laudatus G MELINVS vix haesitauerit, quin equum cicurem, ferum, et asinum pro eadem haberet specie, huncque cultura saltem ab equo cicure degenerasse crederet: quod tamen nimium videtur, cum asino viscerum partes sint, quibus evidenter caret Caballus *g*) et vice versa. Praeter equos plane feros, tamen et in nostra re equaria magnum discrimen videre est inter eos, qui syluaticis vntuntur passionibus *b*) eosque qui in stabulis aluntur. Notum est v. c. pullum equinum si in eiusmodi pecuaria natus fuerit, dimidia iam post partum hora, matrem sequi pabula quaerentem, si autem illud in stabulo acciderit, non raro per nycthemerum et ultro humi iacere, antequam pedibus insistere audeat.

Binas adhuc tetigimus caussas, quae animantium habitum mutant: clima sc. et vitae genus. De tertio adhuc praecipiendum restat, diuersae nempe speciei connubia, et inde natis animalibus hybridis. Difficilis sane res, quam tamen post recentiorum labores *i*) paucis absolueri licet.

Tria in hybridorum disquisitione probe distinguere necesse erit. num saltem coierint eiusmodi diuersa animantia, an vero et pulli ex hac copula produuerint, anue denique et hi foecundi et ad generis propagationem apti fuerint.

Posteriori quidem, et si raro contingat, (idque summa Diuini numinis prouidentia, ne nouae species, in

g) in vocis organis HERISSANT mem. de l'Ac. des Sc. de Paris 1753, tab. 9. sqq.

b) v. c. Lippenses, cf. I. G. PRIZELIVS vom Senner Gefüste. 1771. 8.

i) BUFFON plurimis locis, praefert. de la dégénération des animaux XIV. p. 248. sqq. v. HALLER. physiol. VIII. p. 8. sq. 99. sqq.

in infinitum multiplicentur) in valde tamen affinibus, admitterem. Mulas certe peperisse non adeo pauca extant testimonia *k*). Hybrida ex vulpis et canis congreßu nasci (Canes Laconici *αλοπηκιδες* veterum) haecque ad generandum apta esse, non est quod dubites. Est adhuc Goettingae neptis (et ab ea natu plures pronepotes) vulpis, quae a cane domestico grauida siebat; in qua adhuc frontem planam aliaque auitae formae vestigia agnoscas. Aves hybridas prolicas ostendunt *S PRENGERI l*) experimenta.

Hybridorum infoecundorum copiosa extant exempla quae repetere piget. Muli, quantum scimus, ex his antiquissimi sunt. Quanquam enim antediluvianos fuisse dubitemus *m*) nec Annae *n*) eorum inuentum tribuere audeamus, summa tamen eorum antiquitas vel ex profanis scriptoribus *o*) et artis primis *p*) fere monumentis appareat. Rarioribus hybridis addas Capram reversam cum C. depresso coemtem et pullum producentem *q*). HESYCHIO autem minus credas, dum lupum aureum L. (Jackhals) ex hyaenae et vulgaris lupi coitu

k) ARISTOT. *de gen. an.* II. 8. certo saltet tempore foecundari. VARRO *de R. R.* II. 1. 27. COLVSELLA VI. 37. 3. PLIN. VIII. 44. et ad eund. HARDVINVS. BARTHII *aduersar.* 42. sq. BOCHARTI *bieroz.* I. 2. 20. nouissime ROZIER *obs. sur la phys. &c. pour 1772.* Inter prodigia a LIVIO ET OBSEQUENTE annotata saepius legitur.

l) *Opusc. physico-math.* Hannov. 1753. p. 27. *sqq.*

m) PERERIVS in *Genesin T. II.* p. 185. *sqq.* plurimis disputatnum mulus ingressus fuerit arcum Noë nec ne?

n) *Genes.* c. 36. v. 24. BOCHART *l. c.* prolix.

o) Hom. Il. β. 852. qui ab Enetis deriuat eos.

p) in Cypseli area. HEYNE vir summus über den Kasten des Cypf. p. 58. Clar. C. circa 660. a. C. n.

q) vidit in viuario Cliffort. perill. a LINNE' S. N. XII. p. 96.

ti ortum dicit r). De canium et simiarum coitu s) et
inde natis hybridis ambiguus adhuc haesito. Nimirum
diuersa videntur animalia. Duo interim mihi innotuerunt
exempla, vbi canes femellae e simiis masculis gra-
vidae factae dicuntur, quibus omnem negare fidem,
nefas ducerem. Alterum in terris Schwarzburgicis ac-
cedit; hybridri huius iconem, curate depictam, possi-
det Excell. BüTTNER vs benigneque mecum com-
municauit. Canem refert, domestici minoris statura,
colore luteo flauescente; oculi, auriculae, collare pi-
losum a cane vulgari differebant, paternis iisdem par-
tibus simillimos esse, relatum est. Alterum Franco-
furti ad M. ante triennium fere accidisse, testis oculatus,
fide maxime dignissimus, retulit: peperisse catel-
lam ex Simia Diana L. foetum, ferocitate, ingenio,
habitu gibboſo, et cauda longiore patri simillimum.
Rem indagandam relinquimus iis, quibus fortassis oc-
casio erit curatius obſeruandi; notae enim sunt diffi-
cultates, quae in huiusmodi experimentis occurruunt.
Aegre eiusmodi animalia, in quibus periculum facere
animus est, ab aliorum confortio arceri possunt, ita
ut simul coēundi appetitus in iis seruetur; porro si quid
fortuito pulli peculiare habent, statim illud diuersis
parentibus tribui solet &c. Quod mihi suspecta reddidit
eiusmodi facta, illud praeſertim est, quod plures,
vtriusque generis diuersaeque speciei simias, medios in-
ter canes, itidem vtriusque sexus per plures annos con-
tinuo versantes, cum iis ludentes &c. viderim, nec
tamen ex dictis quidquam ipsis acciderit. Falsi e con-
trario rumoris frequentia sunt exempla, vt felis, cum
duobus catellis simul nati, cuius fama viciniam nostram
ante aliquot annos peragrauerat; rite tandem conſi-
derato,

r) BOCHART *Hieroz.* I. p. 832.

s) OSBECK *Oſlindisk Resa.* p. 99.

derato, quod felem dicebant, animalculo, prudentiores facile canem paulo deformem agnouerunt, totumque prodigium iarismū versum est. Neque aliter interpres CLAVDERI^t) felis ab sciuro compressae histriam, ex cuius pullis unus patri, reliqui matri similes fuisse dicuntur; aliasque huius farinae narrationes.

Ab his omnibus probe separanda sunt infoecunda plane animalium diuersae speciei connubia. Damus quidem venere flagrantes brutorum mares femellis suae speciei parentes, interdum in alias, cum quibus versari licet, ita fortassis aestuare, ut cum ipsis coire periclitentur: quod tamen in paucis saltem, iisdemque valde affinibus rite succedere, in plerisque ausis excidere, putamus. Ex eiusmodi autem incongruo impetu, foetus concipi nasci posse, grauia certe credere vetant argumenta. Referas hoc in multis genitalium inaequales proportiones u): quae quidem partes in eiusdem speciei vitroque sexu ad coitum prouide et studiose aptatae sunt, in remotioribus generibus totam rem aut impossibilem, aut difficillimam, certe ad concipendum ineptam reddunt. Porro non video, ad quas leges eiusmodi diversorum parentum proles in utero euolui possit, cum in quauis animantium specie, matri gestationis et graviditatis, foetui autem euolutionis et progressui incrementi certa et fixe definita sint tempora. Quaedam huiusmodi praeter naturam contingentium connubiorum recitare exempla operae pretium erit. Prae omnibus maxime paradoxon videtur cuniculi cum gallina connubium a REAVMVRIO^w) adeo celebratum; ab ipso tamen populari suo BUFFONIO^x, HALLERO^y, aliis-

t) Eph. N. C. Dec. II. ann. IX. p. 371.

v) v. HALLER Physiol. VIII. p. 9.

w) Art de faire éclore les poulets T. II. p. 340. sqq.

x) Hist. nat. VI. p. 393. sq.

y) l. c. et ap. BONNET corps organ. II. p. 214.

aliisque in dubium vocatum: cum **BUFFONIO** nec id quidem succederet, ut ex lepore saltem et cuniculo, adeo affinibus animantibus, pullos excitare potuisset; et si hos inter se coiuisse suspicetur. Recte ideo credit **Cl. Vir.**, si vñquam compresserit cuniculus **REAV-MVRII** gallinam, ex nimia salacitate id factum fuisse, et deficiente gallina alia fortassis re eodem fine usurum fuisse. Mirandae interim rei alia adhuc extant testimonia. Ita venerandus praeceptor **BÜTTNERVS** ipse saepius olim cuniculos, gallinas comprimentes vidit, quae autem irrita post haec oua (*hypenemia* appellabant veteres) posuerunt. Cuniculum solitarie inter gallinarum chortes versantem, saepe quidem cum his ludentem et petulanteum vidi; nunquam autem vitro quidquam tentasse eum, aut vere coiuisse cum iis, obseruare potui. Simile quid de cane domeslico **Io. MATTI. GESNERI** V. Cl. audio, quem itidem gallinas ita subegisse, referunt. Non adeo miror, cum canes lascivientes inanimatis nonnunquam rebus, ad genitalia fricanda, vti, notum sit. Gallum calecuticum anatem compressisse, et vice versa anatem masculam, gallinam, pullosque inde mirandae formae prodidisse, dictum est z). Coire inter se saepius obseruatum. Est adhuc in vrbe anas mascula, quae similem in gallinas exercet venerem, sterilem quamvis. Plura eiusmodi prodigiosi aequae ac infocundi coitus omittimus exempla, cum de *Iumaris* adhuc paucis agere animus sit, famosis illis diuersi plane ordinis, taurini scilicet et equini, hybridis.

Nescio vnde habuerit **Cl. BUFFON** a), **COLV-MELLAM** iam *Iumarorum* mentionem facere, citari que

z) *physic. Belusfig. p. 392. SPALLANZANI in memorie sopra i muli. p. 18.*
a) *T. XIV. p. 248.*

que eum a C O N R. G E S N E R O. Nec illum eos tetigisse, nec hunc eum super ipsis citare, eruere potui. Ipsum contra G E S N E R V M primum de Iumaris loquutum fuisse *b*) puto. Nam L I V I I c) equuleum e bove ad Sinuessam natum, huc non refero, cum rem tanquam inauditam inter prodigia referat. Tigurinus autem polyhistor “peculiare quoddam mulorum *genus* „in Gallia circa Gratianopolin haberi, audiuisse alii „quando; quod ex asina et taurō natum, vernacula „lingua *Iumar* appelletur. In Heluetiae alpibus, su „pra Curiam ad pagum Spelugam ex equa et taurō na „sum equum ex viris fide dignis accepisse” *d*).

G E S N E R O coaetaneus fuit H I E R O N Y M U S C A R D A N V S, qui etiam de Iumaris, et quod dentes habeant superiores *e*), sintque valde robusti et audaces *f*), dixit.

Post eum I. B A P T. P O R T A, se ipsum Ferrariae vidisse eiusmodi animal, forma muli, capite vitulino, cornuum loco duobus tuberculis, colore nigro, oculis taurinis, retulit *g*). Repetita haec sunt postea *h*) ad I O A N N E M L E G E R V S Q U E, qui prolixe magis *i*) de iis praecepit, iconemque simul addidit. “Nasci dicit „Iuma-

b) Hist. quadrup. viiip. p. 19. 106. et 799.

c) Dec. III. L. 3.

d) cf. I A C. R V E F F de conceptu &c. p. 48. a. in monstro rum historia.

e) Contradic. Medic. L. II. Tr. VI. contrad. 18. p. 444.

f) ibid. p. 448.

g) Mag. nat. L. I. c. 9. addit audiuisse, eos in aliquibus Galliae partibus vulgares esse: et si per Galliam transiens non viderit.

h) P. Z A C H I A S quaeſt. med. legal. T. I. p. 533. ex equa et taurō.

i) Histoire generale des Eglises evangeliques de Valées de Piemont ou Vandoises. a Leyde 1669. fol. p. 7. repet. in Almanach de Gotha 1767. p. 63.

„Iumaros vel 'ex connubio tauri et equae, vel ex illo
 „tauri et asinae: illos proceriores esse statura et *Baf*
 „appellari; hos minores *Bif* dici; illis maxillam supe-
 „riorem luculenter breuiorem esse inferiori: porcello-
 „rum in modum; dentes superiores ad pollicis f. digi-
 „torum duorum distantiam magis retrorsum po-
 „sitios esse, quam inferiores. His, *Bif*, inferiorem ma-
 „xillam breuiorem esse superiori, ut in leporibus esse
 „soleret, dentesque superiores praestare inferoribus.
 „Neutrum ideo genus villaticis passionibus vti posse,
 „nisi tam longa sint grama, vt lingua illa decer-
 „pere possint. Capite caudaque boui simillima esse
 „haec hybrida, cornuum vestigia exiguis tuberculis
 „significari. Quoad cetera, asino aut equo simillima
 „esse. Mirum iis esse robur, certe si corpus exile spe-
 „ctes; minores esse mulis vulgaribus; parum come-
 „dere eos, cursu veloces esse: se ipsum una die 18 mil-
 „liarium iter in montosis cum tali Iumaro fecisse, idque
 „multo commodius, quam cum caballo fieri soleret".

Ex hac relatione pleraque bona fide receperunt
 nuperiores k) et praeter Pedemontium &c. alibi etiam
 extare Iumaros dixerunt. apud Tunetanos et Algir en-
 ses SHAW l), in capite viridi MEROLLA m), Lan-
 guedoci n).

Sensim

k) VENETTE p. 324. ex equo et vacca. Ex vacca et
 asino natis vngulam fissam tribuebant. BOVRGVE T
 lettres philosophiques IV. p. 160. sqq. e tauro et asina.
 Manuel Lexique. Paris. 1755. Encycloped. Parif. T IX.
 p. 57. B. S. ALBINVS in praelectionib. physiolog. nu-
 perimade adhuc auctor libri Cours d'hist. nat. ou tableau
 de la nature T. I. Par. 1770. 12.

l) Travels p. 239. ed. Oxf. 1738. f. dici Kumrah.

m) Voyage to Congo in Churchilli Collect. T. I. p. 655.

n) Dictionnaire Languedocien - Fran ois par M. l'Abb  de
 S. Nimes 1756. 8. p. 256.

Sensim curiosiores facti naturae scrutatores, se-
care cupiebant huiusmodi hybrida. Frustrati spe R-
E-A V M V R I V S ^{v)} et B. S. A L B I N V S (qui ex Africa af-
ferri iusserrat vnum, quod autem in itinere periit).
Contigit postea veterinario Cl. B O V R G E L A T , esse
tam felici, vt Iumarum in theatro Lugdunensi cultello
subiicere possit ^{p).} neque tamen adeo certa sunt, quae
ex conatibus huius viri redundarunt, cum famae ni-
mum credidisse videatur. “Ventriculum forma qui-
„dem equino similem esse, multo tamen maiorem. In
„totum etiam plus ab equa quam ab tauro inesse Iu-
„maro, tam quoad formam externam, quam quoad
„interiorem constitutionem, ventriculi praesertim,
„cuius in taurino genere ob ruminacionem singularis
„plane structura nota sit. Denuo ideo firmari physi-
„corum observationem, qui matri in formando foetu
„plus tribuerent quam patri.” Effecerat adeo labore suo
V. Cl. vt incertiores essent eruditii quam dudum ^{q).}
Cl. B V F F O N post ea binos Iumaros secari fecit. Py-
renaicum alterum, alterum e Delphinatu. In neutro
bouis vestigium repertum fuisse refert ^{r).}

Haec omnia tamen nondum sufficere videbantur
naturalis historiae curiosis. Factum ideo est, vt ma-
ximi nominis Virorum BONNETI sc. et SPALLAN-
ZANI intercessione, Cardinalis delle LANZE perito-
ri magis cultello subiici Iumaros ^{s),} tabulasque anato-
micas super ipsis confici iuberet. Luculenter ex his
conatibus apparuit Iumarum putatiuum nil esse nisi me-
rum

v) Mem. sopra i muli p. 6.

p) Avant-Courre 1767. no. 50. sq.

q) Diction. des animaux. T. II. p. 555. pluribus BO-
MARE dict. T. VI. p. 174. sq.

r) l. c.

s) BONNETI ad SPALLANZ. ep. in Mem. sopra i muli
p. II. sq. Encyclop. par DE FELICE T. XXV. p. 242.

rum hinnum t) (*Bardeau*). Laryngem, glottidem, ventriculum simplicem, bilis vias, omnia equino generi similia esse, a bouino differre.

Ita deinceps demonstratum est quod pridem suspicatus erat sumimus **HALLERVS u**). Ipse nuper adhuc Casselis binos hinos quos Iumaros esse rumor ferrebat, cominus vidi. Erant statuerae asini maioris, a cuius forma etiam parum abhorreabant, colore nigro, dentibus utriusque maxillae equinis w); ruminationis ne vestigium quidem &c.

Sed e diuerticulo in viam reuertainur. Quae huc usque dicta sunt partem ad demonstrationem difficultatum quae in historiis hybridorum, diuersae nimis speciei occurunt, partem ad aliqualem euolutionis probationem pertinent, nobisque in posterum usui erunt, vbi et in solis varietatibus elucebit pluriuum formae a matre, pauxillum a patre animalibus impertiri.

Paucissimis adhuc de humanis illis partubus hybridis absoluere licet, quos e brutis aut nasci aut generari tam copiose docuit credula antiquitas x), quibus autem

in

t) ex *equo et asina*. **VARRO** de R.R. II. 8. 1. **COLVMELLA** VI. 37. 5. **PLIN.** VIII. c. XLIV. 5. **HESYCH.** Τιννος, ἡ ὁ πατηρ ἵππος, ἡ τε μητηρ ονος. minor mulo, laborum patientissimus, cauda asinina &c. contrario plane sensu hinni mulique notiones sumit Perill. a **LINNE** gener. ambig. amoen. acad. VI. p. 12. sq.

u) l. c. p. 9. mibi haec nimia videntur, neque ullla penis taurini ad vaginam equae est proportio.

Quam supra p. 12. tetigi difficultatem, eadem et heic elucet si nouimestrem vaccae grauiditatem cum unde mestri equae compares.

w) cf. quoque *Bemerk. eines Reisend. durch Deutschland, Frankr. Engl. u. Holl.* 2 Th. p. 60 sq.

x) **IAC. RVEFF.** **PAREVS.** **ALDKOVANDVS.** **SCHENK.** **LICETVS**, alij monstror. compilatores. de puella Suecica ab urso compressa, hincque filium heroem enixa **SAXO GRAMM.**

B

et

in totum omnem denegare fidem praeteralia physica, maximi momenti moralia argumenta iubent, ita ut sumnum numen prouidisse iam horrendis eiusmodi connubiis, inaniaque ea reddidisse verosimillimum sit.

Quae in hybridorum disquisitione probe distingueda esse supra iam monuimus *y)* ad ea et heic attendere necesse est. Homines cum brutis nefando scelere coivisse quidem veterum *z)* et recentiorum *a)* quaedam loca probare videntur. Foeundum autem alicubi extitisse eiusmodi immanem congressum nullum extat cui fidere possis exemplum. Imo quae de Indarum cum simiis maioribus coitu, et inde natis anthropomorphis referuntur *b)* IACOBO iamiam BONTIO *c)* viro ceteroquin

et OLAVS M. (ansam fortassis praebuit fabellae de vrsorum in grauidas furore, huncque fistendi singulari remedio). E veterum scriptis studiose exempla collegit THOM. REINESIVS popularis meus vir summus schola ICTor. medica p. 493 sqq. recentiora habet STORCH Kinderkrankh. I. p. 16.

y) p. 9.

z) PLVTARCHVS hinc inde in *sympofio et parallelis*. VIRGIL. Ecl. III. 8. &c.

a) de 3000 Italib[us] auxiliaribus Duc[i] de Nemours 1562 in Delphinatum missis inque capras insanientibus BAYLE Dicit. Art. Bathyllus T. I. p. 469. TH. WARTON ad THEOCR. Idyll. (Oxon. 1770 4.) I. 88. p. 19. "audini ex docto quodam amico, qui per Siciliam insulam iter faciens, ibidem cum vetera monumenta, tum populi mores accuratus investigauerat, inter confessionis articulos a sicutilis caprariis apud montes vitam solitariam degeneribus, etiamnum per sacerdotes proprios rite solere existigi, an rem cum bircis suis habuerint."

Manati genitalia femininis adeo similia esse ut Arabes cum ipsis coēant relatum est. cf. EXC. MICHAELIS Frag. an die nach Arab. reisenden. p. 115.

b) v. post alios ZVCCHELLI relat. di Congo p. 148.

c) b. n. et med. Ind. V. c. 32. "nec pueri credunt, nisi qui nondum aere lauantur."

roquin satis credulo dubia et fabulosa visa sunt. Et si etiam libidinosos simiarum mares, feminis humanis in aestuare concederes, de procreanda tamen sobole vel ideo ne cogitandum quidem foret, cum iideem peregrinatores, feminas in amatorum brutis amplexibus misere perire, referant d).

Abominandum relinquo argumentum, idque eo libentius, cum scopo nostro appropinquari oporteat, ita tamen, ut priusquam varietatem hominum inter se scrutemur, de ipsa hominis ab reliquis animantibus discrepantia, paucissima verba faciamus. Fecundissimum fane et pulcherrimum argumentum, cui autem diutius immorari angusti libelli limites prohibent, quodque hic loci tribus tantummodo verbis absoluere necesse est, et si pauca ea, quae super eleganti hacce materie collegimus, alibi publici iuris facere lubentes pollicemur.

Optime in praesenti defungi putamus, si prius de animae dotibus, tum de corporis structura acturi sumus: quae tamen bina momenta ne minimam quidem inter se relationem habere videntur: ita ut ab organica animalium structura, cum humano corpore comparata, ad eorundem animae facultates, nulla plane valeat consequentia; quod cuiuslibet elephantem aut equum cum simia (quam simulacrum hominis, imo quoad faciei corporaturam Φορέων et membrorum motiones hominem dixit REINESIVS e) comparantifacile patet.

Argumenta quae, currente praesertim seculo, steriles plerumque lites concitarunt de anima, ratione,

B 2

loque-

d) cf. eleganter super hoc argumento differentem Cl. WIELAND aduersi. ROUSSEAU in *Beytr. zur geb. Gesch. des M. V. u. H.* II. p. 50 sqq.

e) *var. lect.* p. 69.

loquela &c. brutorum, non adeo difficultia et confusa videntur, dummodo cum animalium moribus familiarior paulo, corporis humani physiologia non expers, praeiudiciis autem liber satis sis.

Desunt ergo homini soli, quos vocant *instinctus* s. facultates connatae se ipsum ab iniuriis externis defendendi, victum salubrem quaerendi &c.; artificiales (*Kunst-Triebe*) in totum, reliqui eatenus, ut leuitantum eorum vestigia agnoscas.

Miserum ideo esset genus humanum, nisi indemne seruaretur *rationis* vsu, qua plane destitui reliqua animantia, eaque solo sensu interno s. communi, vere materiali (nec ipsi tamen homini denegato) praedita esse, mihi certe, post ea omnia, quae super animam brutorum rationalem legi f), cum animalium vitae genere, actionibus, et quae fere princeps est speculatio, studiosamque mereretur attentionem, cum mortis in brutis et homine, phaenomenis, comparaui, vero simillimum videtur g). Instinctus sibi semper similis manet, nec cultura proficit, nec in tenello animali minor aut debilior est, quam in adulto. Rationem e contrario germini delitescenti comparare licet, quod temporis demum progressu, vitae socialis, aliarumque externalium rerum accessu, euoluitur quasi, efformatur, excolitur. Iuuencus iam vim suam sentit adeo ut armis nondum natis vti audeat:

Cornua

f) nuperrime *Deutsch. Merkur*. 1775. Sept. OEt.

g) CARDANVS de subtil. L. XI. p. 551. T. IIIii. Oper. "Homo non plus est animal, quam animal planta. Si enim animal quanvis nutriatur et viuat, plantae nomen non meretur, nec omnino planta est, quia animam quae sentit, habet, practer plantam. homo cum praeter animal mentem habeat, definit esse animal &c."

Cornua nata prius vitulo quam frontibus existent,
Illis iratus petit, atque infensus inurget h).

Vnde nisi intus monstratum? Homini e contrario nihil huiusmodi contigit. Nudus, inermis nascitur, nullo munitus instinctu, totus a sociali vita, ab educatione pendens. Haec rationis flaminulam sensim suscitat, quae demum sola eorum omnium defectum feliciter compensat, quibus bruta homini praestare videbantur. Homo, inter feras educatus, humano confortio destitutus, ferus euadit. Nunquam autem vice versa idem feris contingit inter homines degentibus. Neque castores et phocae, socialiter viventes, neque domestica animalia, nobiscum familiariter versantes, ratione praedita euadent.

Directa ex dictis patet vocis et loquelaes animalium differentia i) qua homini soli k) *loquelam* s. rationis vocem, brutis affectuum solum linguam tribuendam esse putamus. Ratione temporis progressu euoluta, mens ideas linguae committere studet. Infantes tenelli caris sibi personis nomina imponunt, quod nulli unquam animali contigit, et si herum suum, aliosque familiares probe distinguat. Nullam adhuc attentio-

nem

b) LVCRET. V. v. 1033. sq. cf. plurimis REIMARVS Trieb. der Th. p. 202 sq.

i) eleganter Cl. COVRT de GEBELIN in *plan général du monde primitif.* p. 10. La langue est double: celle des sentimens et celle des idées: la première commune à l'homme avec les animaux, mais beaucoup plus parfaite chez le premier. la seconde absolument privative à l'homme, parce qu'elle ne pouvoit convenir qu'à lui répondant à des opérations auxquelles lui seul entre tous les Etres qui vivent sur ce Globe, puisse s'élever.

k) hinc Rabbinis nonnullis haud inepte homo dicitur *animal loquens* חַוְתָּרְבָּה

nem merentur quae priisci peregrinatores de remotiorum quorundam populorum linguis protulerunt, quos voce solum inarticulata et bruta quasi, instructos esse tradiderunt. Certo certius est ferocissimis gentibus, Californiis, capitae bonae spei accolis &c. peculiare loquendi genus et determinatarum vocum copiam esse, et e contrario animalia, siue quoad corporis structuram homini similia, quale celebris *oran-vtan l)* est, siue humanis sensibus proxima, ut Plinii verbis de Elephante vtar, loquela destitui, eaque paucos, et maxime aequiuocos sonos emittere. Loquela solius rationis opus esse, vel ex eo constat, quod alia animantia, etiam si eadem fere cum homine vocis organa habeant *m*), illa tamen penitus destituantur.

Iam si corpus humanum species, facilius certe quemuis hominem a quoouis alio animante primo statim intuitu distinguere, quam fixa criteria constituere poteris *n*) quibus ille a ceteris differat. Summum Numen eo minus evidentes firmasque corpori humano characteres distinctiuos addidisse videtur, quo magis sumnum eius opificium nobiliore sui parte, ratione nempe, reliquis omnibus animantibus longissime praeflat.

Attamen operae pretium erit pauca ea sigillatim recensere, quae nostro corpori propria esse videntur. Huc prae ceteris situm ereclum referrem, quem pl-

ne

l) v. TH. BOWREY *Malayo Dictionary Lond.* 1701. 4. OTT.
FR. v. d. GRÖBEN *Guineische Reisebesch.* p. 31.

m) In simiis vuulam, reliquaque humano laryngi simillima ipse reperi. In *Pygmaeo suo* TYSON p. 51 sqq.

n) Perill. a LINNE' nullum hactenus characterem eruere potuit, vnde homo a simia internoscatur &c. v. praef. ad *Faun. Suecic.*

ne intactum relinquere nupera Cl. P. M O S C A T I ^{o)}) paradoxa prohibent, quamuis rem ad liquidum exploratam soleque meridiano clariorem recoquere et ruminare quasi, piget. Certe Cl. Virum elegantem ceteroquin et in plurimis laude dignissimum libellum tentamenti gratia neque adeo serio confecisse, est quod credam, cum partem argumentis usus sit quae certe a viro anatomes huianae et comparatae gnaro, imo ad utramque non semel prouocante, haud expectas; partem grauissima et omni exceptione maiora moimenta pro homine bipede, iam a magno G A L E N O ^{p)} et immortali B A R T H. E V S T A C H I O ^{q)} studiosissime pertractata, intacta plane reliquerit. Faciles damus Cl. Viro ^{r)} minus fortassis ponderis inesse vulgaribus illis pro situ hominis erecto argumentis, a situ foraminis magni occipitalis ^{s)}, brachiorum ad pedes ratione, maminis, pectore ^{t)} et humeri figura desuntis. at enim vero difficiliora restant incessum bipedem mirifice probantia. Taceo cordis apicem eiusque in embryonibus hominis et brutorum directionem, quem quidem Cl. Vir tangit ^{u)} ita autem explicat, ut contrariae opinioni arma ipse tradere videatur. Taceo validum illud a capitibus cum primis ceruicis vertebris connexione et motu, de-

sum-

^{o)} delle corporee differenze effenziali, che passano fra la struttura de' Bruti, e la umana. Milano. 1770. 8.

^{p)} praesertim in aureis de usu partium libris. v. c. L. III. c. i sqq. p. 125 sqq. c. 16. p. 193. L. XIII. c. II. p. 765. vtor ed. Lugd. 1550. 16.

^{q)} per totum fere Ossium examen. in primis p. 175. ad 182. ed. Venet. 1564. 4.

^{r)} p. 34.

^{s)} DAVBENTON sur les Différences de la situation du grand trou occipital dans l'homme et dans les animaux in mem. de l'Acad. des Sc. de Paris. 1764. p. 568 sqq.

^{t)} lege tamen E V S T A C H. l. c. p. 175.

^{u)} p. 26.

sumtum argumentum, quod eo libentius hic omitto
 cum summi E V S T A C H I I egregius super id extet la-
 bor w), quem fere totum transcribere oporteret. So-
 la pelvis pedumque structura anatomes ceteroquin ex-
 pertes, quadrupedis ossium compagem vel obiter cum
 humana comparantes, facillime in nostras trahet par-
 tes. Videat quis ilia humani sceleti latissima, in an-
 gusta ischia inferius desinentia, peluem breuem, su-
 pra valdopere dilatatam, infra ita arctatam ut fetui
 quidem exitus pateat, vteri autem prolapsui prouide
 prospiciatur &c. comparet ea cum oblonga, recta et
 quasi cylindrica quadrupedum pelvi, cum lata eius co-
 xendice, ischiis diuariatis &c.; consideret demum glu-
 taeorum, crurisque musculorum nexum et fabricam
 in homine et brutis &c. et tum dicat qualem eundi mo-
 dum illi conuenire verosimile videatur. Periculum fa-
 ciat in quoquis sceleto animalis recenti, aut saltem CO-
 TERIANAM iconem x) vulpis sceleti erecti, posteriori-
 bus tantum pedibus ridicule incidentis videat, et con-
 tra humanum skeleton brachii et pedibus innixum sibi
 fingat, et non potest non fieri quin brutum bipes et
 hominem quadrupedem pro aequa prodigiosis habeat.
 Inseparabilis est cum pelvis generaliore consideratione,
 alia acetabuli et capitis ossis femoris, ceruicisque eius-
 dem demonstratio. Pertinent huc ceruix in homine ob-
 longa quae sensim oblique deorsim dicitur, in brutis
 imo et in simiis breuis, propemodum transuersa, ca-
 putque obliquius cum coxae articulo commissum, tota
 porro pedis ossium syntaxis, calcaneus homini crassus,
 iunctura tarssi cum ipsa pedis planta, qui ipse in homi-
 ne oblongus latiorque existit, plurimaque id generis
 alia

w) l. c. p. 234 sqq.

x) *scelet, animal.* Norib. 1575. fol. maj. Tab. II.

alia huc spectant, anatomæ cultoribus ad nauseam tri-
ta et notissima, aniatrologicis autem intellectu diffi-
liora, quare ea longa deducere virga ineptum fore pu-
tamus, eo magis cum fontes iam diximus e quibus
haurire poterint qui facilliæ rei plura adhuc argu-
menta desiderant. Directe ex dictis fluit alia hominis
proprietas manus nempe duæ quas soli humano gene-
ri tribuo, cum simiis e contrario aut quatuor aut nullæ
plane competant, quarum hallux remotus a reliquis
pedum digitis iisdem ipsis vñibus inferuit quos manuum
pollices praestant. adeo certa res est vt vel ex eo solum
capite R O B I N E T I y) foetus - pongo certissime pro em-
bryone vere humano habendus sit etiam si reliquas cor-
poris partium rationes et totam structuram mere hu-
manam negligeres. De manus humanae formatione
admiranda praeter G A L E N V M z) H A H N I V S a) ex
professo scripsit.

Si haec omnia rite penitus adeo fere adducor vt
etiam notissimum illum oran - vtan naturaliter quadru-
pedem esse censem. Noui quidem plerosque itine-
rum auctores de ipso verba facientes illum pro bipede
venditare. Quae tamen in contrariam ire sententiam
me iubent, praeter multorum peregrinantium pronita-
tem admiranda paulisper exaggerandi, sequentia sunt:
primo nonnulli qui haec animalia descriperunt, sae-
pius b) tantum ea pedibus posterioribus incedere di-
xerunt, quod certe suspicionem excitat, ea quoque
vt

y) *Essais de la nature qui apprend à faire l'homme* tab.
IX. p. 155.

z) l. c.

a) Io. Fr. HAHN *de manu hominem a brutis distinguente.*
Lips. 1719. 8.

b) LE GVA T T. II. p. 95 — souvent — T V L P. L. III.
c. 56 — multoties —

ut cetera animalia quadrupeda iuuisse: porro, plerique iconibus exhibiti *c*) baculo innituntur, vrsorum fere saltantium more. Vola manus eorum aequa alte sulcata, plicis et scissuris distincta est, ac pedis planta *d*). Calcanea depressa, minus prominula firme incedere prohibent. Si interiora specetes, pelvis elongata, femorum ossa, aliaque quae modo diximus, praeterea autem musculus eleuator claviculae *e*), naturali statu quatuor incedere pedibus hoc animal, maxime probabile faciunt. Simiae longimanae *f*) exemplum eidem opinioni egregie fauet. Soli ergo homini bipedem esse contigit, nisi forte manatum, aves, (pinguinos primis), aut lacertam Sirenem obiicere velles. Et eternum situm homini praeter naturam esse, illorum infelicium exemplo minime euincitur quos inter feras educatos fuisse hinc inde relatum legimus. Dura necessitas, fortassis etiam imitatio miseros manibus pedibusque simul incedere docuit, cum nemora et fruticosos saltus imo ferarum cubilia et receptus perreptare ipsis necesse fuerit. neque tamen omnibus id contigisse certum est. Hassiacus ille *g*) inter lupos repertus *interdum* saltem quadrupes incedebat: Zwollenfis *h*) et Campanica *i*) puellae, Hamelenfis *k*) puer &c. recti ibant.

c) TYSONIS, EDWARDSII, BUFFONII ille Oran-utan quem Ienae 1770 viuum vidimus, nonnisi baculo suffultus pedibus posterioribus insistere, neque facile deambulare poterat.

d) V. LE CAT *Traité du mouvement musculaire* tab. I.
e) TYSON anat. of a pygmy fig. 3. 12. pag. 87 opusculor. Lond. 1751 editor.

f) *Homo Lar LINN.*

g) DILICH. *Heffische Chronick.* P. II. p. 187.

h) *Bresl. Samml.* Ian. 1718. Aug. et Oct. 1722.

i) *Hist. d'une fille sauvage &c.* à Par. 1761. 12.

k) *Bresl. Samml.* Decembr. 1725.

ibant. Imo nec argumentum ab infantibus desumptum locum habet, cum cuius tenellos eiusmodi obseruanti notissimum esse debeat, eos vix vñquam quadrupedes repere, sed clunibus magis infidere, manibus inniti *l*), et pedibus quasi remigare. Minus recte ergo dixerat PLINIVS *m*) primam roboris spem, primumque temporis munus, quadrupedi similem facere hominem. Qui autem erectum situm morborum somitem faciunt, cum veterinariae medicinae, tum eorum malorum *n*) obliuiscuntur, quae miseris homines feros quadrupedes vexasse legimus.

Sed praeter situm erectum et binas manus alia quoque consideranda restant, quae itidein humano generi propria esse videntur. Omnium animantium unicus homo inermis plane et nudus in hunc orbem positus esse videtur. nec dentes, nec cornua, nec vngulæ, nec tegmina, nec pellis hirsuta ipsi data sunt. Non est quod animalia obiicias his omnibus similiter destituta; in his enim semper aliquid inuenias quod ipsos fertos quodammodo seruet *o*). Homo autem omnibus quae modo diximus aut plane, aut certe maximam partem destituitur. Depilis fere est, cum quadrupeda quae dorsum coelo et tempestatibus obuertunt aut pelle hirsuta, aut cute crassiore, aut testis, aut squamis, aut aculeis munita sint. Hominis paucae saltem corporis sui regiones pilosae *p*), at dorsum pene caluum est, quod certe nouum

l) ita quoque Hamelensis puer. Bresl. Samml. I. c.

m) VII. i. T. I. p. 369 ed. HARD.

n) v. c. tumores hypochondriorum &c. hiberni iuuenis ap. TULP. IV. 10.

o) Polypo vix vllus hostis est, et vulnera ipsi forte illata in noua sua specie animalia ex crescunt.

p) rara pilosorum hominum exempla obiici nequeunt, quae inter monstra referre mallem. Familiam hirsutam ex

nouum pro homine erecto argumentum praebet. Denites aequales magis, rotundiores, planiores et uno verbo ita constructi, ut primo intuitu pateat homini maxime ad victimum mandendum, quodammodo etiam ad loquelam, minime autem armorum *q)* loco eos datos esse. Ipsi simiarum dentes longe ab humanorum forma recedunt. Canini ipsis longiores, acutiores, a vicinis remotiores; molares autem alte incisi, spinis quasi acutissime prominentibus horridi. Praeter dentes, etiam os angustum hominem mitem et inermem demonstrat, quod labii ornatum est, quibus ipsis etiam a simiis aliisque sibi similibus bestiis differt.

Disputatum est num brutis eadem animi pathemata *r)* competant quae homini. difficilior quaestio fit si modos quibus hi doloris gaudique sensum declarant, praepriis fletum risusque respicias. Lacrumari animalia certum est, cum iis organa ad *s)* plorandum data sint, humanis partem simillima: in id autem altius inquirere oportet, num hoc tristis affectus impulsu iis accidat. Relatum est de quibusdam

v. c.

ex Ins. Canariis v. ap. ALDROVAND. monstr. hist. p. 16
sqq. et si fideas fabuloſo ceteroquin auctori, non magis tamen mireris necesse est, quam fedigitorum stemmata.
cf. ZAHN Specul. physico-math. hist. T. III. p. 70.
Ipſe memini, opilionis illius anthropophagi *ao. 1772.*
Berkae prope Lenani iudicati, dorsum, cum iam per aliquot hebdomades rotac implicatus tempestatique ex postus esset et vestimenta defluerent, totum pilosa hirsutie obteclum apparuisse.

q) "quim homo sit animal mansuetum et ciuile, cuius robur et vires magis in sapientia quam corporis fortitudine confitit." *EUSTACH. de dentibus p. m. 85.*

r) eleganter super hoc argumento Cl. MOSCATI l. c. p. 38 sqq.

s) BERTIN sur le Sac nasal ou lacrymal de plusieurs Espèces d'animaux. mem. de Par. 1766. p. 281 sqq.

v. c. de Simia oran - vtan *i*), ignauo *u*), phocis *w*), equo *x*), ceruo *y*), tarda *z*), testudine *a*) &c. Optimi STELLERI narratio certe inter reliquas maximam fidem meretur; ita ut tristem ploratum animalibus communem cum homine esse, probabile sit. De laetitiae effectu risu videlicet magis dubium est. Sunt nonnullis animalibus peculiares tranquillitatem aut gaudium declarandi modi *b*), faciei musculos autem mutari *c*), aut cachinnos edi, praeter hominem vix in alio animanti obseruatum esse puto. Simiarum crocatus, aut ignaui voces non magis hoc pertinent, quam canium latratus aut auium soni, gaudii indices.

Puellae peculiare quidquam habent, quod reliquis animantibus omnibus etiam si intacta fuerint, negatum esse videtur, hymen puta, humano generi magis forte morales ob caussas *d*), quam ut physicos usus habeat, concessum. Fluxum *menstruum* femineo inter homines sexni soli quoque tribuerem *e*). Sunt quidem qui alia quoque animantia eius sexus menstrua pati dicant

t) BONTIVS L. V. c. 32. LECAT I. c. p. 35. qui tamen bonus vir in totum huic simiae nimium tribuere videtur, quo magis eam, transitum vix sensibilem ab homine ad cetera animantia facere, studet euincere.

u) ARTEDI in *descr. muf. Sebae* I. p. 53.

w) STELLER v. *Sonderb. Meerrh.* p. 140.

x) SCHNEIDER *de catarrho* p. 371.

y) officinales. alii pro sordibus, concremento osseo &c. habuerunt.

z) QVIQVERAN *laud. prouinc.* p. 36 sq.

a) LIGON *Barbud.* p. 36.

b) caudae motus in cane; felium singularis susurrus &c.

c) v. IAM. PARSON's *hum. physiognomy explain'd* p. 73.

d) lege sumnum HALLEVM *physiol.* L. XXVIII. p. 97.

e) Consentunt PLINIVS VII. 15. p. m. T. I. p. 382. SOLINVVS ex Democrito I. p. m. 6.

Simias dicant f) et de simiis praesertim plurimis afferuit Cl. BUFFON *). Tota res a periodici fluxus notione pendet, quam si probe expendas, simiis vix concederem. Plures nec vnius speciei simias feminas, per plures quoque annos in Excell. Büttneri viuario studiose obseruauit, neque tamen menstrua pati eas dicere ausim. Vteri haemorrhagiis easdem interdum obnoxias esse certum est, quae tamen nullas fixae periodi terminos seruant, sed modo post octiduum, modo post tres pluresue adeo hebdomadas in eadem simia, ceteroquin optime valente, redeunt; in nonnullis autem plane nunquam apparent.

Haec bina ergo, hymen scil. et periodicum sanguinis menstrui fluxum humano generi g) propria esse puto. De clitoride autem et nymphis h) nullum dubium est quin etiam animalibus data sint. Imo clitoris praegrandis et fere enormis in quibusdam conspicitur. Hymen, pudicitiae custos homini soli ratione praedito conueniebat; clitoris autem brutae voluptatis obscenum organon bestiis quoque concessum est. Pauca sufficient exempla: In papione mandril (S. maimon LINN.) quem praeterita hyeme cultello subieci, semiuncialem, turgidam, laxo praeputio cinctam, et adeo eminentem vidi clitorideim, ut facile pro hermaphrodito imponere potuisset ignaris, eo magis, cum glandis virilis similitudinem augeret plicula, in apice corpusculi conspicua, inperuia tamen. Nymphae detritae videbantur aut cum pudendi labiis callosis, hiantibus, coalitae. Easdem autem distincte simul cum clitoride obseruavi in

f) v. ap. HALLER. I. c. p. 137 sq.

*) T. XIV. XV. saepissime.

g) aniles de Americae quibusdam gentibus fabellae, fluxu menstruo carentibus, nostro aeuo nulla adhuc refutatione egent.

h) dubitat Perill. a LINNE' S. N. ed. XII. p. 33 sq.

in Lemure Mongoz quem aestate praeterita viuum Goettingae vidimus. Ignauo didactylo Musei Regii rotundior clitoris inter tumida pudendi labia prominet. Plura exempla collegit Magnus H A L L E R v s i).

Haec ergo sunt quaedam momenta, quae humano generi propria et quidem absque curatiore anatome statim dignoscenda videntur. Mitto alia, vt auriculas immobiles k) aut vtriusque palpebrae cilia l) quae olim falso soli homini tribuebantur.

Immensus pateret campus idemque amoenissimus si adhuc internam humani corporis structuram eatenus spectare licaret quatenus ab aliorum animantium structura euidentissime recedit. At enim vero limites opelli nostri illinc euagari vetant. Partium ergo eorum qui de his erudiri cupiunt, erit, comparatiuae anatomies autores praeprimis autem eos adire, qui animalia homini quadammodo similia curatissime secarunt, e quorum numero Evstachios m), Coiteros n), Riolanos o) et Tysonos p) nominasse sufficiat. Legant hos, qui forte oran-vtan aliasue simias homini non adeo dissimiles putant, vt aut pro cospeciebus aut certe humano generi maxime cognatis animalibus, haberi possint. Nobis autem in praesenti ex plurimis pau-

i) l. c. p. 80. adde clitoridem pertusam et in vrinae vesicam ducentem in Lemure Coocang (tardigradus LINN. praefat nomen animalis patrium e Parkinsonio restituere.) ap. Daubenton T. XIII. p. 217. tab. XXXI. fig. 4. annon praeter naturam hoc accidisse verosimile est?

k) ARISTOT. de part. anim. II. II.

l) v. PERRAVLT hist. des anim. P. III. p. 112. ed. Paris. 1732. vedit in Elephanto, struthione, vulture. Ipsius humanis simillimos in plurimis simiis obseruauimus.

m) libris saepius cit.

n) principal. c. h. part. tab. Norib. 1575. fol. maj.

o) Io. RIOL. Io. fil. osteologia simiae. Par. 1614, 8.

p) citauimus iam immortale opus.

paucissima saltem selegere, breuiterque recensere animus est.

Quum cerebrum nobilissimum corporis animalis viscus, innumeras et cuius facile patentes ob caussas, prae reliquis partibus suminam profecto attentionem mereatur, maximi nominis viri eius anatome comparatiuae insudarunt *q*) eosque quibus occasio foret ad similes labores incitarunt *r*). Moniti huius memor, cum praeterita hieme non vnius generis sumias secare mihi contingeret, in cerebra earum preeprimis inquisui, vniusque eorum basin speciminis loco exhibeo T A B. I. Fig. 1. Est illud eiusdem papionis Mandril cuius iam memini. Ad foramen occipitis magnum rectum, cranioque exemptum, ponderis erat trium unciar. et vnius drachmae, totum autem reliquum sumiae cadauer librar. ciuilium octo cum dimidio. Praecipua in quibus basis eius ab humana structura recedit sequentia *s*) sunt: Lobi cerebri anteriores (*b*) in totum fere coaliti. Cerebellum (*d*) magnum satis pro cerebri ratione, maius quam in pygmaeo. Pons Varolii (*h*) nulla plane fissura a medulla oblongata (*e*) distinctus, sed continuo decursu (*g*) cum ea coniunctus. Corporum pyramidalium et oliuarium ne minimum quidem vestigium (*f*), pari vt in pygmaeo ratione. Ipsa autem oblongata medulla (*e*) multo crassior quam in homine aut pygmaeo. Secundum neruorum par in magnum molem (*z*) coalitum ad ipsum deum in orbitas

q) v. c. SAM. COLLINS's *comparative anatomy*. v. HALLER cum in *physiol.* T. IV. tum in *op. minor.* T. III.

r) HALLERVS *Physiol.* T. V. p. 529.

s) cf. cum nostra icone cerebrum pygmaei TYSONIANI Fig. 13. et HALLERIANAM elegantissimam humani cerebri baseos tabulam *icon. anat.* fasc. VII. tab. I. Ut comparatio facilior fieret eundem fere litterarum ordinem retinui, quibus in hac HALLERI tabula visceris partes notantur.

bitas ingressum iterum dividitur. ante separationem abscissum est. Rete mirabile nullum. Omitto reliqua minoris momenti, quae quiuis anatomice doctus facile agnoscat, cui certe iconem curatissime delineatam esse, fidem dare possumus.

Cerebro cranium eiusdem papionis subiunxi-
mus, (Fig. 2.) in quo praeter orbitas profundiores,
zygoma crassius, dentes a se inuicem remotiores, ca-
ninosque immanes fane, aliaque minoris momenti,
peculiare illud os, cui dentes incisores insident, maxi-
mam attentionem meretur. Eo nempe homo caret,
cum omnibus simiis plurimisque aliis mammalibus τ)
datum fit. Dubitabam quidem num quoque orant
eodem instructus esset; cum nec Tylonianā u) nec
Daubentoniana w) cranii eius icones curatae satis es-
sent, vt futurae probe distingui possent x); neque An-
glus auctor praeceps satis de eo loqueretur y): soluit
autem nodum Exc. F R. G A B R. S V L Z E R, qui C A M-
P E R V M virum sumnum eiusmodi animalia incidisse,
ideinque os in iisdem reperisse beniuole mihi scriptis.

Alia

τ) deest myrmecophagae didactylae, quam nuper dissecui
et cuius skeleton coram habeo.

u) l. c. fig. 5.

w) Mem. de Par. 1764. tab. 16. fig. 2.

x) eodem vitio laborat sceleti simiae longimanae tabula
BVFF. T. XIV. tab. VI. imo egregius cetera COITERVS in
simiae penitae sceleto (quod libro, vltimo loco citato ad-
iecit), idem os notare omisit, quod tamen in quinque
diuersi generis simiarum craniis, quae coram sunt, lu-
culentissime appetit.

y) p. 65. "In a Monkey I observed that peculiar Suture
"Riolan mentions, but did not find it in the Pygmie:
"only in the palate of the Pygmie I observed a Suture,
"not from the Dens Caninus, as was in the Monkey,
"but from the second of the Dentes Incisores.

Alia ex hac singulari structura differentia fluit, nasi nemipe ossium, quae in humano capite duplia, et rhomboidalis fere figurae existunt; quum in simiis vni-
cum saltem, idemque triangulum conspicatur, quae tamen ut reliqua in hac icone obseruanda per se patent et osteologiae gnaris facillime occurunt, ideoque nulla ulteriori explicatione indigent.

Inter reliquas humani et brutorum corporis differentias nonnullae vulgatores vel obiter tantum tangendae sunt. Huc v. c. pertinet membrana nictitans, periophthalminum s. palpebra tertia, quam *in homine leue quoddam fabricae animalium imitamentum* dixit HAL-
LERVS z), etiam si in ipsis diuersae classis et ordinis animantibus pro vitae eorum genere &c. magnitudine, situ et structura multum variat a).

Musculus porro bulbosus s. suspensorius oculi quadrupedibus fere omnibus b) proprius est, ita ut Li-
gamentum suspensorium colli, quo hominem tantum et simias desitui dictum est c). Alba haec et tendinea pars vel vulgo nota nostratis dicitur *Haarwachs*, Anglis

z) physiol. T. V. p. 328 sqq. quam adeant quorum plura de hac membrana nosse interest. Multus quoque circa eam est Cl. PETR. TABARRANI, cose anatomiche in *Atti de' fisico-critici di Siena* T. III. p. 115 sqq. Cl. de PAVW membrana nictitans eadem est cum membrana pupillari foetus! — *cette pellicule*, inquit, que les Anatomistes nomment membrana nictitans, et, qui a de nos jours excité une dispute immodérée entre Mrs Albinus et HAL-
LER &c. Recherch. philos. sur les Americains T. II. p. 70. not.

- a) in nonnullis tenuia saltem eius vestigia reperire potui.
v. c. in Lemure Mongoz. exigua est in simiis.
- b) Deest simiae oranutan TYSON p. 85. ipsi homini falso et pertinaciter tribuerat ANDR. VESALIVS. Cfr. HALLER l. c. p. 421. DOUGLASS SCHKEIBERI p. 40.
- c) Summus a LINNE' S. N. XII. T. I. p. 48.

Anglis d) *Packwax*, *Taxwax*, *Fixfax*, et *Whiteleather*; Bruxellensibus e) *Vast* &c. capiti et collo sustinendo quadrupedibus inseruit f). Etiam si autem homo cum simiis eo caret, minime tamen exinde sequitur simias quoque erectas incedere debere, cum in his elegans vertebrarum colli structura, in homine autem vnicce incessus bipes huius ligamenti defectum suppleat. Tota res circa harum vertebrarum corpora versatur et optime ex comparatione ipsorum ossium, in humano et simiae skeleto appareat, quare colli vertebrarum g) totam syntaxin eiusdem papionis incidi curauimus, (Tab. II. Fig. 1.) cuius cerebri basin et cranium modo vidimus, cum in eo res luculentissima sit ideo quod nunquam fere bipes incedat. Hominis 5tam et 6tam colli vertebrae subiunximus. (Tab. II. Fig. 2.) In his corpora parallela plana et fere disciformia sunt, quum in simia squamatis quasi processibus in priora declives descendant, et imbricatum alterum alteri impositum sit. Facili ergo experimento patet in his animalibus vertebrae se inuicem suffulcire et capiti sustinendo inseruire quod in homine quadrupede ob planas corporis vertebrarum superficies nullum locum haberet capitisque humani adeo grandioris moles difficillime sustineri posset sed pondere suo magis magisque collabescere et subsidere deberet.

Pauca e plurimis selegimus in quibus homo a reliquis animantibus luculentissime differt. pleraque eorum

d) ALLEN MULLEN anatomical account of the Eleph. p. 14.

RAY wisdom of God &c. p. 261 sq. 338. EI. Synops. quadrupedum p. 136. DERHAM physicotheol. p. 324.

e) VESAL. de c. b. fabr. p. 361.

f) La Fosse cours d'Hippiatrique tab. XI. a.

g) Reliqua in quibus simiae vertebrae ab humanis abhorrent ex EYSTACHIO et COITERO transcribere piget.

rum ad vindicandum homini situm erectum probeque eundem a simiis, praesertim oran-vtan separandum diximus. Ad hoc praesertim incitarunt nuperorum quorundam Cl. quidem Virorum *b*), rei autem naturalis et anatomicae male doctorum sententiae qui hanc simiam homini satis cognataim et cospeciem dicere haud erubuerunt.

Hanc opinionem longiori refutatione apud rei peritos egere non puto; pauca tamen adhuc de ipso oran-vtan dicere non plane alienum ab arguento nostro videtur. Moribus et vitae generi *i*) eius immorari post BUFFONII aliorumque labores non opus est. Species autem eius paulo curatius definire operae pretium erit. Quamvis enim raro in Europa visum sit hoc memorabile animal et non multae genuinae satis eius extent icones, eae tamen ipsae adeo inter se differunt ut nullo modo pro vnica saltem specie haberi possint. Intactas plane relinquimus aut fictas plane aut minus curate exhibitas delineationes quae apud BONTIVM, NEVHO-
FIVM, IÜRGGEN ANDERSEN, IO. IAC. SAAR,
et

b) v. c. auctor libri *Cours d'hist. nat.* T. I. bonus ille ciuius Geneuensis sur l'inégalité parmi les hommes p. m. 157. not. *^g, auctor libri of the origin and progres J of language T. I. p. 289. the ouran-outangs are proved to be of our Species by Marks of humanity that J think are incontestable &c. it. p. 175. alibique, (auctorem dicunt Jac. Burnet de Monboddo. v. Monthly Rev. Sept. 1773.). aequior multo est doctiss. auctor *Historiae Iamaicæ* anglico idiomate Lond. 1774. in 4. editae. v. T. II. p. 363.

i) circa nomen eius oran-vtan id saltem moneo, minus recte illud interpretari homo silvestris. Homo Malais dicitur *Manysia*, oran autem cum homini, tum elephanto quem sapere Indae credunt, imponitur. Vertit Exc. BüTTNERVS cui hanc obseruationem dèbeo persona intel- ligens.

et FRANC. LEGVAT occurunt; fidas saltem proprius contempleremur. Erunt hae TULPII, TYSONIS, EDWARDSI, SCOTINI k), LE CAT, et BUFFONI, quae si inter se conferantur cum forma, tum magnitudine plurimum differre deprehenduntur. ab hac speciei varietatem desumferunt nuperi, ita ut maiorem alterum, alterum minorem oran-utan recipierent. Huic autem differentiae parum fido. in quibusdam enim quae Europa vidi specimenibus infantiae signa l) erant, quae, quum immatura morte opprimentur omnes, de magnitudine eorum iudicium ferre, vetant. At enim vero totius corporis habitus et partium eius conformatio maiori iure species constituere mihi videtur. Binas ergo ad minimum species recipere licet, quibus ne nomina praeter necessitatem multiplicentur Linnaeana imponere lubet, alterum a Perill. viro hominis speciei immerito tributum, alterum primae simiarum speciei. Sint ergo

1) *Simia Troglobytes* sive *Chimpanſi*, a TULPIO et SCOTINO delineata, macrocephala, torosa, parte corporis postica faltem pilosa, antica, si humeros excipias, nuda.

2) *Satyrus f. Oranutan* TYSONIS, EDWARDSI, LE CAT, et BUFFONI gracilis magis, capite minore, densa hirsutie tectus, pilorum humeri et vlnae contraria directione. Talis erat masculus ille quem

k) Scotini icon animalis Chimpansée ex regno Angola 1738 m. Aug. Londinum ab Henr. Howero, magistro nauis Speaker dictæ allati, cura SLOANII seorsim prodidit. repet. in Nov. A. E. Lips. m. Sept. 1739. Tab. V. p. 564. LINN. anthropom. am. acad. Vol. VI. HAVBERI bibl. magica 35 St. &c. le CAT iconem iam citauimus. reliqui fontes noti sunt.

l) quem BUFFON vidi biennis erat. TYSONIANO nondum dentes omnes rite extabant.

quem Lenae viuum me vidisse iam monui. ad Tysonis figuram proxime accedebat, a Sim. Syluano &c. primo statim intuitu diuersissimus. Delineauit quidem tum temporis rarum hoc animal, doleo autem me curatores partium mensuras &c. neglexisse. Quae partem ipse notaui, partem Excell. I. E. I. M. WALCHIVS primus et aeternum venerandus mihi in historia naturali praeceptor, suppleuit, sequentia sunt: statura erat pueri circiter decennis; colore fusco, facie satis humana; digitis manum pedumque longioribus, halluce remotiore, suris carnosis magis quam int aliis simiis, scroto pendulo, quadrato fere, albicante, pene paruo Tysoniana figurae simili. Bipes quidem stabat et incedebat, baculo tamen ita innitebatur, ut hunc eundi modum arti statim quisque tribueret. Idem valebat de bibendi et edendi modis, in quibus cochleari et cyatho vtebatur. sexui sequiori lasciuie inhiabat.

Haesitat LINNAEVS num forte sexu distinguantur animalia quae nos in duas species diuisimus, huic autem Summo Viro varietates saltem sunt. Verum quidem est Tulpii et Scotini icones femellas fuisse, reliquas mares; attamen nihilominus praeter sexus diuisitatem speciei etiam varietatem accessisse, autoptatum peregrinantium BONTII v. c. TH. BOWREY, aliorum, de eiusmodi sexus varia forma silentium, suadet.

Nequeo haec animalia dimittere quin prius duo adhuc momenta tangam quorum alterum characterem eorum singularem a plerisque neglectum, alterum patriam eorum respicit. Prioris notitiam debeo amiciss. SVLZERO; qui ex CAMPERI, quem ipsum Satyros secasse iam monuimus, ore mihi retulit: *deesse his animantibus vnguem pollicis manuum anteriorum.*

Sunt

Sunt quidem pollicis vngues iconibus T Y S O N I A N A E, E D W A R D S I A N A E, et L E C A T I A N A E; facillime autem eiusmodi singularis et paradoxos character negligi poterat; neque ipse in Satyro Ienensi ad pollices attenti. An forte tertia haec species foret? decidere non audeo.

Alterum quod adhuc inveniendum restat circa patratriam utriusque speciei (Chimpansi et orangutan) versatur. ab omnibus fere zoologiae auctoribus Zona torrida antiqui orbis pro natali eorum solo venditatur; Cl. B A N C R O F T ^{m)} autem in Guianae quoque densis filiis Oran-utan reperi ex incolarum ore retulit. Ulteriorem disquisitionem meretur Cl. viri relatio, quam solam sequi vel id vetat quod ipse addat, nondum vixum esse hoc animal ab Europaeis ibi loci degentibus.

Congener deum Troglodytae et Satyro est S i m i a Longimana (Homo Lar LINN. Gibbon B V F F.) si faciem species homini simillimum animal; pedum anteriorum longitudine autem ob omnibus fere aliis animantibus abhorrens. Breuiores quidem pinguntur in simia Bengalensi Transact. philos. n^o) inferta, et pro S. longimana habita, quam tamen negligenter nec ab artifice delineatam vel utriusque humeri inaequalis longitudo, aliaque demonstrant.

Ast haec sufficiant super Simiis Troglodyte et Satyro; iam ad ipsum dissertationis nostrae argumentum transgredi opus est, quod circa quaestioneum versatur: Sintne fuerintue omnis aei omnisque gentis homines unius eiusdemque diuersae plane speciei. Quaeſtio

^{m)} nat. hist. of Guiana p. 130 sq.

ⁿ⁾ Vol. LIX. P. I. for 1769. p. 71. tab. III. utriusque sexus. Femella repet. in Gentlem. Magaz. 1770 Septembr. p. 402. cfr. PENNANT synops. of quadr. p. 100.

stio haec nostris temporibus saepe agitata, attamen quantum ego quidem noui parum adhuc ex professo pertractata est. Malitia, negligentia et nouitatis studium posteriori opinioni fauebant. Plures enim humani generis species iis egregie arridebant o) quorum sacri codicis fidem suspectam reddere intererat. Facilius porro erat aethiopes aut Americae imberbes incolas primo statim intuitu pro diuersis speciebus habere p), quam in corporis humani structuram inquirere, anatomicos et itinerum numerosos auctores consulere horumque fidem aut leuitatem studiose perpendere, e naturalis historiae vniuerso ambitu parallela conferre exempla, tumque deum iudicium ferre varietatisque caussas scrutari. Ea denique est humani ingenii curiositas et ad noua quaeviis propensio, vt multi facile nouam et si non satis liberatam opinionem recipere, quam vetustis et per annorum millia vulgo etiam receptis veritatibus denuo subscribere, malint. Ab his omnibus vitiis liber ut essem, studui, praeiudiciis expers libellum scripsi, nilque magis in votis habui quam ut lectoribus doctis et aequis argumenta mea pro vnica saltem humani generis specie, merisque eius varietatibus prolata, aequa valida et sufficientia videantur ac mihi ipsi.

Quanquam tanta inter remotiores gentes interesse videatur differentia ut facile capit is bona spei accolat,
Groen-

o) v. c. (SIMON TYSSOT DE PATOT) *voyages et aventures de Jaqu. Massé*. T. I. p. 36 sqq. *Bazin* (VOLTAIRE) *philosophie de l'histoire* p. 45. IDEM in *Quest. sur l'Encyclop.* T. IV. p. 112. T. VII. p. 98. 179. &c. uberrime refut. a Perill. HALLERO in *Brief. über einige Einwürfe noch lebend. Freygeister wied. die Offenb.* I. Th. p. 102. 184. 196.

p) Habuerunt v. c. GRIFF, HUGHES nat. hist. of Barbadoes p. 14. (HENR HOME) *Sketches of the History of Man*, Vol. I. p. 12 sq.

Groenlandos et Circassios pro tot diuersae speciei hominibus habere possis, re tamen rite pensitata, ita omnes inter se confluere quasi et sensim vuam in alteram transire hominum varietatem videbis ut vix ac ne vix quidem limites inter eas constituere poteris. Maxime arbitriae ideo et numero et definitione euaserunt quas Cl. Viri receperunt generis humani varietates. Perill. a LINNE' q) pro quatuor orbis nostri partibus totidem eius habitatorum Classes recepit. OLIV. GOLDSMITH r) earum sex enarrat. Nos quidem numerum Equ. a LINNE' sequuti sumus, aliis tamen limitibus varietates nostras circumscripti sumus. Prima et maxima (cum et primigenia sit) nobis est *Europaeorum*, *Asiae cis Gangetanae* et quicquid super Amur fl. septentrionem versus situm est, cum maxime propinquia cum terraे situ s) tum incolarum habitu, *America boreali*. Harum terrarum homines statura forma et colore quidem multum adhuc inter se differunt, in totum spectati tamen in plurimis nobiscum conuenire videntur. Altera est *Asiae trans Gangetanae* et *infra Amur fl.* positae *Vulturnoque obuervae*, cum *Insulanis* et magna parte terrarum quae nuper melius innotuerunt, *australium*. coloris fusci homines, naso simo, oculorum palpebris conniventibus et in cantho externo sursum ductis, pilis parciорibus, rigidis. Tertiam *Africa* constituit. *Quartam*

q) S. N. p. 29.

r) Hist. of the Earth Vol. II. p. 211.

s) cf. praeter globos terraqueos Anglicum divi ADAMS quem ex munificentia AVGUSTISS. REGINAE possidet bibl. acad. et Suec. cl. AKERMAN cuius copiam beniuole fecit praeceptor pientissimus Ill. IO. ANDR. MURRAY, et mappas DANVILLII, STAHELINI et ENGELII, nuperrimos labores cl. de VAUGONDY *sur les pays de l'Asie et de l'Amerique situés au Nord de la mer du Sud*. Par. 1774. 4.

*tam demum Americae quicquid praeter Septentrionalem
plagam quam priori varietati adiunximus, restat.*

Facile quidem ex progressu dissertationis apparet in quavis harum quatuor varietatum plurimas adhuc discrepantias inueniri, et e contrario plures in aliis quoque inter se conuenire, aut a reliquis conterraneis anomale abhorrire &c. memoriae tamen subsidium erit classes certas constituisse in quas orbis nostri homines diuidi possunt; quod ea quam diximus ratione postquam alias atque alias tentauimus quidem, minus autem congruas reperimus, certe non adeo inepte fecisse sperainus. Iam sigillatim ea pertractabimus momenta in quibus homo ab homine, naturali sua corporis conformatioe et figura, differre videtur, caussasque quantum in nobis est scrutabimur quae eam varietatem producere valent.

Primo generatim de totius corporis constitutione, statura et colore acturi sumus, ad partium singularium peculiarem structuram et proportionem dein descendimus; probe ab his ea separabimus quae soli arti debentur, denumque etiam, inuiti quamvis, nosologiam et practicam medicinam tangemus, cuius unum alterumque caput historiae naturali obtrudi cepit nuperis temporibus, quae tamen pathologiae vindicare et restituere conabimur.

Tria illa quae primo absoluere animus est, totius corporis constitutio, statura et color in totum fere climati debentur.

Circa primum horum momentorum breuem esse oportet cum mihi ipsi quidquam super hoc argumento obseruare occasio defuerit, apud autores autem tenuia saltem et parca vestigia legantur. In calidis regionibus exsiccari et solidiora reddi corpora; in frigidioribus
humidiora.

humidisque eadem molliora, succi pleniora et spongio-
sa quasi fieri facile patet. Ossa equi barbari vix caua-
esse, Frisici multo magis tubulosa &c. iam dixit GVL.
CAVENDISH Marchio in NEWCASTLE t). Elegantissi-
mis experimentis vltro confirmauit Cl. KERSTING me-
dicus apud Cassellanos veterinarius Vir sollertissimus,
qui vt alia taceam, sub iisdem ignis gradibus equi ara-
bis sexennis ossa longe difficilius in machina Papini sol-
vi quam Frisici eiusdem aetatis, obseruauit u). In hu-
manis diversi adeo soli ossibus generatim spectatis simi-
les intercedere differentias probabile est, et si obserua-
tiones desint et a paucis vix valeat consequentia. Crassa
quidem, compacta, dura &c. hinc inde visuntur aethio-
pum crania w), quae tamen attributa de omnibus cali-
darum regionum sceletis usurpare nollem, cum alia
quoque occurrant aethiopum capita de quibus nihil eius-
modi dictum sit x); et ipsis Europaeorum eiusdem
patriae aetatisque craniis magna saepe eatenus insit dif-
ferentia, quae praeter alia, maxime quoque vitae ge-
nere contrahitur y). Idem forte valet de futuris, qui-
bus carere z) aethiopum crania ARRIANVS, Persica in
Plataeensi strage HERODOTVS dixerunt a). Magis fir-
ma

t) *Gen. syst. of Horsemansh.*

u) ossa equina tamen facilius concoquuntur mulinis, et
his difficilius asinina.

w) B. S. ALBINI *Supplex Rav.* n. XXIX. P. PAW, *primit.*
anat. p. 29.

x) in ipso leg. Rav. n. XIII. imo n. XXI. ossa capitis mu-
lieris Malabaricae admodum tenuia, tum ap. Io. BEN.
de FISCHER *de modo quo ossa se vicin. accomm. part.*
LB. 1743. tab. III.

y) I. B. Com. a COVOLO *de metam. duor. off. ped. in qua-*
drup. aliquot. Bonon. 1765. p. 7.

z) αρύαφεες πεφαλαι ARATO.

a) v. COEL. RHODIGINI *lect. ant.* XIII. 28. p. 501 ed. FRO-
BEN.

ma est circa totum corporis habitum obseruatio, qua septentrionales populos *b*) torosos et quadratos, australes *c*) graciliores videamus.

Ad staturam humanam transgredior. Vetus est opinio, antiquissimis temporibus maiores multo et proceriores fuisse homines, imo indies degenerare eos, decrescere; minoresque parentibus infantes nasci et quae sunt huius generis alia veterum poetarum *d*) et philosophorum *e*) in sua aeva opprobria. Etsi haec omnino nimia sint, aliquid tamen climati eatenus tribuimus quatenus id ipsum temporis progressu mutatur, solum mitius redditur, quod et ipsos homines minus proceros ferosque deinceps producit. Exemplum eiusmodi mutationis ex ipsa nostra Germania iam diximus *f*). Enormes autem adeo fuisse has corporum differentias veterum et recentiorum temporum, muniis Aegyptiacis, sceletis *humanis* fossilibus *g*), sarcophagis millenisque aliis

b) v. c. Lappon. Finni. LEEM. Lulens. HÖGSTRÖM. Calmuck.

PALLAS. Groenl. CRANZ. &c.

c) Nov. Zeel. nov. Holl. &c. S. PARKINS. Insulæ Malicolo accolae nuper a Cl. FORSTERO visitatae, brachiis pedibusque gracilibus conspicuae sunt, ut beniuole retulit Exc. G. C. LICHTENBERG ex Anglia redux.

d) HOMERVS saepiss. Tydideum v. c. Hectorem, Ajacem Telamonium (cuius giganteam patellam diu postea ostensam PAVSANIAS describit) &c. multo robustiores grandioresque fuisse refert quam qui suis temporibus nascebantur homines διοι νυν βροτοι εἰσι. imitatus et in hoc a VIRGILIO qui Turnum similiter magnum pingit, vix comparandum cum iis qualia nunc hominum producit corpora tellus.

e) PLIN. VII. c. 16. SOLIN. V. cf. plurimis super hoc argumento I. S. ELSHOLTII *anthropom.* p. 31 sqq. ed. 1663.

f) p. 8.

g) Est v. c. in Museo Regio cranium humanum compleatum satis, summae antiquitatis, ossibus parietalibus

aliis refutatur documentis. neque sparsa hinc inde vetu-
stissima et magnitudine *b*) sua conspicua crania magis
quidquam probant, quam solida illa et futuris destituta
de quibus modo verba fecimus. imo quaedam morbo-
sa *i*) fuisse, in aprico est. Quae autem credula anti-
quitas olim ostendit Gigantum ossa, diu iam Elephan-
tis aut cetaceis restituta sunt *k*).

Elegantior est caussarum consideratio quae nostris
temporibus vnius regiones homines proceros, alterius
paruos producant? princeps ex his frigus calorue esse
videtur. Illud euolutioni et incremento organicorum
corporum obstat, hic vtrumque auget promouet. No-
tissimam et in vtroque regno vndique confirmatam rem
vel tangere modo, pigeret, nisi et nostris temporibus
viri extitissent quibus summa fiducia aliter sentire *l*) li-
buiisset. Experientia docet et plantas et animalia in
borealibus terris minores esse quam in australibus; quid-
ni

bus crassis, ceterum nec magnitudine nec forma a vul-
gari capite recedens.

- b*) FABRICIVS Hildan. *fürtreffl. nutz und nothw. d. anat.*
Bern 1624. p. 209. Cranium March. Dietzmanni Lips.
1307 peremti. GLAFÉY Saechsf. Kernhifl. Caput Henrici
austr. in celebri columbario Koenigsfeld. FAESI Erdh.
der Eidgen. I.
- i*) Caput fossile Remense. DARGENVILLE oryct. t. 17. f. 3.
bina capita ossea Leg. Rav. ap. ALBIN. p. 4 sqq.
- k*) I. WALLIS antiqu. of Northumberl. DOM. GAGLIARDI
an. off. p. m. 103 sqq. Ipse totius Europae sui temporis
praeceptor optim. FEL. PLATER seduci se passus est ut
ossa Lucernae 1577 effossa, studiose a se cum human.
comparata pro giganteis haberet obs. med. L. III. WAG-
NER h. n. Helv. p. 149. quae nuper elephantis vindicata
sunt. Erkl. der Gemäld. auf d. Kapellbr. zu Lucern.
Huc pertinet die Hünenribbe in aede D. Albani Goet-
tingae.
- l*) v. c. HENR. HOME I. c. p. 12. *It is in vain to ascribe
to the climate the low stature of the Esquimaux &c.*

ni in humano genere eadem lex locum haberet? plantas alpinas in duplo maiorem extra alpes communiter excrescere altitudinem LINNAEVS iam in Flora Lapponica *m*) monuit. Idemque saepissime in plantis obseruare licet, quarum alia exempla in tepidario seruantur, alia in horto prostant, quarum illae his longe priorae maioresque euadunt. Luculentissima specimina coram habeo in collectione plantarum Labradoricarum et Groenlandicarum, quas Cl. BRASEN *n*) legerat, quasque munificentiae amicissimi Iо. SAM. LIEBERKÜHN debedo, in quibus vulgatores, minores fere omnes sunt iis quae in Germania leguntur, imo in quibusdam, (*v. c.* Rhodiola rosea) quae utriusque illarum Americae regionum communes sunt, quamvis illis adeo vicina patria sit, eadem tamen diuersitas obseruatur, ut Labradorica exempla maiora adhuc extent Groenlandicis *o*). Animalium eadem est ratio. Vulpes Groenlandici minores illis quos zonae temperatae ferunt *p*). Equi Suecici, Scotici &c. humiles, parui, imo in frigidissima Northwales adeo pusilli ut vix canes magnitudine excedant *q*). At quid inuit evidentissimae rei exempla longa deducere virga cum fere cuiusuis terrae paucorum graduum tractus eandem luculenter exhibeat differentiam. Ita HENR. ELLIS *r*) ad fretum Hudsonis in australibus eius terrae oris arbores et homines iustae statura, ad 61° arbusta tantum, hominesque sensim sensimque minores, horumque demum ad 67° ne vestigium

m) prolegom. 16. §. cf. ARWID EHRENMALM *Aseble* p. 386.

n) *v. CRANZ Forst. d. Hist. v. Groenl.* p. 243.

o) Idem obs. perill. von HALLER *hist. stirp. Helv.* II. p. 317 alibi hinc inde.

p) CRANZ *Hist. v. Gr.* p. 97.

q) TH. BIRCH *hist. of the royal Soc.* III. p. 171.

r) *Voy. to Hudson's-Bay* p. 256.

um quidem, vidit. Idemque Excell. MVRAY intra paucorum graduum limites, et in sola Gothia adeo obseruari posse beniuole retulit, vt per eas terras iter faciens, etiam si lapides miliares negligeret tamen diuerfas prouincias ex incolarum animantiumque varietate facile dignoscerere possit. In Scania ^{s)} homines statuta procula et lacertosa, equi et pecora magna &c. in Sinalandia sensim minores fiunt, iumentis agilibus quidem ast paruis, quod demum in Ostro Gothia magis magisque in oculos incurrit.

Idem certe et in auersa orbis facie sub iisdem febre versus circulum antarcticum gradibus obseruare licet. Vnicum exemplum ex America maxime australi desumtum et cum iis quae modo ex Europae gentibus diximus, comparatum, sufficiat. Scanorum procerae statura respondent Patagonum famosorum corpora, quae credula antiquitas et nuperorum quorundam fabulofae relationes enormis figurae fecerunt ^{t)}, quae autem temporis progressu, saepius a nauigantibus visitata Patagonia, fere ut canis ille Gellertianus minora sensim facta, nostris deinceps temporibus, satis quidem magnam iustumque structuram retinuerunt, gigantea autem forma feliciter destituta sunt. Si ab his austrum versus descendas, in gelida Terra del Fuego ^{u)} minores

^{s)} cf. LINN. *Faun. Suec.* p. I.

^{t)} cfr. DE BROSSES I. p. 193. II. ab init. &c. DE PAVW I. c. I. p. 281 sqq. *Hist. gen. de l'Af. Afr. et Amer.* par M. L. A. R. Vol. XIII. Par. 1775. p. 50 sqq. TH. FALKNER *Desr. of Patag.* Hereford 1774. gr. 4. p. 26. The Patagonians or Fueches, are a large bodied people; but J never heard of that Gigantic Race, which others have mentioned, though J have seen persons of all the different tribes of Southern Indians.

^{u)} SYDNEY PARKINSON p. 7. tab. I. II. None of them seemed above five feet ten inches high &c.

res longe reperies homines Smalandis OstroGothisque
aequiparandos, et vel in eo exemplo iterum naturam
in dissitis maxime regionibus sibi ipsi tamen vbius simili-
lem deprehendes. Sed sunt praeter aëra aliae adhuc
caussae quae in staturam potentias suas exercent. Iam
ab initio ^{w)} vitae genus huc retulimus, et facile esset
in praesenti quoque copiosa ex plantarum animalium-
que regno proferre exempla, vbi nutrimenti varietatem
in procera humiliorue statura agnoscere possis. Ast
nimis vel vulgo nota sunt haec, totiesque in vaccis
Helueticis, equis Frisicis &c. experta, vt tota hac
demonstratione facile supersedere liceat. Mitto quoque
minoris momenti caussas quae staturam corporum or-
ganicorum mutant, a Perill. HALLERO ^{x)} iam studio-
fissime pertractatas, et ad ultimam ex tribus illis quae
in genere circa hominum varietatem consideranda ve-
niunt colorem puta proprio.

Tanta videtur aethiopem, album, rubrumque
Americanum intercedere diuersitas, vt mirandum fere
non sit, si et magni nominis viri eos pro diuersis hu-
mani generis speciebus habuerint. Quanquam autem
argumentum hoc proxime ad tractationem nostram per-
tinere videatur, tot tamen tantaque circa sedem et caus-
fas huius diuersi coloris iam dicta sunt a V. Cl. vt vel
compilationi eorum vix iustum volumen sufficeret, ita
vt breues nos in ea re esse et ea saltem quae summorum
virorum industria, plane indubitate reddidit, repetere
oporteat. Cutis hominum plerorumque animalium tri-
bus complectitur partibus: extima epidermide s. cuti-
cula; media reticulo mucoso, ab inuentore Malpighia-
num dicto: et interiore deum, quam corium vocant.

Media

^{w)} p. 8.

^{x)} physiol. L. XXX. S. I. §. 16 sqq.

Media ex his, quae extimae affinis satis est, adeo ut & pro altera saltem eius lamella habeatur, in aethiopibus spongiosa magis, crassior nigraque plane existit, et cum in his tum in reliquis hominibus diuersi coloris primariam sedem constituit. Corium enim omnibus pariter candidum est, nisi quod hinc inde ab adhaerente reticulo leniter tingatur; epidermis autem in eundem qui reticulo est colorem vergere videtur, ita tamen, ut cum corneae laminae instar pellucida sit *y*), ea et in nigris hominibus, si probe separata fuerit, vix grisea apparet; ideoque parum imo vix quidquam ad coloris hominum diuersitatem conferre possit. Sedes coloris satis certa est, de causis autem eiusdem, in aethiopibus praesertim, a longo retro tempore plurimum et diuersimode disputatum est. Quidam Caini *z*) alii Chami *a*) maledicti eorumque posterorum signum esse nigredinem putarunt, alii alias *b*) protulerunt non maioris plerumque ponderis cauñas, inter quas tamen bilis præ ceteris eminuit quam post Io. DOMIN. SANTORINIVM *c*) praesertim ornare studuit PETR. BARRERE *d*). Quantquam ea plures nacta sit aduersarios *e*), non omnis ta-

men

y) si minus tenuis et pellucida esset epidermis, atram similiiter ac reticulum fortasse videri, IO. FANTONI *diff. VII.* *anat. pr. renov.* Taurini 1741. 8. p. 27.

z) nuperus huius opinionis defensor est E. B. d'E. *Eff. sur cette Qu. quand et comm. l'Amer. a-t-elle été peuplée* T. IV. p. 96 sqq.

a) v. *Mem. de Trevoux* T. LXXIV. p. 1155 sqq.

b) plures collegit B. S. ALBINVS. *de sede et caufa color. aeth. et cet. hom.* LB. 1737. cum elegantiss. icon. colorat, egregii artificis I. ADMIRAL.

c) *obs. anat.* p. 1 sqq.

d) *Diff. sur la cause phys. de la couleur des negres* Par. 1741. 12. cf. *Dicit. encycl. par FELICE* T. XXX. p. 199 sqq.

e) *Le CAT. de la coul. de la peau hum.* p. 72. sqq.

men negligenda videtur. Ictericorum, chloroticorum, nulli pisces *f*) exempla, nigra porro aethiopum bilis *g*) eo minus in dubium vocanda, cum sanguinem nigrercentem, cerebrum, medullam spinalem etc. cinerecea viderint nuperi *h*), phlegma gentium septentrionalium, aliaque huius generis, pondus huic opinioni ad-dere videntur. Principem tamen inter omnes nigredinis cauſſas locum tenebit clima, solis aerisque potentia cum vitae genere. Vetus est ARISTOTELIS, ALEXANDRI, STRABONIS aliorumque *i*) sententia quam exemplis argumentisque seorsim pro'atis firmare conabimur.

Primo ergo a candidissima Germanicae virginis cute per flauas, rubras, et fuscas gentes ad intensissimae nigredinis Aethiopem infenſilis fere et nullo modo definiendus transitus *k*) est, quem eodem, vt de statura diximus, modo, in paucorum latitudinis graduum traectu obſeruare licet. Hispania trita exempla praebebat: notum est Biscayas feminas nitide candidas, Granadenses e contrario fuscas esse, adeo vt et in hac regione B. Virginis aliarumque Sanctarum pictae imagines, eiusmodi coloris facies exhibeant. Qui ad Senegam citra flumen ad Boream habitant, cinerei coloris sunt, et parvi corporis: qui vero ultra, nigri, procera statura ac robusta sunt. siquidem ea parte regio tota viret, altera squalat *l*). Idemque a doctissimis Gallis ad Cordilleras montes obſeruatum est. eos enim qui immediate

sub

f) SANTORINI l. c.

g) BARRERE l. c.

h) MECKEL mem. de Berl. 1753. 1757. Pediculi aethiopibus nigri HIST. OF JAMAICA Vol. II. p. 352.

i) COEL. RHODIGINVS lect. ant. IX. 15. p. 439. ed. Aldi. cf. MACROBIVM in somn. Scip. p. 128. ed. H. Steph. αιθοψ ex αιθω et ωψ.

k) v. eiusm. scalam in mem. de Trev. l. c. p. 1190 sq.

l) HIER. CARDANVS de subtilit. L. XI. T. III oper. p. 555.

sub monte versus occidentem, marique pacifico obuersi
viuunt, candidos fere Europaeorum more viderunt;
cum e contrario alterius lateris accolae continuae et
flagrantibus ventis expositi ut reliqui Americani cu-
prei coloris sint etc. m) Vetus iam est VITRUVIUS
n), PLINIIQVE o) obseruatio boreales gentes candi-
das esse, quam et reliquorum animantium luculenta
exempla egregie probant. partem enim cum plantarum
flores *) tum animalia regionum borealium albida sunt,
quae in australibus alias colores ferunt; partem autem
mitiorum quoque Zonarum animantia hyeme tantum
candida fiunt vereque iterum nativo suo colore induun-
tut. Illorum exempla praebent vulpes p), canes q),
lepores r), iumenta s), corui t), fringilla coelebs u)
etc. Ex his nota sunt herminei w), sciuri x), lepores y)
tetrao lagopus z) canis corsac **) rel. Omnes perinde
rubri

m) BOVGVER *voyage à Perou. Mem. de l'ac. des Sc. de Par.*

1744. p. 274.

n) Sub Septentrionibus nutriuntur gentes candidis colori-
bus &c. p. 104. ed. DE LAET.

o) aduersa plaga mundi et glaciali candida cute esse gentes
&c. T. I. p. III. ed. HARD.

*) cf. Exc. MURRAY *prod. stirp. Goett.* p. 18 sq. Campan.

p) CRANZ *Groenl.* p. 97. (decurr. Prunella vulg. etc.

q) ib. p. 100.

r) ib. p. 95.

s) EHRENMALM l. c. p. 342. alba id generis animalia quo
magis versus boream progrederiatur, eo copiosiora occur-
rere.

t) IO. NIC. PECHLIN *de habitu et colore aethiopum.* Kilon.
1677. 8. p. 141 sqq.

u) FRISCH *Gesch. der Vög.* Fas. I.

w) LINN. *Faun. Suec.* p. 7. WAGNER h. n. Helv. p. 180.
ipse ex nostris viciniis specimina vidi.

x) LINN. l. c. p. 13. prope Ienam quoque captos noui.

y) ib. p. 10. IETZE monogr. Lüb. 1749. 8.

z) CRANZ l. c. p. 101.

**) LINN. S. N. append.

rubri nascimur *a*) et temporis demum progressu tenelorum aethiopum cutis in nigrum, nostra in album colorem vergit, Americano autem natius ille manet rubor nisi coeli mutatione et vitae generis accessu sensim illi colores mutantur et quasi degenerant.

Vix obseruari meretur notissima differentia quae vnius eiusdemque regionis incolas intercedit, quorum cutis respectu varii vitae generis maxime quoque colore variat. Operarii aut bajuli solis tempestatisque iniuriis exposta facies, tantum a delicatulae feminae genis abhorret, quantum ipse a fusco americano, hicque abaethiope differt. Non rara adeo occurunt anatomicis Cadavera infimae fortis hominum, quorum reticulum proprius fere ad aethiopum nigredinem quam ad elegantis Europaei candorem accedit. Talem Europaeum aethiope nigriorem fecavit diuus CHR. GOTTL. LUDWIG *b*); subfuscum autem reticulum a GÜNZIO *c*) plurimisque aliis *d*) saepissime obseruatum est; et lenae me ipsum tale virile cadauer secasse memini cuius tota cutis fusca, in quibusdam partibus, scroto v. c. nigra pene erat: notum enim est alias atque alias c. h. partes prae reliquis nigiores reddi quo v. c. genitalia vtriusque sexus, mammillae areola, similesque partes pertinent, facile in fuscum colorem vergentes. In feminae pube HALLERVS reticulum adeo nigrum vidit *e*) vt ab aethiope non plurimum videretur differre; admodum fuscum de pube viri seruabat B. S. ALBINVS; et in muliebri mamma adeo vul-

a) Albinus l. c. p. 12. cf. CAMPER *dem. anat. path.* I. p. 1.

b) ep. ad HALLER. *scriptar.* Vol. I. p. 393.

c) ad HIPPOCR. *de humor.* p. 140.

d) FRANC. de RIET *de tact. org.* in coll. HALLER. T. IV. p. 10. v. HALL. *physiol.* T. V. p. 18.

e) l. c. ABR. KAAV BOERH. *perspir.* Hipp. p. 21. in pudendis fuscum ita, vt negares de Europaei cute detractum esse.

vulgata res est, vt mirari satis nequeat, quomodo fuscas Samojedarum papillas inter prodigia referre *f*), imo hanc gentem ideo pro peculiari hominum specie *g*) habere potuerint V. Cl. In aliis quoque animalibus talis reticuli diuersitas conspicitur, luculentissime in papiionis mandrill facie cuius ideo partem aeri incidi curauimus (TAB. II. Fig. 3.). Palpebrarum superiorum, nasi radicis et superciliorum regio est, in qua fere omnes reticuli varietates conspicere licet. niger plane nafus est, et qua supercilia sedent, pars; quae autem versus inferiora et exteriora sensim fusca et ad oculorum externum canthum pallida demum fit. Neque tamen nafsi nigredinem in omnibus huius simiae quae vidi speciminibus aequi intensam reperi, cum in simiis ut in homine aliisque animalibus maxima quoque reticuli coloris varietas intercedat. In binis Simiae cynomolgi speciminibus faciei tintura non multo minus quam in aethiope et fuso Europaeo diuersa erat: quae tamen differentia in toto regno animali, domesticis praesertim quadrupedibus, maxime autem in vegetabili *h*) adeo vulgaris et notissima est ut eam vix in medium proferre liceat, sed ad hominem potius reuerti praestet. Albos inferioris ordinis homines vitae genere duriore fuscos reddi vidi-
mus: aequi autem certum est australium regionum homines si tempestatis solisque injuriis minus exponantur albidiiores fieri. De Gusurattensibus *i*) Malabarik *k*), Cafris

f) Mem. sur les Samojedes et les Lappons. 1762. 8. p. 44.

g) Lord KAIMES l. c.

h) ante ducentos annos flava Tulipa vnicce in Europa innotuerat: quantam autem coloris varietatem ab eo tempore hortorum cultores viderunt! v. HALLER occasione variet. hum. gen. Bibl. raisonnée 1744.

i) Ioh. SCHREYER Ofiind. Reis. p. 121.

k) Tranquebar. Miss. Ber. 22 Contin. p. 896 sq. Je weiter
D 3 sic

Cafris *l*), Canadensis *m*), Vtahittis *n*) rel. copiose retulerunt itinerum auctores. Sed praeter vitae genus senium quoque et coeli mutatio in aethiopibus colore dealbare valet. Quodsi enim versus septuagesimum aetatis annum vergunt aethiopes, reticulum sensim nigredinem suam amittit ita vt filicernia demum fulua euadant *o*) crinesque barbaque canitie solita induantur: et si aethiopum tenelli infantes frigidioribus inferuntur climatibus multum certe de natu eorum nigredine sensim abit *p*), colorque eorum magis magisque in fuscum vertere incipit. Viceversa autem imo longe facilius vt

per

sie nach Norden hinauf wohnen, und je vornehmer Geschlechts sie sind, je mehr fällt auch ihre schwarze Farbe ins braunrothe und ins gelbe, — die vom Bareier Geschlecht sind insgemein sehr schwarz, denn sie lassen sich den ganzen Tag über unter der Arbeit im Schweiß und Staub von der Sonnenhitze braten. Vornehmere Leute gehn nicht so viel in die Sonne, sind also auch nicht so schwarz &c. cf. 30. Contin. p. 660.

- l*) MULLER Linn. N. S. I. p. 95.
- m*) moratos et qui vestimentis vtantur, tam eleganter coloratos redi, vt facilius pro Hispanis quam pro Indis agnoscantur. LA HONTAN I. ep. 16.
- n*) HAWKESWORTH II. p. 187.
- o*) WILH. IO. MÜLLER *Fetu* p. 279. MICH. HEMMERSAM *Westind. Reisf.* p. 38.
- p*) Colchi HERODOTI tempore adhuc nigri crispoque capillo p. 125. ed. GRONOV. LEO AFRICANVS P. I. S. 3. L. M. A. CALDANIT iudicis maxime competentis *inflit. physiolog.* Patav. 1773. 8. p. 194. — *futor de hac gente adhuc Venetiis viuit, cuius nigredo, longo annorum interuallo (puer enim ad has oras appulit) ita sensim immixta est, vt leni itero laborare videatur &c.* Idemque ipse in Mulatta a patre aethiope matre autem candida prope Gotham nata obseruauit, quae primis quidem infantiae temporibus fusca satis erat; temporis autem progressu adeo a nativo colore degenerauit vt iam ceraceam falem et flauescentem cutis retinuerit tincturam.

per se patet albi si diu torridis Zonis immorati fuerunt fusci redduntur sensimque nigredine obducuntur. Hispani sub aequatore in nouo orbe degentes, adeo in natuum huius terrae colorem degenerarunt, vt maxime probabile visum fuerit Viris Cl. q) eos, nisi nuptiis cum Europaeis institutis patrium seruare habitum stude-rent, sed potius illarum Americae gentium vitae genus sequerentur, breui tempore in eundem plane colorem incidere quem in Americae australis natuuis miramur. Anglus per triennium saltem cum Virginis versatus, his colore adeo similis reddebat, vt SMITHIVS r) popularis eius, lingua solum eum agnoscere poterat. Lusitanorum colonia Sec. XV. in Africam delata s) vix adhuc ab indigenis dignoscitur. Galli siue Africani siue Americani deueniant, constanter fusco illarum terrarum colore tinguntur t). Plurima huc non refero exempla Europeorum qui in ipsa sua patria p. n. nigri facti sunt u), aut nigros pepererunt infantes w), nec aethiopum repente aut in quibusdam saltem corporis partibus candide redditorum x) etc. cum in his omnibus vitiosi quid et morbi subesse videatur.

Cum climate tum vitae genere mutari corporis colores vidiimus. Luculentissime tamen illud in connubiis diuersae tinctoriae hominum accidit, vbi et remo-tissimi

q) MITCHEL *philos. Transact.* n. 474.

r) *hist. Virgin.* p. 116.

s) *Rech. sur les Amer.* I. p. 186.

t) *Memoir. de Trevoux* l. c. p. 1169.

u) plura exempla collegit LE CAT *concl. de la peau* p. 130 sqq.

w) COEL. RHODIG. l. c. p. 776. FROBEN. LE CAT p. 109.

e regina Lud. XIV. coniuge nata nigra principissa. *Mem. de Trevoux* l. c. p. 1168. ABR. KAAV BOERH. *impet. fac.* p. 354.

x) LE CAT p. 100. celebrata FRANK Londini. *philos. Tr. Vol. LI. P. I.* p. 176 sq.

tissimi et plane contrarii colores adeo degenerant ut albi sensim in aethiopes et v. v. transire et mutari quasi possint. Peculiaribus nominibus distincti sunt eiusmodi hybridri (si hac voce vti fas est) partus; in quibus autem adeo variant itinerum auctores ut operaे pretium esse duxi quotquot horum synonymorum colligere potui, ea in descendentiis affinitatis gradus redigere et synoptice quasi exhibere.

1) qui ex albo et nigra aut v. v. nascitur, dicitur *Mulatta* y), *Mollaka* z) *Melatta*, Italis *Bertinus*, *creolius* et *criolanus* *) apud Malabaros *Mestiço* a). Ex Americano autem et Europaеa natus *Mamelucka* b) et *Metif* c).

2) Quem Europaeus cum Mulatta generat, vocatur *Terceron* d), *Castigo* e). Europaee autem ex Metifo filius *Quarteron* f). Mulattae inter se coeuntes *Casquos* g); cum nigris autem *Griffos* h) generant.

3) Ter-

y) *Hist. of Jamaica* II. p. 260.

z) HEMMERSAM I. c. p. 36.

*) THOMAS HYDE ad ABR. PERIZOL *cosmograph.* p. 99. ed. OXON. 1691. 4.

a) CHRIST. LANGHANS *Ostind. Reise* p. 216. *Tranquebar. miss. Ber. Cont.* 33. p. 919. *Mestiço Lufitan.* ie, mixti generis.

b) *Hist. de l'ac. des Sc. de Par.* 1724. p. 18.

c) LABAT *Voy. aux Isles de l'Amer.* II. p. 132. *Recherch. sur les Amer.* I. p. 199. Metifi neogeniti a vere nigris genitalium colore distinguuntur, quae in aethiopium foetibus nigrescere iam, vulgata res est. PHIL. FERMIN *sur l'oeconomie animale* P. I. p. 180. IDEM ex nigro et India natos *Kahougle*, horumque denum cum albis genitos *Mulattas* vocat p. 179.

d) *Hist. of Jam.* I. c.

e) LANGHANS. *Tranqu. Ber.* I. c., *Castigo*, de *boa casta*, *bonae stirpis*.

f) DE PAUW I. c.

g) *Comment. Parisi.* I. c.

3) Terceron cum Europaeo mixta *Quaterones i)*, *Posticos k)* producit. Quarteron americanus autem (qui cum Tercerone nigro eiusdem gradus est) cum Europea *Ottavones l)*.

4) Quateronis ex alba natus *Quinteron m)*; Europeae autem ex Octauone Americano filius, Hispanis *Puchuela n)* dicitur.

In adnepotes ergo nigredinis vestigia propagantur, ita tamen ut et in nonnullis foetuum germina praeter regulam aliquando plus materni coloris retineant, quale ap. Cl. FERMIN o) exemplum extat, vbi aethiopissa gemellos peperit, ex quibus masculus mulatta, femella autem ut ipsa mater, intense nigra erat. Certe et ex hujusmodi casibus illud euidenter probatur, quod huc usque dictis demonstrare conati sumus, colore, quamcumque etiam causam habeat, situe bilis, situe solis aerisque et climatis potentia, aduentitium saltem et facile mutabilem esse, neque unquam eum speciei diuersitate constituerem posse. Plurimum huic opinioni accedit ponderis notissimis illorum hominum exemplis, quorum reticulum ex diuersis coloribus variegatum et maculosum conspicitur. Antillicum huiusmodi puerum

cura-

b) ib. p. 17. Nigros plane esse qui ex Mestico et malabaria femina nascuntur Relat. Tranqueb, l. c. *Sambo de Mulatta* dicuntur in *Hist. of Jam.* l. c. p. 261. horumque cum nigris genitos, nigros demum esse asseritur.

i) *Hist. of Jam.* l. c. p. 260.

k) LANGH. et rel. Tranqu. l. c. Postico idem est ac ascitius v. c. Cabello postico, coma ascititia, falsa.

l) DE PAVW l. c. p. 200.

m) *Hist. of Jam.* l. c. Plane albos esse Posticorum ex albis natos Tranqu. Ber. l. c. Quinteronaes ex albo genitum demum album facit auct. *Hist. Jamaicæ*.

n) DE PAVW l. c.

o) l. c. p. 178.

curatius descripsit Cl. LA MOTHE *p*); Grifoleti similem vxorem, elegantem ceteroquin, Cayennae natam, vedit LABAT *q*): plura exempla collegit Cl. I. CHR. D. SCHREBER *r*): imo mihi ipsi simile cutis variegatae exemplum obseruare nuper accidit occasio. Doctus est amicus Medicus cuius reticulum in puniceum vergens colorem hinc inde maculis candidissimis diuersaeque magnitudinis, aequalibus cetera et nitidissimae cuti similis, insigniter distinctum est. Ita in manus dextrae tergo quinque extabant eiusmodi albae maculae quarum quaevis pollicem facile diametro aequabat, numerosis minoribus interspersis. Rarius quidem hoc phaenomenon in hominibus accidit, vulgatissimum autem est in animalium, quadrupedum praesertim reticulo. Arietum v. c. fauces plerumque adeo variegatae sunt, vt nigrae aethiopis candidaeque Europaei cutis maximam similitudinem in illis videre possis. Plures hoc fine ouium greges in pastionibus suis inspexi, simulque mihi obseruasse videor, faucium plures paucioresue nigras maculas, maiori minoriue lanae ipsorum animalium nigredini, respondere.

Sed mitto colorem, et absolutis jam generalibus totius humani corporis varietatibus ad partium singulairum membrorumque diuersitatem progredior; initium facturus a capite eiusque conformatione.

Quemadmodum in vniuersum maxima embryonis et adulti sceleta intercedit differentia, ita praesertim crani ossa in vtrisque adeo differunt, vt vix pro iisdem corporis partibus agnoscere possis. Quae enim in adul-

to

p) Hamb. Mag. XIX. p. 400 sqq.

q) Voy. en Esp. et en Ital. I. p. 176 sq.

r) Saeughiere p. 15. de cute morbosa variegata ab his quae diximus exemplis probe separanda, infra dicendi locus erit.

to solidissimam thecam, et durissimum mollioris aequa
ac nobilissimi visceris receptaculum constituunt, ossa;
ea in embryone tenues saltem, ast latae squamas refe-
runt, quae, vt COITERI s) verbis utar, mollibus tan-
tum, latis, laxis, flaccidisque vinculis, futuris atque
commissuris colligantur. Infantile ergo cranium venum
et molle lutum est, in tam varias antequam perfecte
solidescat, formas fangi aptum, vt, si innumeras simul
externas et aduentitias causas fictrices species, diuersas
quoque in adultis craniorum formas mirari plane ne-
queas. Cum autem a longo inde tempore nonnullis
gentibus singulares capitum figurae tributae sint, et in
quibusdam eorum, certe artis ope peculiaria fingantur
crania, e re nostra erit, ea curatius paulo contemplari
et quatenus ea humani generis varietates constituere pos-
sint proprius videre. Quanquam enim eas humani cor-
poris differentias, quae soli arti debentur, infra per
transennam tantum recensere animus sit, eam tamen
illius argumenti particulam quae crania attinet in praef-
fenti absoluere satius esse duximus, cum affines nimis
res commode complecti et simul pertractari possint.
CLAVDIVS iam GALENVS t) praeter maxime naturalem
et symmetricam u), alias quoque descriptis caluarias,
in quibusdam sui partibus luculenter a vulgari structura
recedentes, quas ANDR. VESALIVS w) et BARTH. [EV-
STA-

s) de foet. hum. et inf. off. p. 59.

t) de usu part. L. IX. p. m. 544. et de off. v. I. PH. IN-
GRASSIAE in h. l. Comm. Panormi. 1603. fol. p. 68. fig.
1-4.

u) huius dimensiones et definitiones v. ap. ALBR. DÜRER
v. menschl. proport. Fol. P et Q ed. 1528. ELSHOLZ l. c.
p. 55 sq. PETR. LAVREMBERG pacifomps p. 62 sq. ed. 1634.

w) de c. h. fabr. p. 21. ed. 1555.

STACHIVS x) iconibus exhibere conati sunt. Adeo autem arbitriae imo monstrosae apparent hae craniorum formae, ut parum aut omnino nihil nobis in praesenti prodesse possint, et ad morbidas potius ossium constitutiones quam ad naturales capitum varietates pertinere videantur. Nos ipsam naturam sequamur capitisque in variis gentibus varias figuras secundum quatuor, quas constituimus generis humani varietates, recensebimus. Ut ab ipsa Germania ordiamur, VESALIVS y) huius incolas compresso plerumque occipitio et lato capite spectari, dixit; cauſsamque addidit, quod pueri in cunis dorſo ſemper incubant, ac manibus fere, citra fasciarum vſum cunarum lateribus vtrinque alligentur. Idem in Styriae ac Carinthiae coemiteriis mire differentes vidit caluarias, quae multiplices in figura, naturae lufus proponebant *). Hamburgenes, ſui temporis, feminas, macrocephalas LAVREMBERGIVS z) facit, quae ipsae, ligationibus et superflitiosa cura, a teneris, capita in longum affuefiant. Belgis oblongiora a) caeteris propemodum tribuuntur crania, quod matres fuos puerulos fasciis inuolutos, in latere et temporibus potiſſimum dormire finant b); quibus tamen Cl. de FISCHER c) Bataui capitis descriptio parum

x) tab. XLVI f. 10. 15. 17. minus monstrosae Vesalianis et Iugrassiae iconibus, pefſimae omnium in MATTH. MERIANI viv. ic. part. c. b. ad C. BAVHINI th. anat. L. III. t. 1.

y) l. c. p. 23. et in PvT. apol. exam. (GABR. CVNEVS) p. 838. operum. Mediam Germanorum caluariae figuram facit inter oblongam Belgarum et rotundam Turcarum Cl. INSFELDT de luf. nat. LB. 1772. p. 20.

*) obſerv. Fallop. exam. p. 768 ed. B. S. ALBINI.

z) l. c. p. 63.

a) INSFELDT l. c.

b) VESALIVS l. c.

c) l. c. p. 24 iq. tab. II.

parum respondet, qui in eo ossa caluariae a lateribus circum circa minus depressa, et in latera aequabili fere facto arcu tendentia, laudat. Anglorum, Hispanorum et Gallorum capita absque vlla peculiaris structurae nota recenset B. S. ALBINVS *d*), eiusmodi varietatum certe quin acutus obseruator. Alpium quae Stiriam spectant, accolarum caluarias singularis figurae esse VESALIO retulerat CHRISTOPH. PFLVG. Genuensium et magis adhuc Graecorum et Turcarum capita, globi fere imaginem exprimere, idque obstetricum, nonnunquam magna matrum sollicitudine, opem ferentium cura, idem VESALIVS auctor est *e*).

De Scytharum craniis memoratu dignissimus apud HIPPOCRATEM *f*) extat locus, quo artem vetustissimis temporibus in singendis eorum capitibus adhibitam, demum in ipsam naturam adeo quasi degenerasse, docet, ut suo aevo vinculis et manu pressionibus in hunc finem non amplius opus fuerit, cum sponte sua in longitudinem adoleuerint caluariae. Quae certe res et in aliis humani generis varietatibus, forma praesertim et colore, eorumque variis causis, climate &c. respici debet. quae temporis successu hereditariae et firmiores fieri potuerunt etiam si aduentitiis causis primam originem debuerunt. Borealis terrae nostrae gentibus planiores plerum-

d) *ind. leg. Rav.* p. 2 sq.

e) I. c. Ego vero non video quomodo Cl. WINKELMANN *Gesch. der Kunst des Alterth.* T. I. p. 24. hoc VESALII loco ad climatis et coeli felicioris potentiam demonstrandam vti potuerit, cum Bruxellensis anatomicus id arti vnicce tribuat. Praeterea autem illa Turcarum crania quae in Museo Regio seruantur multo iniquius ouata et minus elegantis formae sunt, quam vulgaria popularium nostrorum capita; eoque minus illarum speciem ornare debuissest Vir suae artis peritissimus.

f) *de aer. aqu. et loc.* 35.

plerumque tribuuntur facies *g*). Plerosque Lappones Lulenses facie superne lata, infra continuo attenuata, malis collapsis, desinente in mentum longum acuminato *h*) obtusum a plerisque Suecorum distingui, solus, quod noui, EBERH. ROSE'N *i*) scripsit; qui et omnes fere mulieres imagis adtenuatam faciem habere, addit. Ut et ex Asia quoque primae nostrae varietatis Specimen demus, Calmucci exemplo sint. Horum vniuersus caluariam curatissime delineatam exhibuit, eamque horridam et ad quadratam prope speciem accedentem, imo multis modis barbariam ipsam testantem, dixit I. B. DE FISCHER *k*). At enim vero vel vnico hocce exemplo euincitur quam iniuste ab vno alteroue vniuersi gentis cranio ad totius populi conformatiōnem concludatur. Eosdem enim Calmuckos Cl. PALLAS *l*) vt symmetricae et elegantis imo rotundae faciei homines describit, adeo ut et eorum puellis in cultiore Europa amatores promittat. Neque dictae caluariae respondent binae curatissime depictae illius Calmucki, pueri undecim annorum, qui cum Darmstadiensi comitatu nuper ex Russia venerat, imagines, quas Carlsruha missas accepi, et bonae formae, frontis et superciliorum altorum adolescentem referunt, cuius facies vel in eo cum PALLASII descriptione conuenit et a dicto cranio abhorret, quod os cum oculis ab inuicem remotioribus triangulum fere aequilaterum constituat, quod et ipsum rotundius caput, non quadratum, reddit. Ex Asia

g) GOLDSMITH l. c. p. 214.

h) maxillae angustae quoque capiti osseο feminae Malabaricae. Leg. Rav. p. 3.

i) de medic. Lappon. Lulens. Lond. Gothor. 1751. recens. in HALL. coll. disp. pract. IV.

k) l. c. p. 24 sq. tab. I. quadratum Calm. caput quoque dicitur INSFELET l. c.

l) Reis. I. p. 307. 311.

Asia orientali simulque maxime boreali per archipelagum Anadirsium in Americam septentrionalem transgredimur e cuius gentibus vna ipsum nomen a capitis singulari forma retulit *m*). Aut grauiter fallor aut est huiusmodi cranium quod Cl. WINSLOW *n*) descripsit, aerique insculptum exhibuit, quodque protracto nimis occipitio, fronte planiuscula, orbitalium figura aliisque id genus a vulgari structura aberrationibus caninae calvariae aliqualem similitudinem p[ro]ae se ferre videtur. Nimis incognita adhuc est illarum terrarum populorumque historia, quam ut causa eius singularis conformatio[n]is addi potuisse[t]: quaecunque autem fuerit, arti ea aut vitae generi eo magis tribuenda esse videtur cum et in Europaeorum capitibus similis structura hinc inde obseruetur. Ipse cranium, vetustum satis, praeterita aestate e sepulcreto urbis erutum, coram habeo, quod in his quae dixi *o*), pluriusque reliquis sui partibus Americano illi ut ouum ouo simile est.

Groenlandos demum et terrae Labrador incolas quo[rum] attinet, illi a Cl. CRANZIO *p*) hi ab HENR. ELLIS *q*) macrocephali

m) *Têtes-plates f. plats côtes de chiens.* DE VAUGONDY I. c.
p. 27. lat. 65° . long. 275° . ENGEL tab. Am. boreal.

n) *mem. de l'ac. des Sc. de Par.* 1722. p. 323 sq. tab. 16.
repertum dicitur in Ins. Hond-Eyland lat. 78° . long.
 310° . et quod excurr.

o) a nasi ossium apice ad extremam ossis occipitis gibbam partem sex poll. Par. decimal. et quod excurrat, ab apophysibus autem condyloideis foraminis magni ad summum verticem quatuor tantum diametro explet, imo foramen magnum magis adhuc versus anteriora locatum, occiputque adeo longius est et verticis ossa acutiore angulo versus cranii basin retrorsum descendunt quam in WINSLOWII exemplo; ideoque in eo simile satis est cranius sceleti COWPERIANI ad calc. myot. reform. fig. XVIII.

p) *Hist. v. Groenl.* p. 179.

q) *Voy. to Hudsons-Bay* p. 132.

cephali et planae faciei dicti sunt. Vereor autem ne haec veracissimum virorum relationes a multis male intelligentur qui has gentes male exinde formatas monstrosaque quasi figurae putare *r*) videntur. At enim vero de Groenlandis ipse CRANZIVS addit plures inter eos reperiri oblongae faciei qui difficilium ab Europaeis di-gnoscerentur *); circa Esquimaux autem aliter sentire iubent accuratissimae trium Labradoriorum figurae, quas, ad exempla a Fratr. Hernhuticis ibi degentibus missa, a magno artifice IOH. SWERTNER summo studio viuis coloribus depictas nuper accepi. Mas est; duaeque feminae pro illius gentis more ocreis amplissimis et ad coxas fere pertingentibus induitae quarum altera infantem in dextra sua caliga gestat *s*); omnes autem symmetricam satis et proportionalem formam praeferunt. Mari facies planior, genae rotundae, nasusque parum prominens neutquam tamen simus, corpus quadratum, caputque maius est, ita ut sextam totius suae longitudinis partem expletat; feminae autem proceriores ultra septem capita longitudine sua aequant *t*), et si colorem in fuscum vergentem *u*) demas, elegantis ceteroquin figurae sunt.

Sed in Asiam reuertamur, alteramque nostrarum varietatum trans Gangetanam cum Insulanis &c. videamus, quae statim ad Gangetem Aracanos, frontem neogenitorum plumbea lamina complanantes *w*), exhibet.

r) HENR. HOME I. c. BUFFON T. III. p. 485 sq.

**)* quod satis confirmant Groenlandorum ad viuum factae effigies ap. ADAM. OLEARIVM GOTTORF. Kunstk. tab. III. F. 1-3.

s) CRANZ Fortsetz. p. 310. ELLIS p. 136.

t) medium tenent inter ALB. DÜRERI tab. AI et BI.

u) qui vitae generi debetur. CR. Forts. I. c. collato cum Hift. p. 178.

w) BUFF. I. c. p. 395.

hibet. Ab his ad borealem huius varietatis terminum Amur (Sahalien vla) fl. adscendentibus, Chinenses occurunt, inter omnes ni fallor huius orbis incolas, minime omnium corporis sui naturali conformatione, contenti, numerosis artibus id contorquentes, prementes, adeoque in pluribus sui partibus a plerisque ceteris hominibus abhorrentes. Qualia fere eorum capita, facies planae, oculi angusti, versus canthos externos protracti, natus parui, et quae sunt huius generis reliqua ex copiosis ipsorum Chinensium picturis, signisque murrhinis et emblematis scalptis adeo nota sunt ut vix observari egeant. Perfecte tales erant illi Chinenses quos Exc. BüTTNERVS Londini vidit, et botanices studiosissimus WHANG AT TONG (i. e. flauus ex oriente) quo cum Exc. LICHTENBERG nuper ibidem loci versatus est. Attamen haec caput fingendi artificia magis ad molles faciei partes, quam ad ossium compagem pertinere videntur, cum Cl. DAVBENTON α) plura Chinensium, Tattarorumque recenseat crania, eaque nullo modo a vulgaribus Europaeorum caluariis differre dicat. Reliquae huius varietatis gentes in totum spectatae iis respondent characteribus quos supra de ipsis proposuimus. Nouo Hollandi tamen ita ad tertiam varietatem transitum faciunt, ut a Novozeelandis per Utahittenses ad quartam demum sensim progredi deprehendimus. Quorum jam mentionem feci Ins. Malicolo γ) incolae maxime capitis singulari forma a vicinis abhorrent qua proxime ad Simiarum figuram eos accedere nuperi peregri-

α) *Descr. du Cab. du Roi.* Vol. XIV. n. MCCCXXXIX sqq.

γ) sita est cum Tanna et noua Caledonia Inf. 15°. lat. austr. totidemque fere grad. ab orientali Nouae Hollandiae litore distat.

regrinatores retulerunt z). Reliquorum maris pacifici populorum crania singulare quid prae se ferre non video, quare ad tertiam generis humani varietatem Africæ sc. gentes progredimur, circa quas autem breuem esse licet, cum nullius fere momenti sint quae circa harum caluarias notare licuit. Quae studiosius contemplatus sum Mumiarum crania, rotundioris et sphaericæ fere, ast elegantis et symmetricæ formæ erant. Aethiopis ex regione australi Africae caput studiose descriptis quem supra iam citauimus IO. BENI. de FISCHERA). A regione superiori elatius, subito attenuatum, ab anteriori

z) Gratum fore lectoribus speramus si breuem horum hominum descriptionem apponimus, quam ex Cl. FORSTERI jun. relatione depromitam, Exc. LICHTENBERG nobiscura communicauit. Praeter omnem nostram expectationem, inquit, incolas in totum ab omnibus ceteris gentibus, quas adhuc in oceano australi videramus, differentes reperiebamus. Statura parua sunt, raro 5 ped. cum 4. pollicibus excedente. Artus eorum gracieles sunt maleque formati, colore ex nigro fusco, quem cum in facie, tum in magna reliqui corporis parte, nigro pigmento magis adhuc intensum reddunt. Caput eorum singularis structuræ est, cum a nasi radice retro magis depresso sit quam in aliis hominibus, tantamque cum simiarum capite similitudinem præ se ferat, ut uno ore omnes admirationem nostram super ea testaremur. Nasus vero labiaque eorum non magis deformes quam in ceteris oceanii australis gentibus, existunt. Capillitum nigrum, crispum et lanuginosum, barbam autem densam et bene crinitam, minus tamen lanuginosam habent. Fune tam arcte cingunt ventrem, ut hic fere in duas partes diuisus appareat. Nullo cetera tegmine quod videremus vtebantur, unica excepta machina (virilis membris operculo) quae tamen ut illud tegeret quod pleiaeque gentes occultare sudent, tantum aberat, ut magis adhuc illud conspicuum redderet.

(a) l. c. tab. III. p. 24 et 25. anne idem est leg. Rav. n. XIII. Triangularem capitinis figuram appetunt Aethiopes, INSFELDT l. c.

teriori ad medium ossis frontis et supra oculos acuminate et sub illis longe exorrectum, a posteriori alte globosum, itaque toto suo ambitu triangularem fere formam referre, dixit. Neque tamen haec satis firma esse cum aethiopes quos videre et curatius contemplari mihi contigit, tum aethiopis cranium apud PETR. PAAW, cuius iam meminimus, demonstrant: hoc enim, si occiput maius et orbitas angustiores excipias, parum cum FISCHERI descriptione et accuratissima ceteroquin tabula similitudinis retinebit. Quarta adhuc reflectat gen. hum. varietas Americae reliquae, praeter eam quam supra iam vidiimus eius partem. De totius huius orbis nostri quadrae incolis idem dictum est b) quod supra de Chinensibus monuimus, maximum illis esse studium corporis sui naturalem formam in aliam diffingendi et artis ope singulariter formandi. Id praesertim de capite valet quod miris modis eos comprime-re, copiosa extant peregrinantium testimonia; quanquam accurata eiusmodi craniorum examina desint, nec satis constet in quibus praesertim caluariae partibus plurimum minutetur. Provinciae portus veteris incolarum capita quadrata et occipitio carentia dixit HIRON. CARDANVS c). Caraibae caput osseum, exhibuit Clarissim. HVNAVLD d), quod tamen aut negligenter aeri incisum, aut adeo deforme est, ut inter monstrosas fabri-cas referre mallem, quam ut totius gentis eam esse ossium conformatiōnēm credere possum. Ossa nasi enormia, foraminula neruis et arteriis exitum praeben-tia

b) *Recherch. philos. sur les Amer.* I. p. 146.

c) *de rer. variet.* L. VIII. c. XLIII. p. 162. T. III. oper. Cap. Maragnon Brasil.

d) *Mem. de l'ac. des Sc. de Paris* 1740. p. 373. tab. 16.
fig. 1.

tia eiusdem cum margine meatus auditorii externi magnitudinis, Zygoma angulosum et lobatum, maxilla superior ad dentium alveolos alte incisa et vndulata, et quae sunt huius generis alia, obiter tantum hanc iconem conjectam esse, suspicionem excitant. Ex America deinceps septentrionali Canadensium vnius gentis globosa e) alterius plana f) capita descripsit CHARLEVOIX.

Haec de craniorum figura sufficient. Ex dictis satis superque latis patere confido, omnem fere capitum formae in diuersis populis differentiam, vnicem fere vitae generi et arti tribuendam esse: quanquam Hippocraticum, quod diximus, effatum, de arte temporis progressu in alteram quasi naturam degenerante, cum in hac tum in reliquis omnibus generis humani varietibus quodammodo certe valere posse, lubens concedo.

Vastus aequus ac amoenissimus pateret campus, physiognomiae et peculiarium totius faciei in diuersis gentibus lineamentorum, quae in multis certe firma satis, et climatis, vitae generis &c. adeo fidi indices sunt, ut et quandoque sub alieno coelo imo post plures generationes agnoscendi adhuc possint. At enim vero illinc exspatiari praeter alia praesertim fidarum satis et curatissime delineatarum imaginum defectus prohibent. Vehementer quidem in id incubui, ut mihi remotiorum praesertim et minus adhuc cognitarum gentium ad vivam factas picturas compararem; pauca tamen ea sunt quae adhuc nancisci licuit, et ex itinerum auctioribus non multi sunt quorum iconibus, quod nempe ipsas populorum imagines spectat, fidere possis. Quodsi enim fratrum DE BRY vasta opera, CORNELII LE BRVN itinerum priores editiones, et SYDNEII PARKINSON dia-

riuum

e) *Hist. de la nouv. France.* III. p. 187. 324. Algonquins.
Têtes de Boule.

f) ib. p. 323. Têtes plates. vtrumque artis opus.

rium excipias, praeter hinc inde in variis libris sparsas icones genuinas, vix alibi plurium nationum fideles picturas reperies. Pauca interim proferre exempla sufficiat, quorum notissimum omnium et fallere nescium praeberet Israelitarum gens, vel solis oculis, orientem spirantibus, ubiuis facillime agnoscenda. Vallones, etiamsi per plurimos annos inter Suecos versati fuerint constanter tamen faciei lineamenta, sibi propria, servant, quibus primo intuitu ab indigenis distingui possunt g). Heluetorum serenus et ingenuus vultus, hilarius Sabaudorum puerorum, virilis et serius Turcarum h), simplex et incallidus gentium maximie borealium i), facile, etiam a parum physiognomice doctis, dignosci poterit. Difficilior paulo res est in quibusdam Europae australis et maxime occidentalis populis, quos quaecunque causa fuerit in iuuentute hilares et sanguineos, virili autem accidente aetate morosiores et ad melancholicum temperamentum procliuiores esse, obseruarunt Viri Summi k). In ceteris nostris varietibus longe adhuc constantiora sunt faciei lineamenta. Ut enim Chinenses taceam, quae tota capita sibi adeo deformia reddere diximus ut in his, quid naturae, quid arti

g) v. Cl. CLAS ALSTRÖMER *om den fin-ulliga fär-afveln.*
Stockh. 1770. 8. p. 76. elegantissimus et obseruationum optimarum ad universam histor. anim. plenissimus liber.

h) RVSSEL *Aleppo.* NIEBVR Reis. &c.

i) Samojed. LE BRVN *Voy. Amst.* 1718 f. n. 7 et 8 et p. 9.
Tattari Sibir. ib. p. 104. Ostiaki p. 112. Groenlandi ap.
OLEAR. I. c. Esquimaux in pictura nostra prope accedunt
ad Samojed. LE BRVN n. 7 et 8.

k) BOERHAAVE *prael. in propri. inst.* §. 879. *Itali, Lusitani, Hispani ad annum aetatis decimum octauum viuidi et ludibundi sunt: post trigesimum annum trifiles omnes, morosi, melancholici et haemorrhoidarii sunt.*

arti tribuendum sit vix dicere audeam, maris tamen pacifici incolae evidenter satis firmae physiognomiae exempla praebent. Trucem v. c. et efferatum Nouo-Hollandorum et Nouo-Zeelandorum vultum quiuis ex absolutissimis PARKINSONII *l*) tabulis agnoscat, cum Utahittenes e contrario in totum spectati, mitioris longe indolis esse videantur, quam et pleraque eorum imagines *m*) apud eundem egregium virum testantur *n*).

Etsi omnes fere Africae populi firmis satis et peculiaribus faciei lineamentis distinguantur, veteres tamen Aegyptii et australioris Africæ gentes singulari sua physiognomia et a reliquis afriis et a ceteris hominibus inultum adhuc differunt. Veterum Aegyptiorum antiquae artis monumenta a Memnonis statua ad figlina sigilla in numiis reperiunda, et ad imagines usque e syconoro in sarcophagis exscalpta &c. sibi simillimas et singulares plane imagines exhibent. Facies enim eorum longior, neutquam tamen macilenta, nasus procerior, verius alas autem latior, et in acutiorem pirulam (*Σφαρετον* RVE. et IVL. POLL.) desinens, os demum paruum labiisque tumentibus cinctum certissima et fallere nescia Aegyptiaci capitis signa praebent. Aethiopum autem facies adeo notae sunt, ut super his plura monere superuacuum foret. Nasum eorum simum a quibusdam

l) t. XVII sq. XXIII. sq. XXVIII. &c.

m) t. VIII. &c.

n) Facies eorum a latere spectatae ob distincte prominentem nasum, labia, mentum &c. longissime a Chinensium plano et aequabili vultu abhorrent. In ipsis vtriusque gentis hominibus coram id obseruare licuit Exc. LICHTENBERG qui Chinensem cuius iam meminimus, et Utahittensem o-MAI (quem vulgo, ait falso, trisyllabe O-mai-a dicunt) Londini nouit, diuersissimasque eorum facies saepe miratus est.

dam o) arti tributum, nuperorum plurimi, iisque autoptae, naturae vindicarunt p), quibus etiam bini aethiopum fetus in Museo Regio asseruati, R V Y S C H I I q) SEBAEQUE r) iconibus simillimi, egregie respondent. Quanquam enim omnes fere humani embryones simi fint, aethiopici tamen de quibus loquimur adeo repandos nasus et interfinia (vt ISIDORI voce vtar) habent, vt vel ex iis solis, etiam si tumida labra negligerentur, quisque gentem eam agnoscat.

Paucae adhuc corporis humani varietates praeter eas quae soli arti debentur recensendae restant; in peculiari membrorum partiumque formatione versantes. Pili quidem cum colore tum forma apud plerosque homines magnopere variant, in nonnullis tamen gentibus constantiorem habitum seruant. Et quidem vt in vniuersum candidos colores magis sub septentrionibus, fuscas sub austro gigni, dictum est, ita et capilli nigri torridis, albidi glacialibus plagis familiares esse videimus s). Prae aliis tamen Aethiopum crinis intensa nigredine et singulari crispidudine conspicuus est, quae tamen non minus ac cutis eorum color minime ipsis connata sunt sed temporis progressu, et solis, vt videatur, ardore t) contrahuntur. Fetus enim Aethiopes, quos diximus, leniter fuscis, et rectis capillis teguntur,

qui

o) HEMMERSAM p. 37.

p) Iam MÜLLER *Fetu* p. 31.

q) *Thef. anat.* III. t. 2. fronte magis quam in aliis fetibus hirta, qualem et unum Muſei Regii specimen praefere fert.

r) *Thef. T. I. tab. CXI. f. 2.*

s) AVICENNA *canon. L. I. Fen I. v. HALLER el. physiol. T. V. p. 36 sq.*

t) COEL. RHODIGIN. l. c. p. 440 ed. Ald. nam arefactus capillus reflectitur atque incurvatur.

qui vix ab Europaei embryonis lanugine differunt: ita ut cutis pilorumque tincturam simul sensim mutari probabile fit. Senum enim aethiopum cutem pallescere, crinesque simul canescere, iam monuimus; et in aliis quoque hominibus obscenas partes ut fusca magis cute, ita et criso pilo tegi, nota res est. Dari autem quoque Aethiopes nigro quamuis, recto tamen capillo, in nupero opere docuit D. ANTONIVS DE VLLOA *u*). Ipsam demum Aethiopici pili structuram eandem ac ceterorum hominum, bulbumque perinde candidum esse alii docuerunt, ipseque saepius obseruaui.

Pedes aethiopum non uno modo male formatos esse multi auctores sunt. *Moreti* Virgiliani auctor plura eorum vitia sequentibus recenset *x*):

Cruribus exilis, spatiosa prodiga planta,
Continuis rimis calcanea scissa rigebant.

quibus HIER. MERCVRIALIS respondet, qui pedum fissuras Aethiopiae endemias dicit *y*). Alius memoratu dignus apud PETRONIVM *z*) extat locus, quem de seruis ex Aethiopia agere, similibus iis quos *Negros* appellamus, Ill. HEYNE monuit *a*). Aegyptios aethiopique blaesis pedibus dixit COEL. RHODIGINVS *b*) &c. quae tamen omnia minime totis gentibus communia esse videntur, cum iam ALBERTVS DÜRER *c*), postquam

u) *Noticias Americanas*. Madrid. 1772. 4. Entretenim.
XVII. p. 305 sq.

x) v. 35 sq.

y) *de decorat.* p. 103.

z) c. 102. *age*, numquid et labra possimus tumore tetrico implere? numquid et crines calamistro conuertere? numquid et frontes cicatricibus scindere? numquid et crura in orbem pandere? numquid et talos ad terram deducere? numquid barbam peregrina ratione figurare?

a) ad *Moreti* l. c.

b) l. c. ed. Ald.

c) l. c. Fol. 2. iii.

quam haec aethiopum pedum vitia recensuit, plures se vidisse optime ac symmetrice formatos addat; neque mihi ipsi in aethiopibus mihi visis, tale quid obseruare licuerit.

Mammas aethiopiarum *d*), aliarumque *e*) australium feminarum, pendulas, vitae genere et lactandi modo contrahi, vix adhuc testibus eget.

Iis humani corporis mutationibus quae vitae genere accident, eas quoque accensere licet, quae linguarum differentiae ortum debent, quaeque in ipsis interduin loquelae organis reperiuntur. Caloris enim frigorisue potentiae eam discrepantiam cum Cl. IOANN-E SENEBIER *f*) tribuere facilis vicinarum sibi linguarum comparatio et synopsis prohibet. Num quis enim climati tribuere auderet, quod Ephraimitae *Sibolet* pro *Schibolet* dixerint, chinensis literas *R* et *D*, Hispani *M* finale, aut Groenlandi Kamtschadalorum *Tsch*, *Ks* &c. pronunciare nequeant? Sed prolixiorem super ea re esse, immensi in hoc genere labores Exc. BÜTTNERI vetant qui incredibili studio quicquid ad id argumentum spectat, collegit, propediemque prelo tradet.

Ad ea transeo quae, praeter capitis formationem adhuc in reliquis corporis partibus apud varias gentes artis ope mutari solent; primo de mutilatis dicturus, ubi membra et partes corporis rescinduntur, euelluntur &c. Vetusissimam ex his circumcisionem esse, cum *Sacrae Litterae*, tum HERODOTI *g*) de Colchis, Aegyptiis et Aethiopibus narrationes, et late patens eius ritus

d) FERMIN *oecon. anim.* p. 117.

e) Hottentottae KOLBE *Vorgeb. d. g. H.* p. 474. Inf. Horn incolae LE MAIRE et SCHOVEN in DALRYMPLE's *Collect.* T. II. p. 58.

f) *L'art d'observer.* Gen. 1775. 8. T. II. p. 227 sq.

g) p. 102, 125 sq. ed. GRON.

ritus imperium *b)* testantur. Neque enim ad potiorum tantum, sed apud plures orientis populos ad se quiorem quoque sexum pertinet, cui eademi pudendi particula quae virilis membra praeputio respondet *i)*, praescinditur; cuius ceremoniae copiosa ex antiquis nonisque auctoribus testimonia et historias collegerunt MART. SCHVRIGIVS *k)* et THEOD. TRONCHIN *l)*. Nobis in praesenti sufficit, lectoribus exhibere iconem (TAB. II. Fig. 4.) genitalium puellae circumcisae XVIII annorum, quam benevolentiae Exc. NIEBBVHR debetinus, qui et publici eam iuris facere nobis benigne concessit. Erat enim inter quaestiones, celebri societati Arabiam peregrinanti, propositas, vna, circumcisio nem utriusque sexus spectans *m)*, cui, ut ceteris fere omnibus, egregie satisfecit, qui vnicus ab expeditione superstes rediit V. Cl. *n)* adeo ut et ipsam eam de qua loquimur iconem reportaret, quam ad viuum fecerat magnus artifex G. W. BAVRENFEIND. Ipsum in ea clitoridis corpus, nudum et praeputio suo orbum, cibarium superiore commissura, sub pube abrasa pendens, conspicitur, cui vrethrae, vaginaeque vteri orificia subiacent; quae si fortassis non adeo exquisita vi-

b) Utahittenses. Angolae Negri, HVGHEs Barbad. p. 14.

i) ita et P. BELLON. obs. L. III. c. 28. et si eam particulam graecis *Hymenaea*, latinis *Alae* dici, confuse addat, neque tamen ipsis alis (*ηργαλει*, *πτερυγωματα*) parcit HEVENOT. auctor est: Voy. L. II. c. 74. Saepe autem harum partium graecae voces inter se confunduntur; quarum genuinas explicationes v. in HENR. STEPHANI diction. med. p. 536 et 599. et IOACH. CAMERARII comment. utriusque linguae p. 359.

k) muliebry. p. 116 sq. 142 sq. parthenol. p. 379 sq.

l) diss. de clitoride p. m. 75 sqq.

m) Exc. MICHAELIS Frag. p. 155 sq.

n) Beschr. v. Arab. p. 77 sqq.

derentur quibusdam, pictoris festinatio facile excusat
bit o).

Eunuchi non tam ad argumentum nostrum spe-
ctant, quam monorchides, quibus in infantia alter te-
stis exscinditur. Praeprimis hic mos apud Hottentot-
tos inualuit, qui octauo plerunque, imo, si KOLBIO p)
fides, quandoque decimo octauo demum aetatis anno,
monorchides redduntur. Velociores eos currendo sie-
ri putant; fertilitati autem simul noceri peregrinatores
monent q). Similem testis iacturam Heluetici rustici
non raro patiuntur, cum qua circumforanei antiquo
more hernias curare solent r).

Ad mutilata demum pilos refero, a nonnullis
gentibus in diuersis corporis partibus eradicari solitos.
Ita Buratti barbam saltē submentalem seruant, reli-
quam euellunt s): Turcae omnes, praeter capillos bar-
bamque, reliqui corporis pilos, variis vnguentis, de-
lent t): Utahittenses crines subaxillares eradicant u):
et Americae plerique populi barbam extirpant, quae
res in vetus illud commentum w) abiit, americanos sua
natura imberbes esse. Sed refutatione vix egit haecce
fabella: de Dariensibus expresse dixit LIONEL WAFER x)
barbam ipsis fore, nisi eam euellerent; et masculo illi
Esqui-

o) ib. p. 80. Herr B. hat es nach der Natur aber mit
zitternder Hand gezeichnet.

p) p. 147.

q) IO. SCHREYER p. 34.

r) V. HALLER adu. BVFF. operum minor. T. III. p. 183.

s) LE BRVN Voy. p. 120. Memoir. sur les Samojedes &c.
p. 39 sq.

t) LEONH. RAVWOLF Raif's p. 31 sq. BVFF. T. III.
p. 438 sq.

u) HAWKESWORTH T. II. p. 183.

w) denuo repetitum in Recherch. sur les Americains T. I.
p. 37. Quest. sur l'Encycl. T. VII. p. 98.

x) Isthm. of Amer. p. 106.

Esquimaux in pictura nostra barbula in mento ($\pi\alpha\pi\cdot\pi\sigma\varsigma$) remansit, reliqua facie glabrata. *)

Dentium exacutionem artificiosam y), aliasque tam parui momenti mutilationes, omitto.

Ad deformationes partium paeprimis auriculas pendulas et enormes refero, a longo inde tempore apud varias gentes amatas, adeo ut antiquae de Scythicis in Ponto populis fabulae ansam praebuerit, tam magnas ferentibus auriculas, ut tota iplorum corpora iis contingi queant z). De Malabaris Cominorae a), Beynaris, Moluccarum b) et Mallicolae c) incolis certe comperatum habemus, variis eos artibus auriculas praegrandes et vere monstrosas reddere. Mire laciniatas, australis hominis pictura apud CORN. LE BRVN exhibit d).

Virilis membra paeputium studiose prolongare nouo Zelandos, nuperae docuerunt Anglorum de terris australibus relationes. Chinensium enormes unguis noti sunt **).

Puellas curatura iunceas reddere, politissimarum gentium antiquus mos e) est, quas autem ideo cum Perill. LINNAEO f) inter monstra referre, urbanitas et reuerentia vetat.

Pigmentorum et varii generis fuci usus, ipsas quidem membrorum formas non mutat, adeo constans tamen

*) Gens Esquimanit sic barbata. CHARLEVOIX III. p. 179.

Terrae del Fuego incola barbatus. PARKINSON T. I. ex omnibus ergo Americae Zonis.

y) Aethiop. HEMMERSAM p. 37.

z) PLIN. IV. 13. VII. 2. POMPON. MELA L. III. de Hisp. et Septentr. insulis.

a) SCHREYER p. 117.

b) MAXIMIL. TRANSYLV. ap. ZAHN Spec. T. III. p. 69.

c) arundine ipsas perforant.

d) n. 197.

**) O. TOREE p. 69.

e) Chaerea ap. TERENTIVM Eun. II. 3. 21.

f) S. N. XII. I. p. 29.

tamen est in quibusdam gentibus, ut eum plane intactum relinquere nefas foret. Alii quidem varia pigmenta cuti saltem illinunt, alii autem eandem acu prius pungunt, tumque demum colores inflicant, tenacissime tunc inherentes. Vterque ritus apud remotissimas et maxime diuersas gentes inualuit. Pungunt se v. c. Kanagyliae *g*), Californii *b*), Turcae *i*), Insularum St. Crux *k*), et Mallicolo, Nouae Hollandiae *l*), Capit. Viridis *m*) &c. incolae *n*). Acu autem in ipsa acute lineas ducere (*tatomiren*) nouimus Tungusas *o*), Tschuktschos*), Turcas *p*), Esquim. *q*), Novo Zeelandos *r*), Vtahittenses *s*), multasque Americae reliquae gentes *t*).

Et haec fere sunt quae super corporis humani eiusque membrorum varietatibus aut climate, aut vitae generé, aut diuersis connubiis, aut demum arte effectis, enarranda habui. Facile quisque videt argumentum nostrum circa totarum gentium varietates versari, neque

g) in Ins. Kad-jak archipelagi Olutorii STAHLIN l.c. p. 32.

h) BEGERT p. 109.

i) RAVWOLF, RVSEL, NIEBVHR in vtroque opere.

k) intensa nigredine ALVARO MENDANA DE NEYRA's ap. DALKYMPLE Vol. I. p. 78.

l) PARKINSON Tab. XXVII. abdomen et crura zonis candidis distincta.

m) caeruleo v. d. GRÖBEN p. 19 sqq.

n) de Pictis vet. v. Cl. MARTINI ad BVFF. *allg.* N. G. VI. p. 258. sqq.

o) *La Russie ouverte &c.* Petersb. 1774. fol. Fasc. I. tab. 5. ic. color. LE BRVN p. 118. IO. G. GMELIN *Reif.* I. p. 77.

**KRASCHENINIKOF Kamtschatka* P. II. p. 152.

p) NIEBVHR *Reif.* I. tab. LIX. arabissa ex Tehâma.

q) Feminae in tabula nostra, duplice punctorum serie in arcu frontali, simplici sub labio infer. pietae sunt.

r) PARKINSON Tab. XVI. XXI. XXIII. *s*) ID. Tab. VII.

t) prolixe IO. DE LA ET adu. HVG. GROT. de orig. gent. Americ. Amst. 1643. 8. p. 204 sqq. Canadens. in Mus. Kirch. ed. BATTARRAE Rom. 1773. fol. P. I. Tab. I, II. ic. color. In Terra del Fuego PARKINS. Tab. I.

que eas ad rem nostram pertinere quae vni alterius individuo fortuito acciderunt; ideoque infelices illos infantes hinc illinc inter feras repertos, summo iure hic loci omitti: eo magis cum iam Cl. Virorum industria quicquid de iis exemplis innotuit studiose collegerit et ex professo pertractauerit *u*). Pars eorum potior et nobilissima, ratio sc. inulta manet, dura autem necessitas humanam eorum naturam adeo inuertit, ut haec brutis simillima anthropomorpha, si quos alios, ad LINNAEANOS homines monstrolos referrem.

Morbi quidem, quibus corpus humanum affligi solet, multo minus quam ferus horum infantum status, argumenti nostri esse videntur: et tamen inuiti quamvis, pathologiam hic loci tangere, nuperorum quorundam Cl. Virorum lapsu cogimur, qui morbosos de quibus iam nobis sermo erit, non solum pro peculiari generis humani *specie*, habere, sed et eosdem cum simiis confundere, haud dubitarunt. Cutis et oculorum vitium est, cum apud diuersissimarum gentium homines, tum inter varia animalium quadrupedum, auiumque genera, quandoque occurrens. Ut enim supra candorem corporum organicorum frigori debitum, vidimus, ita nunc alia vitiosa magis nec a climate pendens albedo consideranda venit, quae nec ab ipsis plan-

u) antiqua exempla AELIAN. v. h. L. XII. c. 42. ALEX. AB ALEX. Genial. Dier. L. II. c. 31. de Cyro dubitat HERODOTVS L. I. de Romulo et Remo LIVIUS L. I. c. 4. hos defendunt PLIN. VIII. 15. XV. 18. et PLUTARCH. Romul. c. 11. Gargoridis ex Filiae stupro nepos IVSTIN. L. XLIV. c. 4.

De nuperis v. elegans, quoad historiarum collectiōnem, HENR. CONR. KOENIG sched. de hom. inter feras educat. statu nat. solitario. Hanover. 1730. 4. PH. HENR. BOECLER de statu animar. hom. feror. Argent. 1756. 4. LINNE' anthropom. T. VI. amoenitat. ac. p. 65 sq. et S. N. l. c. p. 28. prolixo Cl. MARTINI l. c. p. 263 sqq.

plantis ^{w)}) abesse videtur, magis tamen, firmisque et singularibus symptomatibus inter animantia obseruatur, quibus tunc cutis et pili aut pennae plumaeque, praeter naturam cretacei fere aut lactei, oculi vero grisei, rubelline coloris esse solent. In paucis generibus hic singularis status in alteram quasi naturam abiisse videatur, ita ut semper sibi similes pariant, idemque per omnes generationes color seruetur; in plerisque autem sparsa saltem et anomala eiusmodi videntur exempla, quae ab soliti coloris parentibus nata, facile etiam his similes fetus iterum procreant; aut certe inter paucorum familiarium limites tenentur. Ex prioribus notissimi sunt cuniculi albi, quos non inepte sui generis levic-aethiopes dixit Nic. le Cat ^x). Conflans his et perpetuus est niveus pilorum, roseus autem seu rubidus oculorum color, qui in reliquis aut griseus aut niger existit. Desideratur enim in ipsis nigrum pigmentum quod animalium mammalium, anium, amphibiorum, multorum piscium, iuno et insectorum oculos interne obuestit, cuiusque sedes in cellulosa tela tunicae choroidem, vueam &c. obducente, quaerenda est. Maximi hanc nigredinem ad recte beneque videntur momenti esse, praeter alia argumenta praeferunt debilis eorum animalium visus testatur, qui eo pigmento aut in totum, ut in cuniculo albo est, aut etiam quoad partem tantum destituuntur ^y). Nam et ea animalia, qui coeruleum aut viride *tapetum* habent, eo difficilius claram et meridianam lucem ferunt, quo major aut splendidior iis ea pars existit; ut in seculo aliisque animantibus qui noctu res suas agunt, obseruare est.

^{w)} cyani, rosae &c. anomale ex nativo colore in albendum vergentes.

^{x)} Coul. de la peau p. 55.

^{y)} Senibus pallescit Chorioides.

est. Sed his tamen externa chorioidis facies, et internae quicquid praeter tapetum restat, nigredine debita obducitur, cuius autem in iis de quibus loquimur cuniculis, ne vestigium quidem apparet. Numerosissima hinc, si sanguine turgida sunt, vasa, roseo fere aut auroreo colore per pupillam et in iride transparent; qui elegans rubor perit si oculi bulbus ex orbita eximitur sanguisque effluit; manet, si eadem vasa prius sebo miniato repleueris. Pupilla, ut et in aliis de quibus nobis sermo erit animalibus, amplissima, etiam post mortem; iris, si a vasibus recesseris, albida, vix flocculenta; quae, si vnguaini aliorum animalium irides, ob ipsum alieni pigmenti defectum, nullas ipsi esse fibras circulares, luculenter monstrat: vasa eius elegantissime serpentina; plicae autem processuum ciliarium, si inieccio rite successerit, ut nil supra &c. Cum hoc oculorum vitium adeo familiare sit huiusmodi cuniculis, ut et earum femellae, a nigris griseisque masculis compressae, albos fetus et rubros oculos ferentes pariant; certe non mirum est eos etiam facilius luci asuescere, diemque ferre discere.

Aliter cum muribus albis comparatum est, qui, et si quandoque per plures generationes pilorum niueum, rubrumque oculorum colorem, perinde ut cuniculi, seruent, nihilominus tamen maxime lucifugiz manent. Est hic Goettingae pistoria domus, in qua non raro mures albi capiuntur, quorum plures viuos vidi, qui interdiu, et si lux admoneretur caueae, in gossypium quod ipsis additum erat, statim se recipiebant, in crepusculo autem, et si nubila tempestas esset, vegeti discurrebant.

Sed

z) *physical. Belust.* 14 St. p. 439. sq.

Sed praeter cuniculos muresque alia quoque sunt animalia, in quibus haec pilorum, pennarumque et oculorum varietas, et si rarius, obseruatur. Inter equos a) quandoque tales cernuntur; qui autem a Dani-
ca peculiariter stirpe distingui debent; quae et si albis na-
scatur pilis, vngulas tamen et oculos nigros, uno ex
Cl. KERSTINGII obseruatione rete Malpighianum quo-
que fuscum habet.

Canes albos, oculis rubris ipse vidi: cricetum eiusmodi munificentiae Cl. SVLZERI debo: similem sciurum viuum aluit I. I. WAGNER b).

In auium tribu, albae varietates cum rubris oculis, quandoque inter passerines Canarienses, pauones et gallos; rarissime, certo tamen, inter coruos occur-
runt.

Quod deinceps homines attinet, eodem vitio cor-
reptos, eorum historia a nuperis quibusdam adeo de-
turpari, fabulisque confundi cepit, ut fere condonan-
dum sit aliis qui seduci se passi sunt, nouamque exin-
de generis humani speciem constituere haud erubue-
runt. Partium itaque nostrarum erit commenta a ve-
ro separare; morbum, non peculiarem humani gene-
ris varietatem, nedum speciem esse, demonstrare;
eius symptomata seorsim enarrare; eumque et veteri-
bus cognitum, et per totum fere terrarum orbem gra-
fante ostendere.

Summi LINNAEI lapsum, per tot egregii operis editiones repetitum c), et ab aliis Cl. viris fideliter as-
sumtum recantumque, post BUFFONII d) PAVVIII-
que

a) EDM. CHAPMAN *de leucaeth. in fine.*

b) b. n. Helvet. p. 185.

c) S. N. XII. p. 33.

d) T. XIV.

que e) acres censuras vltro vrgere, reliqua eius immen-
sa vere merita, nostraque erga tantum virum reneren-
tia, vetant. Tribus saltem verbis indicasse sufficiat;
Simiarum attributa illinc cum humanis confusa esse;
neque corpus nostro dimidio minus, nec oculos orbicu-
latos cum membrana nictitante et visu laterali in
utrumque latus simul f), nec manuum digitos in erecto
atttingentes genua, nec cutaneam pubis plicam g), nec
demum linguam sibilam et arrogantia illa cogitata,
spem futuri dominii &c. ad summum Diuini Nuninis
opificium pertinere, sed ad fabellas releganda esse.

Morbus est humani corporis, plerumque conge-
nitus, in totum illi similis, quem varia animalia quan-
doque corripere, diximus: in eo autem diuersus, quod
symptomatis ludat, modoque grauius modo lenius
hominem inuadat: in aliis terris rario, in aliis fre-
quentior et endemicus sit: hinc per familias propagetur,
illinc vase saltem et sparsim aliquem occupet. Cuitein
oculosque simul afficit, ideoque cum ad impetiginem,
tum ad luscitionem b) referri posse videtur: utrique
enim

e) *Rech. sur les Am.* T. II. p. 69. sq.

f) DALIN V. am. acad. T. VI. p. 74.

g) ib. p. 73.

b) *Luscito, vitium oculorum, quod clariss vesperi quam*
meridie cernit, FESTVS. Eodem sensu νυκταλωπιας vo-
cem sumit HIPPOCR. prorrh. II. GALEN. isag. PLIN. L.
XXVIII. c. 11. et THEOD. PRISCIANVS L. I. c. 10. VAR-
RONI e contrario lusciosi qui vesperi non vident; vt
νυκταλωπες AETIO, PAVLO, ACTVARIO et ORIBASIO:
qui interdiu cernunt, sed sole occiduo hebetius, noctu
vero nihil vident. Plura super his confusis nominibus
v. ap. H. STEPHANVM Dicit. med. p. 418 sq. AN. FOE-
SIVM oecon. Hipp. p. 263 sq. FR. TAVEMANNVM ad
PLAVTI Mil. II. 3. 52. et IO. HARDVINVM ad PLINII I.
c. p. 471. HIPPOCRATEM sequitur Desiderat. R. AVG.
VOGEL

enimi pariter cognatus est, ut ex symptomatum recentione patebit. Quod cutim s. potius cuticulam, quae princeps morbi sedes est, attinet, ea non uno modo in eo afficitur: semper quidem vitiōse albescit, pilique *i)* aut pubes eodem nīneo candore inducuntur; diversimode autem simul ipsius epidermidis natura mutatur; neque semper tota, sed et, raro quamvis, sparsis tantum per corporis superficiem locis corripitur. Hoc autem modo aegrotantes ab illis hominibus probe separandos esse, quibus rete tantum versicolor est, supra iam monūimus *k)*. In morbidis de quibus loquimur, asperas esse et tactu quoque a reliqua cute distinguidas maculas, apud Indos orientales obseruauit Cl. RUDOLPH *l)*. Tattaros similiter variegatos reperi STRAHLENBERG *m)* et IO. BELL *n)* referunt: Malabaros autem, magnis eiusmodi maculis ex albo flavescentibus distinctos, relationes Hallenses describunt *o)*, malumque leprae simile faciunt. Proxime ab hac morbi specie ea absit, qua tota cendet corporis cutis, alieni tantum coloris maculis, flavis v. c. *p)* hinc inde adspersa.

Vogel de cogn. et cur. c. b. aff. p. 475 sq. vbi Nyctalopia veterum (Hemeralopia recentiorum) coecitas diurna; Hemerolopia veterum (Nyctalopia recentiorum) coecitas periodica audit, quae sub crepusculum incidit.

i) v. ACTVAR. L. II. π. διαγγ. παθω. c. 23. αλφοι.

k) p. 58 n. r)

l) SCHREBER Sängth. p. 15.

m) in Sibiria. Nordofl. Eur. u. Asia p. 121.

n) Zulimmi. v. BELL's Travels from Petersb. to diverse parts of Asia. Glasg. 1763. 4. T. I. p. 89. scorbutico malo tribuit.

o) Tranqueb. Miss. Ber. Contin. XXI. p. 741. similes yideri equis ex nigro et albo variegatis.

p) wie Sommerflecken.

adspersis q), aut vbi color ex albo rubroque mixtus est r): aut facies saltem natuum ruborem retinuit s).

Plurimis autem tota cutis, non vno tamen modo, candet. In multis enim epidermis praeter coloreum parum aut omnino nihil natura sua mutatur, ita vt ceteroquin nil morbidi piae se ferre videatur. Tales sunt, quos curatissime descripsit LIONEL WAFER t), isthini Darici multi incolae; qui copiosa, sed tenui et niuea pube vestiti dicuntur. Similis erat ex Ternatae vicina insula, elegans femina quam Bantamici regis concubinam dicit LE BRVN u): et quinquennis puer academiae Parifinae ostensus w). Alium, nuper Londini visum, cute Europaeo similem dicit Anglus poeta x). In multis autem scabra quoque epidermis est. Ita de Tamulico ludi magistro lego, cui cutis desquamata quasi erat, vt in rubrum coloreum vergeret y). Lepram albam morbum dicunt, Malabarice Wönkusch-tam f. Wenküchtam z). Similis videtur Paraguaiensem quorundam crusta leprosa, piscium squamas referens, indolor, nec reliquam sanitatem afficiens a). Leprosos quoque facit albos Aethiopes IOB. LVDOL-

FVS

q) Tranqu. M. B. Contin. CVI. p. 1282 sq.

r) ibid. Contin. XLVI. p. 1239. sq.

s) OLIV. GOLDSMITH's hist. of the Earth. T. II. p. 241. an talis fuerit Utahittenis ille ap. PARKINSON p. 27. decidere non audeo.

t) p. 107.

u) p. 353.

w) Hist. de l'ac. des Sc. 1744. n. V. p. 12 sq. VOLTAIRE me-
lang. T. III. p. 326. MAVPERTVIS Venus physique p. 147.

x) OLIV. GOLDSMITH I. c.

y) GOTTL. ANAST. FREYLINGHAVSEN neuere Missions Ge-
schichte 8 St. p. 1071.

z) Tranqueb. M. B. Cont. CVI. p. 1283. not.

a) Lettres édifiantes. Rec. XXV. p. 122.

rvs b), et Guineenses ISAACVS VOSSIUS c). Ipse per plures annos Saxonem noui iuuenem, cui tota cutis, non ipsa facie aut volis manuum exceptis, albis et calcareis quasi squamis aspera erat, et per numerosa crusta*e* interstitia et fissuras quasi, rubra apparebat. De- fluebant interdum hae squamae, tumque magis rubebant membra; continuo autem nouae succedebant. Pu- bes alba erat; capilli autem et supercilia, si recte me- mini, mustellina. Hi enim pili, non vt pubes eun- dem in hoc morbo colorem seruant, sed diuersimode ludunt. Plerisque niuei sunt d), molles et simillimi lanae caprinae e). Neque tamen et hic candor con- flans est, sed succedente aetate in rubellum mutatur f). Capillos rufos et flauos suis Leucaethiopibus VOSSIUS tribuit g), flavi erant in familia Malabarica h), aureo- li in puella Manilica apud G. Ios. CAMELLI i). Haec de altero morbi nostri affectu; quo cum impetigine conuenit. alter, vt diximus, oculos afficit, et ad lu- scitionem pertinet, cuius tamen quoque symptomata mirum quantum variant. Multis palpebrae tumidae k), connuentes, Dariensibus semilunari apertura l). omnes inter-

b) Hist. Aethiopica L. I. c. 14. §. 32.

c) de Nili & alior. fl. origine. p. 68.

d) v. d. GRÖBEN l. c. WAFER p. 108. Tranqueb. M. B. Contin. XLVI. CVI. &c.

e) ib. GOLDSMITH l. c. *The hair was white and woolly, and very unlike any thing I had seen before.*

f) Tranqueb. M. B. Contin. CVI. p. 1283 not.

g) l. c.

h) Miss. Ber. Cont. CII. p. 637.

i) philos. Transact. n. 307. p. 2268.

k) LE BRVN l. c.

l) WAFER p. 108. — *their Eye-lids bend and open in an oblong Figure, pointing downward at the corners, and forming an Arch or Figure of a Crescent with the Points*

interdiu nictant, ut et bene valentibus quandoque, et fetibus, ex obseruatione Exc. WRISBERGII *m*), plerumque contingit, quodsi nimia luce percelluntur. Id et in innene illo videre erat cuius epidermide in modo descripsi; maxime id incommodum ipsi accidit quamdiu fuit hyems, vbi niuis candorem ferre non poterat, et glacies ipsi ideo timenda esset. Paucis iris continuo mouetur, et pupilla adeo inquietata est, ut minuta obiecta, v. c. litteras, nunquam distinguere possint *n*). Iridis et choroidis colores variis quidem, omnes tamen pallidiores, ut minus lucis absorbeat, et retina eo magis afficiatur.

Multis roseae sunt, ut animalibus quae recensuimus. Tales habere nouimus, agricultae gallici *o*) duos filios vnamque filiam. In Leucaethiops 1744 Lutetiae visi oculorum descriptione variant Viri Cl. MAPPERTVIS et VOLTAIRE. huic rossi, illi caesii dici sunt. Uniendi tamen si Cl. FONTENELLE *p*) sequimur, qui certa tantum sub oculorum positione rubram apparuisse iridem &c. refert. Russae erant illi, quem vidit OLIV. GOLDSMITH. Sed et caesii non raro in hoc morbo oculi sunt. Ut enim hic color in totum debilem notat visum, post AVICENNAM et AVERROEM notante HERMANNO CONRINGIO *q*), ita et praesertim in nocte alo-

Points downwards. From hence and from their seeing so clear as they do in a Moon-shiny Night, we used to call them Moon-ey'd.

m) de vita fet. hum. diiudic. in Nov. Comm. Soc. R. Sc. Goetting. T. III. p. 179. sq.

n) Miss. Ber. Cont. XLVI. p. 1240.

o) in paroecia Champniers, 1 $\frac{1}{2}$ Leuc. ab urbe Civraye. 1773 adhuc in viuis erant.

p) l. c. Hist. Ac. Par.

q) de hab. Germ.

alopibus nostris saepe occurrit. Caesius erat quem novi iuuenis. Et qui inter Malabaros lepra alba cum luscitione laborant, similem oculorum colorem gerunt r): vt et ii qui in R. Loango extare dicuntur s). Griseos ipsis oculos tribuit. DAPPER. Nescio annon et ipsis Hieronymi CARDANI familiam hoc nostro morbo laborasse probabile sit. Ipse enim in *vita propriata*: pater ruber, oculis albis et quibus noctu videret — et paulo post: filius meus natu maior oculis illi simillimus —. et de se ipso alibi u): prima iuuentu nuper expressus in maximis tenebris omnia lustrabam, ac si dies clara esset. sed breui tamen vis illa mihi subtrahebatur. Nunc etiam aliquid video, sed tamen non discerno.

Sed haec de externa cutis et oculorum conditio ne in morbo nostro laborantibus sufficient. Paucis adhuc de reliqua eorum corporis constitutione praecipendum erit. Primo ergo non omnibus perinde teter aut foedus habitus est. Nam et plures eorum regis Loangi satellitium constituere relatum est w). Certe alia Bantamici Regis amica erat x): et alia Malabarica militi Europaeo nubsit y). Illa corpore quadrato et genis rotundis describitur. Et robusti satis videntur ut noctu certe res suas agere possint. Imo et ipsos noctu vicinas regiones hostiliter inuadere dicitur z). et Lusitanos

r) Tranq. M. B. Cont. CII. p. 637. et CVI. p. 1283.

s) Voss. l. c. p. 68.

t) p. m. 7 sq.

u) *de rer. variet.* L. VIII. c. XLIII. p. 161. T. III. oper.

w) VOSSIVS l. c.

x) LE BRVN l. c.

y) Miss. Ber. Cont. CVI. p. 1282.

z) v. d. GRÖBEN l. c. GEORG. AGRICOLA *de anim. subterrani.* rogis ardentibus abigi.

tanos alios ex Guinea Brasiliam versus transtulisse, ut in aurifodinis opera facerent; vitae certe genus ubi nyctalopia prodesse potuisset.

Alii autem debilis et imbecillis corporis esse videntur. De Dariensisbus WAFER a). Gallici parochiae Champniers vix sub dio esse possunt. Malabarici certe longiora itinera perferre nequeunt b), neque ventum, aut aestum c). cito defatigantur d). Solis candor lacrumari eos facit e). nebulosa autem tempestate non male vident f).

Animam autem et mentis dotes hoc morbo minime affligi, sed bene valere posse, exempla docent. Quem toties dixi, iuuensis, non unius generis scientiarum, imo et quas humaniores dicunt, eleganter doctus erat. Malabaricum paedagogum, poemata calentem, citauimus. Et, si licet, magnum artis lumen CARDANVM cogitemus.

Haec ergo morbi phaenomena et symptomata sunt. Eum omnis temporis locique gentes inuadere, et partem ad endema partem autem ad sporadica mala pertinere adhuc demonstrandum restat. Vtique modo iam priscis cognitus fuit. Sporadicum enim eiusmodi exemplum fabulae Romanensi ansam praebuit quam Aethiopicorum titulo HELIODORVS reliquit. Rex Hydaspes nempe filiam Charicleam, quae eum ex improviso agnoscit, pro sua suscipere dubitat, quod ipse cum vxore sua aethiopes sint, illa autem candida cute. Verum Sisimithres, Charicleae advocatus, qui ipsam

a) a weak people in comparison of the other.

b) FREYLINGHAVSEN l. c.

c) Miss. Ber. Cont. XXVI. p. 151.

d) ib. et FREYLINGH. l. c.

e) WAFER.

f) FREYLINGHAVSEN.

ipam tenellam adhuc sustulerat, totam rem patri declarat: *alba*, inquit, *et ea fuit quam sustuli*: *alioqui et annorum tempus conuenit cum praesenti aetate pueriae*, *eum 17 fere annos haec, et expositionis tempus, impleuerit*. Porro et oculorum aspectus mecum facit, *et totam vultus effigiem ac excellentem formam*, *quae nunc appetet, conuenire cum ea, quam tunc cernebam, agnoscō g)*. Fortassis etiam, quam ARISTOTELES h) habet, mulieris sicalae ex adulterio cum Aethiope nata filia, huc pertinet, non patris aethiopis colore praedita, quae autem filium postmodum peperit, auita nigredine denuo conspicuum.

Sed et endemicum eundem morbum norunt veteres, adeo ut et totis gentibus et terris de eo nomina imponerent. Albaniam enim, ad Caucasos montes et Armeniae confinia i), exinde nomen duxisse probabile est, de qua ISIGONVS NICAEENSIS k): *gigni ibidem quosdam glauca oculorum acie, a pueritia statim canos, qui noctu plusquam interdiu cernant l)*. Altera huiusmodi natio *Leucaethiopum* nomen tulit, deinceps aliis hoc morbo laborantibus impositum. Mentionem eorum faciunt POMPONIVS MELA m), PLINIUS n), PTOLEMAEVS o), et AGATHEMER p): intactos autem

g) L. X. p. 477 sqq. ed. BOVRDELOTII. Par. 1619. 8.

h) Hist. animal. L. VII. c. 6.

i) PLIN. L. VI. c. 13. p. 311. HARD.

k) ap. PLIN. L. VIII. c. 2. p. 371.

l) cf. SALMAS. ad SOLIN. c. 15. et GELLII Noct. Att. L. IX. c. 4.

m) L. I. c. 4. p. 12 ed. LB. 1743. Ad h.l. IOACH. VADIANVS (de Watt): *sic vocantur quidam aethiopes, qui comparatione aliorum subalbidi esse deprehenduntur, non in totum albi, nec in rotum nigri p. 155 ed. Bas. 1543.*

n) L. V. c. 8. p. 252. HARD.

o) L. IV. c. 6. p. 77. ed. MICH. SERVETI Lugd. 1541.

p) Geogr. L. I. c. 5. F 5

autem eosdem reliquerunt STRABO, IVLIVS (HONORIVS *q*), ISTRUS AETHICUS *r*), anonymous Ravennas &c. Sed nec illi quoad regionem conueniunt, quam inhabitare dicunt Leucaethiopes. MELA et PLINIUS eos cum Libycoaegyptiis ad Libycum mare ponunt. Io. REINHOLD in tabulis quas MELAE suo addidit, circ. longit. 50° latit. bor. 15° &c. *s*). PTOLEMAEVS vero Leucaethiopes sub Ryssadio monte degere inquit, cuius nominis celebre promontorium DANVILLE pro capite viridi habet. Ut vt sit, nobis in praesenti sufficit, priscis hunc morbum non incognitum fuisse.

Recentioris aequi exempla e diuersissimis et maxime diffisis orbis nostri partibus vidimus, quae, additis aliis paucis, breuissimis adhuc secundum quatuor nostrarum varietatum ordinein repetere, operaे pretium erit. Ex ipsa nostra Germania iuuenem curatius descripsi. In Hispania et Gallia non absque exemplo rem esse, EDMUNDVS CHAPMANN refert. Infantes Rothomagi natos, NIC. LE CAT vidit. Ex paroecia Champniers similes iam notauiimus. et de familia sua Itala loquente CARDANVM. Scandiae similes homines excitant GE. AGRICOLA et OLAVS MAGNVS. Malabaricos bene multos exhibent Relationes Tranquebarienser. contemptum apud hos Kakerlacken *) vocantur, a similitudine blattae orientalis, quae et versicolor et nocturnum insectum est. Et in terra Labrador hic morbus occurrit, si nempe Campanica puella le Blanc ad Esquimaux pertinuit, vt verosimile est *t*).

Ex

q) excerpt. cosmogr.

r) vt putant.

s) HARDVINO ad PLIN. desertum Saarra est.

*) Calkalaken Miss. Ber. Cont. CVI. p. 1283. Kalkalatten Cont. CII. p. 637.

t) Histoire d'une jeune fille sauvage &c. à Par. 1761. 12. p. 36.

Ex altera generis humani varietate leucaethiopes (si antiquam vocem ad hos quoque transferre licet), novimus in Inf. Iaua *u*), Borneo *w*), Manila *x*), Ternatae vicina, porro in noua Guinea *y*) et Utahitti *z*). Ex tertia, ultra Nili fontes austrum versus *a*), et ad Senegal fl. *b*) cuius ostio Ryssadium subiacet promontorium, porro in australi magis Guinea *c*), tum in R. Loango, demumque in Cafrieria interiore *d*) et Madagascar inf. *e*). Quarta denique Blafards suos ad Isthmum Daricum, in R. Mexicano *f*), Tucumann, et Paraguay exhibet.

Sed nimia iam fuit ex historia naturali et humani generis varietatibus ad pathologiam et morbos digressio. Culpam deprecentur qui in valetudine afflictos homines cum bestiis confuderunt, quas separare, et suum cuique restituere, humani generis dignitas postulabat.

Immensus, nec huius loci labor esset, si omnium, apud obseruationum medicarum, diariorum &c. autores occurrentium corporis nostri vitiorum, quae hinc illinc

p. 36. 39. populares suos nyctalopes fuisse, res suas non
eum egisse &c. & ipsa quoque luscitiosa erat.

- u*) FR. LEGVAT T. II. p. 136 sq.
- w*) VOSSIVS l. c.
- x*) CAMELLI l. c.
- y*) VOSSIVS.
- z*) HAWKESWORTH T. II. p. 188. PARKINSON p. 27.
- a*) VOSSIVS.
- b*) CHAPMANN.
- c*) v.d. GRÖBEN &c. *Dondos, Lusit. Albinos.*
- d*) SIM. v. d. STEL ap. TACHART *Siam* p. 116.
- e*) de COSSIGNY in *Hist. de l'ac. des sc.* l. c.
- f*) ibid.

illinc praeter naturam contigerunt, recensum dare vellemus. Facilis ab his ad monstra, ad vniuersam nosologiam transitus esset, et diuinum historiae naturalis studium in confusam et informem molem excresceret. Intactas ergo Itali pueri *g*), aut, Angli viri *b*) aliorumque nigrain et corneam epidermidem, similesque peculiares a naturali statu aberrationes, physiologis et pathologis relinquimus. Nec dirus *Cretinorum* morbus huc pertinet, non Vallesiae tantum incolis proprius, sed et alibi obseruatus *i*), miris autem fabellis hinc illinc deturpatus *k*).

Centauros, Sirenes, Cynocephalos, Satyros, pygmaceos *l*), gigantes, Hermaphroditos aliasque huius farinae vanas species vel nominasse nimium videri posset. Attamen hominibus penitis paulisper adhuc immorari, necessum duco, cum nuperos adhuc patronos nocti sint. Vetus est de insulis Satyrorum *PLINII m*), PTOLEMAEI *n*) et PAVSANIAE *o*) relatio, to-

g) STAEP. v. d. WIEL *Obs. Cent.* II. pag. 376. tab. II. et tab. 12. fig. 1. 2. 3.

b) The porcupine Man. G. EDWARDS *Gleanings of natural history.* T. I. t. 212.

i) v. HALLER *de vento Rupensi. Nov. Comm. Goett.* T. I. p. 43.

k) v. c. in GVINDANT *variat. de la nat. dans l'espèce hum.* à P. 1771. 8. in *Encycl. de Par.* &c. emend. in ed. DE FELICE. T. XII. p. 312.

l) cf. TYSONIS super his fabulis opera. plerunque simiae peregrinantibus imposuerunt, neque aliter suspicor de COMMERMONII pygmaceis Madagascaranis ap. cl. DE LA LANDE. v. ROZIER *obs. Fevr.* 1775.

m) L. VII. c. 2. p. m. 374.

n) L. VI. c. II.

o) in *Atticis.*

ties postmodum apud MVNSTERVVM, MARC. PAVL. VENETVM, aliosque repetita, nasci in illis homines cava-
da villosa, quali Satyri pinguntur; pernicitatis eximiae
eos esse &c. Collatis horum virorum locis, has fa-
tyrorum insulas nostris Borneo, Celebes &c. respon-
dere p), et simias penitas pro hominibus vilas esse,
verosimillimum est. Sed plus negotii facessit nupera
de hominibus penitis, hinc illinc reperiundis, cantile-
na. Partem enim circa Turkestan urbem q), in me-
diterraneis Paynan r), in ins. Formosa s), Borneo t),
Nicabor u), &c. homines caudas habentes, reperiri
dictum est; partem etiam ipsae penitorum eiusmodi
hominum imagines exhibitae sunt w). Sed omnibus
rite pensitatis totam rem, quae supra diximus figmen-
tis, accenseri posse, plurima sunt quae suadent. quod
enim historias super ipsis attinet, pleraeque earum,
aliorum relationi coram exhibitae innituntur; et qui
se

p) v. post TYSONEM, Io. CAVERHILL *on the Knowledge of the Ancients in the East-Indies.* Ph. Tr. Vol. LVII.
p. 172.

q) PET. RYTSCHKOV *Orenburgl. Topogr.* T. II. p. 34. sq.

r) CAMFLLI Ph. Tr. n. 307. p. 2268.

s) Io. OTT. HELBIG *Eph. N. C. Dec. I. ann. IX.* p. 456.
HESSE Ost. ind. Diar. p. 216. sequentibus: Unter andern
unsern Sclaven bey dem Bergwerck, hatten wir auch ei-
ne Sclavin, welche gleich einer schändlichen Bestien mit
einem kurzen Stiel oder Ziegenschwanzte über den Hin-
tern ausgefächdet war; diese Arth wilde Menschen,
werden von der Insul Formosa gebracht.

t) GVIL. HARVEY *de gener.* p. 194. ed. oper. Lond. 1766.

u) NILS MATTHESSON KÖPING *Resa ed. 4.* Wästerås 1759. 8.
p. 131 sq.

w) Cl. MARTINI ad BVFF. *allg. N. G. T. VI.* p. 44. Tab.
II. *der geschwänzte Mensch.*

se ipsos eiusmodi penitos vidisse homines dicunt, sublestae satis fidei auctores reperti sunt x).

Icon autem, quam dixi, antiqua satis est, quam temporis progressu unus ab altero mutuauit, et sensim sensimque humanae figurae magis similem reddidit. Cl. enim MARTINI suam iconem ex LINNAEI Amoenatibus, hic ex ALDROVANBO, hic ex GESNERO desumisit, qui demum Helvetus polyhistor ex Germanico quodam libro descriptionis terrae sanctae, suam desumisse dicit y). Et si eius descriptionis auctorein non nominet, facile tamen BERNHARDVM VON BREYDENBACH eum fuisse vidi, et operaे pretium duxi, ex prima eius, rari satis, itineris editione z) genuinam eam iconem restituere (Tab. II. Fig. 5), quae nuperis pro homine penito imposuit. In auersa enim facie tabulae geographicae quae Palaestinam exhibet, sex animalium figuræ

ras

x) quam mira modo dicto KÖPING saepe a Perill. LINNAEO citato, contigerint, praeter alia ex cap. 48 p. 82 sq. patet, vbi de iis quae in coenobio quodam Bagdadiensi visenda erant, loquitur. sequentibus pergit: *Inter alia, quae in isto coenobio digna visu occurrabant, erat bufo qui in episcopi culina alebatur, catena argentea alligatus. habebat domicilium sub saxo, per quod fordes culinae emittuntur; longitud corporis erat vlnae unius et dimidiae, latitudo vlnae quadrantium trium.* Cum ovis mactaretur, viscera bufoni proiciebantur, quae breui denorabat; oculi scintillabant instar ignis et magnitudine ouum gallinaceum modicum æquabant. Cum quis manum ori eius immitteret, fugiebat eam ut vitulus &c.

y) de Quadrup. p. m. 970.

z) *rexs in das gelobt Land* Meinz. 1486. fol. non reperio has icones in ed. lat. ej. anni, nec in ea quae 1488 idiom. germ. infer. (platdeutsch) prodiit, est autem in vers. gall. 1489, quas omnes edit. Bibl. academica possidet.

ras depictas dedit cum epigraphe: *Hec animalia sunt veraciter depicta sicut vidimus in terra sancta.* Ultimum in his locum tenet, quam repetimus figura, anonymi ut addit, animalis, quam autem facile simiae cuidam penitae Callitrichi v. c. (sileno L.) tribuerem. Certe halluces a digitis pedum renoti &c. veram simiam esse testantur, quae temporis progressu, et pictorum incuria deinceps in homini satis similem figuram, pedibus humanis &c. transmutata est. Singulare plane exempla coccygis prolongati, aut appendicis caudam referentis apud TRITHEMIVM a), BAVHINVM b), BLANCARDVM c), KÖNIGIVM d), ELSHOLTIVM *), &c. ad monstrosas fabricas pertinent, nec huius loci sunt. Os sacrum e) aequo ac coccygis f) vertebrarum numero saepe ludere anatomicis notum est.

Peni-

- a) *Annal. Hirsaugiens.* T. II. p. 179 sq. ad ann. 1335.
- b) *theatr. anat.* p. 169.
- c) *coll. phys. med.* P. II. ann. 1681. p. 290.
- d) *A. N. C. Dec.* II. ann. 9. obs. 129.
- *) *de conceptione tubaria &c.* Col. Brand. 1669. p. 7. tab. II.
- e) quatuor vertebr. *FALLOPIA expof.* de off. p. 579. v. DOEVEREN *obs. acad.* p. 207. Plerumque quinque sunt. Sex v. ap. VESAL et qui eum sequuti sunt BAVHINVM et PAAWIVM. porro ap. REALD. COLVMB. p. 106. VESLING. p. 10. SAL. ALBERTVM *hist. plerar. part. b. c.* Viteb. 1585. p. 112 sq. ALBINVM *annot. acad.* L. IV. tab. VII. f. 4. 5. p. 53 sq. v. DOEVEREN l. c. p. 206 sq. et ipse Exc. WRISBERG simile os tot vertebrar. possidet. Septem se reperisse PAAWIVS auctor est *de off.* p. 102.
- f) Trium vertebrarum exhibent BAVHINVS l. c. et VESLINGIVS. fere semper quatuor sunt. Quatuor ad quinque WINSLOV. *exp. an.* T. I. p. 136. Quinque in cocc. mulieris MATTH. MERIAN in tab. ad *theatr.* BAVH. t. XLI. f. 9. et SAL. ALBERTVS l. c. qui primam eius vertebram, quae non raro exemplo ultimae ossis sacri connata erat,

Penito homini, Hottentottarum ventrale cutaneum a priscis peregrinatoribus assertum, addere, et similiter ad fabulas relegare, nuperrima peregrinationum testimonia g), iubent.

ad hoc os immerito retulit. In totum tamen suum specimen plurimas habebat vertebrae, sacr. 6. cocc. 5. — II.

Ilos qui habent os sacrum magnum et productum, caudatos appellari *FALLOPIA* l. c.

g) HAWKESWORTH Vol. III. p. 792. labia pendula priscis imposuisse videntur.

SYNOPSIS.

PRAEFATIO I.

GENERATIO 5.

DEGENERATIO 7.

huc faciunt *Clima* ib.*vitaे genus* 8.*et hybrida* 9.

eaque aut fecunda ib.

aut sterilia. 10.

mera diuers. spec. connub.

absque prole 12.

obiter de Iumaris 13.

qui veri hinni sunt 16.

hybrida humana negantur 17.

HOMINIS A CETERIS ANIMALI-

BVS DIFFERENTIA 19.

animae dotes ib.

homo caret instinctu 20.

solus pollet ratione ib.

et loquela 21.

cum brutis vox tantummodo

competat ib.

Corporis proprietates 22.

externae ib.

situs erectus ib.

manus duae 25.

oran utan quadrupes est. ib.

homines feri nil contra probant 26.

homo inermis est. 27.

num lacrumentur et rideant animalia 28.

hymen soli gen.hum. datum 29.

it. fluxus menstruus. ib.

clitoridem autem et nymphas

alia quoque anim. habent. 30.

internae 31.

cerebrum papionis 32.

cranium eiusd. 33.

os intermaxillare ib.

palpebra tertia 34.

muscul. bulbos. oculi. ib.

ligam. suspensor. colli ib.

vertebrae colli in hom. et si-
miliis 35.*Oran utan* 36.

Species binae 37.

1. *Troglodytes* f. *Chim-*
pansi. ib.2. *satyrus* f. *oran utan* ib.
deesse his vnguem pollic. an-
terior. 38.num et in Amer. reperiantur 39.
sim. longimana ib.

HVMANI GENERIS SPECIES SAL-

TEM VNICA 40.

VARIETATES AVTEM QVATVOR
CONSTITVNTVR 41.

1. orbis borealis &c.

2. Asia transganget. et infra
Amur fl. sita.

3. Africa.

4. Americae reliquum.

CORPVS HVM. VNIVERSIM SPE-
CTATVM 42.*ipsius corporis constitutio* ib.
pendet a climate ib.*statura* 44.frigoris calorisque in hanc
potentiae 45.

exempla plantarum. 46.

animalium ib.

hominum ib.

vitaе genus quoque huc con-
fert. 48.*color* ib.

- eius sedes 49.
 caussae ib.
 aliquid bilis facit ib.
 plurimum sol et aér 50.
 plantarum animaliumque ex-
 empla 51.
 vitae genus 52.
 partes c. h. præc aliis fuscae ib.
 idem in facie papionis 53.
 coeli mutatio 54.
 diuersa nigrorum alborumque
 connubia 55.
 cutis ex fusco alboque varie-
 gata 57.
PARTES C. H. SPECIATIM CON-
 SIDERATAE 58.
craniorum formæ. ib.
 fere vñice ab arte et vitae ge-
 nere pendent 59.
 Crania Germanorum 60.
 Batauorum ib.
 Graecor. et Turcar. 61.
 Scytharum ib.
 Lappon. Lulens. 62.
 Calmuccorum ib.
 Americ. maxime boreal. (*Té-*
 tes plates) 63.
 simillima his caluaria e sepul-
 creto Goetting. ib.
 Groenlandorum capita 64.
 Labradoricor. ib.
 Aracanor. ib.
 Chinensium 65.
 insl. Mallicolo incolar. ib.
 de his hominib. obiter plu-
 ra 66.
 mumiar. erania ib.
 Aethiopum ib.
 Brasilian. 67.
 Caraib. ib.
 Canadens. 68.
Physiognomiae exempla ib.
 veteres Aegyptii 70.
 Aethiopes ib.
 pili 71.
 crisi aethiopum ib.
 pedes eorund. 72.
 mammae aethiopissar. 73.
 loquela organa ib.
 artis opera ib.
 mutilata ib.
 circumcisio ib.
 in utroque sexu 74.
 clitoris puellæ arab. circum-
 cis. ib.
 monorchides 75.
 pilorum euulfio ib.
 Americani falso imberbes di-
 cti ib.
 deformata 76.
 auriculae pendulae ib.
 praeput. virile prolong. ib.
 vngues enormes ib.
 puellæ iunceæ ib.
 piatti 77.
 acu puncti (*tatowirt*) ib.
homin. feri hue non pertinent
 78.
 multo minus morbi ib.
 attamen vnum tangere neces-
 se videtur ib.
 animalibus nonnullis et homi-
 ni communem ib.
candorem sc. vitiosum ib.
 qui nec a plantis abest 79.
 in animal. *cum oculor. vitio*
 coniunctus ib.
 cuniculi albi ib.
 mures candidi 80.
 equi eiusmodi 81.
 et alia anim. mammalia ib.
 imo et aues ib.
 idem vitium in hominibus ib.
 eius hist. a fabell. purgatur. ib.
 ad

- ad impetiginem et luscitio-
 nem pertinet 82.
 epidermidis affectiones 83.
 interdum maculis faltem di-
 stincta ib.
 plerumque tota candens 84.
 et tum quidem quandoque
 laevis
 quandoque aspera ib.
 lepram albam dicunt ib.
 pilorum color 85.
 oculorum affectus ib.
 palpebrae ib.
 irides 86.
 chorioïdes ib.
 reliqui corporis constit. 87.
 multi bene valent ib.
 alii imbecilles sunt 88.
 mentis dotes ib.
 morbus veteribus cognitus fuit
 ib.
- Chariclea ap. HELIODOR ib.
 Albani 89.
 Leucaethiopes ib.
 nupera ex toto fere terrarum
 orbe exempla 90.
 Alia corporis vitia merito hic
 omittuntur 91.
 vt et monstrofa figura ven-
 terum 92.
 de hominibus penitis quae-
 dam ib.
 icon eorum vulgaris ad simias
 pertinet 94.
 et ex BREYDENBACHIO desum-
 ta est ib.
 coccyx prolongatus 95.
 eius et ossis sacri vertebrarum
 lusus ib.
 ventrale feminis Hottentotti-
 cis olim tributum 96.

Figurarum explicatio.

TAB. I.

Fig. 1. ad p. 32. *Basis cerebri papionis Mandril.*

- A Lobi posteriores cerebri
- B Lobi anteriores cerebri
- C Fossa SYLVII
- D Cerebellum
- E medullae spinalis principium
- F Regio cui corpora pyramidalia et olivaria in homine insident.
- G Locus ubi in humano cerebro pons Varolii a medulla oblongata fissura diuiditur.
- H Pons VAROLII ipse
- I. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Cerebri nervorum paria Eminentiae mammillares, infendibulum &c. prae nervior. opticor. coniunctor. mole non in conspectum veniunt.

Fig. 2. ad pag. 33. *cranium eiusdem papionis.*

in quo praeter reliqua, os intermaxillare notetur.

TAB. II.

Fig. 1. ad p. 35. *colli vertebrae eiusdem papionis.*

corpora vertebrarum squamatis quasi processibus in priora declivia descendunt sibiique imbricatim superstruuntur

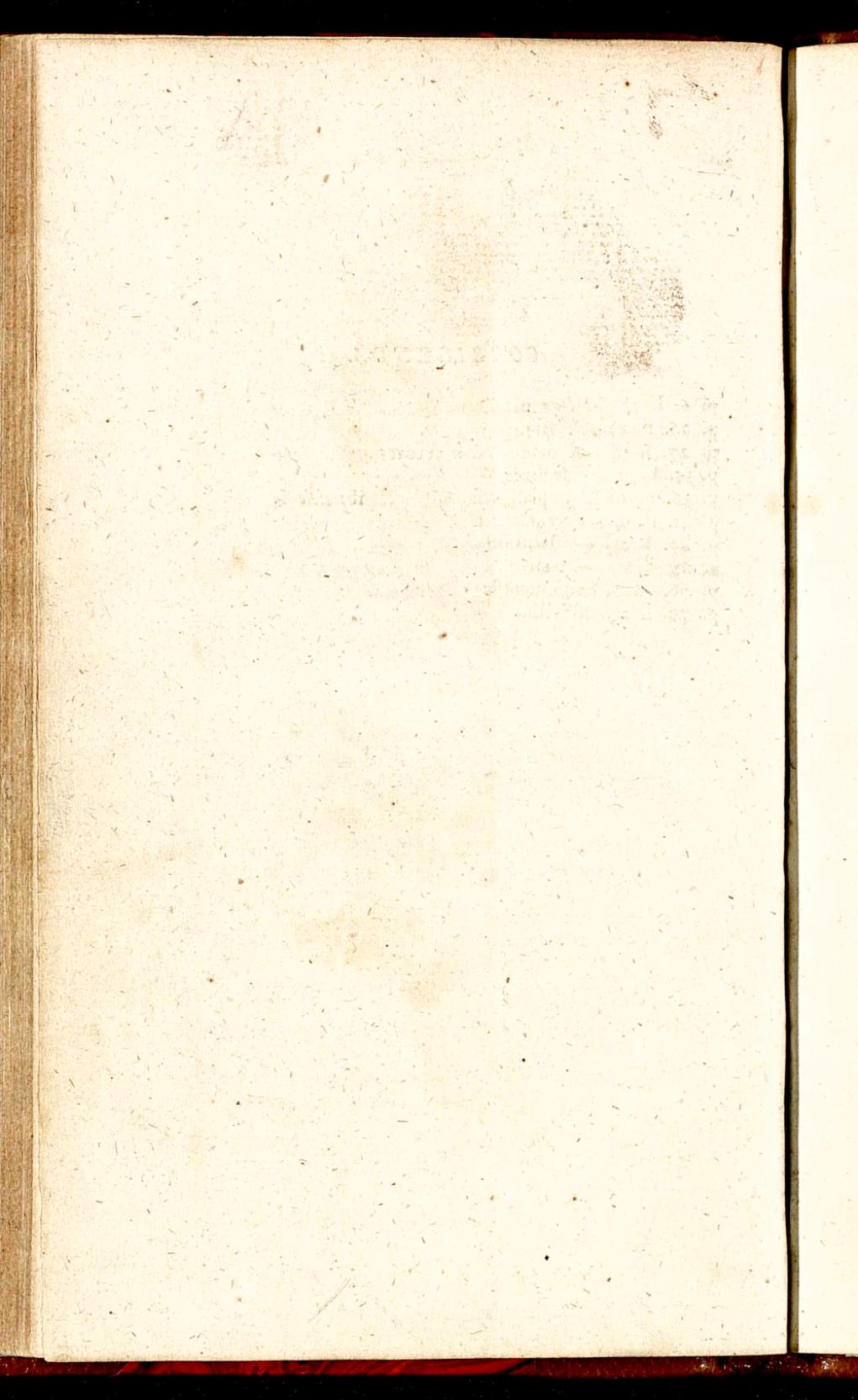
Fig. 2. ibid. *Vertebrae colli 5ta et 6ta ex viro adulto.*
in his corpora parallela plana et disciformia.Fig. 3. ad p. 53. *cutis e fronte papionis Mandril.*
nigredinis reticuli varietates et decrementum monstrat.Fig. 4. ad p. 74. *clitoris circumcisa puellae Arabicae.*Fig. 5. ad p. 94. *Callitrix aut alia simia perita ex BREYDEN-BACHII itinere restituta.*

In variis apographis magis humana reddita, demum in hominem penitum abiit.

CORRIGENDA.

- p. 6. l. 25 sq. *lege* partibus
p. 26. n. c) *post* BUFFONII *pone*.
p. 27. l. 16 *post* dentes *adde* feroceſ
p. 35. l. 17 — decliuia
p. 36. n. b) l. 3. *progressi*. ib. *dele* I.
p. 41. n. 5) — STAELINI
p. 47. l. 21. — *staturam*,
p. 68. l. 13. — *cum*
p. 76. n. *) Esquimantsic
p. 79. l. 28. *difficilius*

Tab. I.

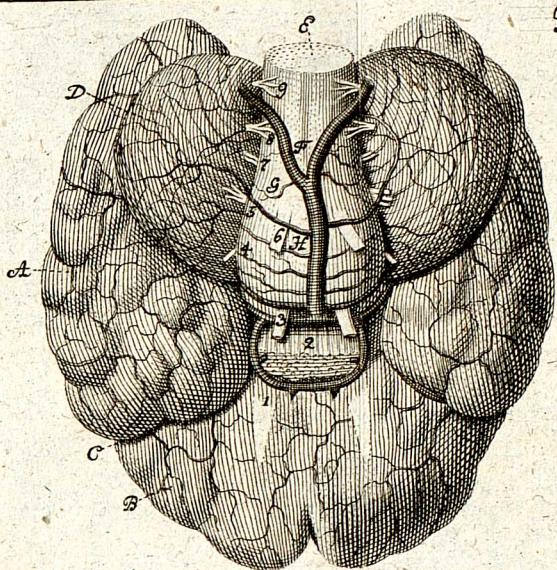

Fig. 1.

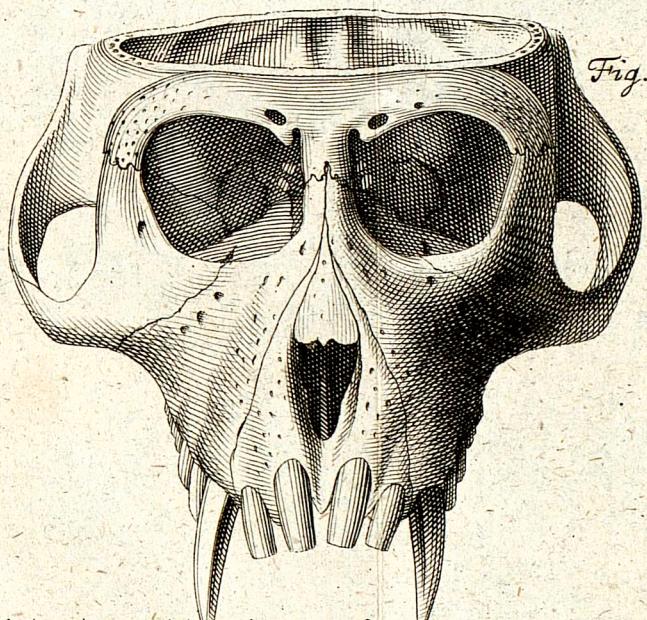

Fig. 2.

J.P. Kaltenhofer del. ad nat. et sc.

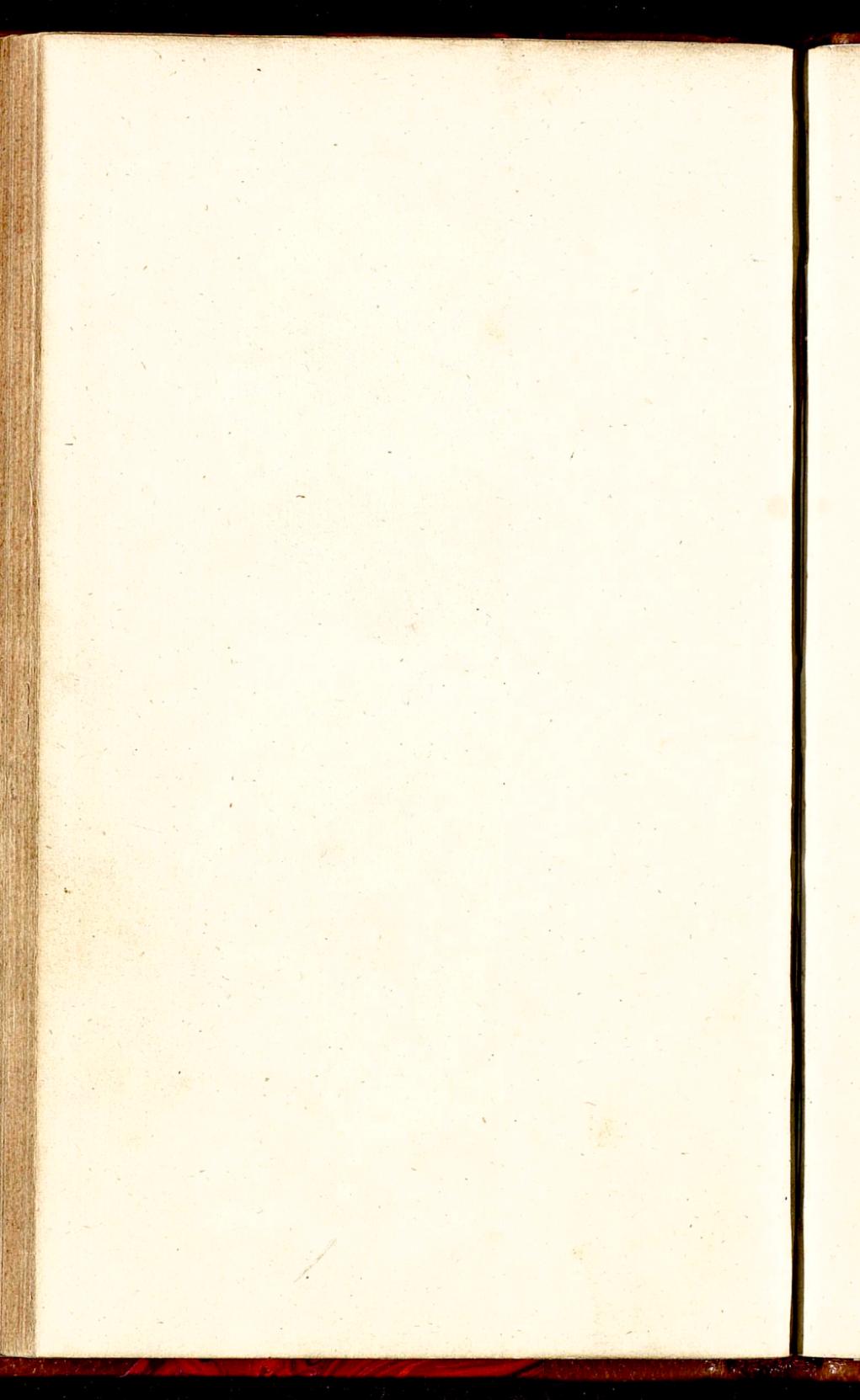

Fig. 1.

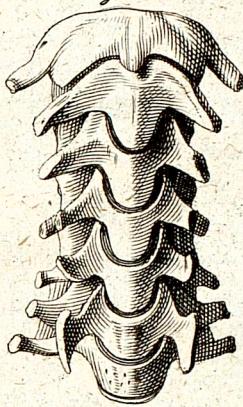

Fig. 2. Tab. II.

Fig. 3.

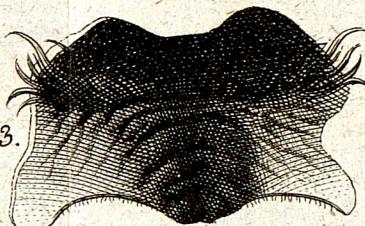

Fig. 4.

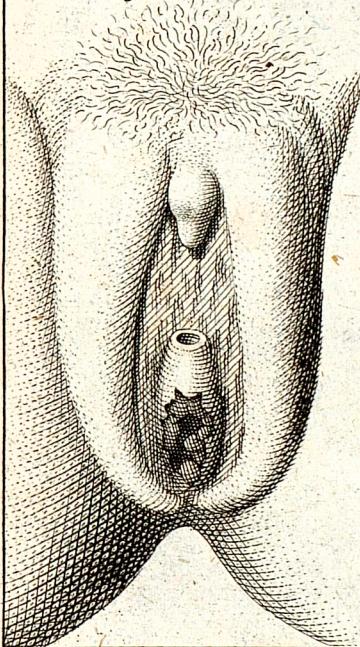
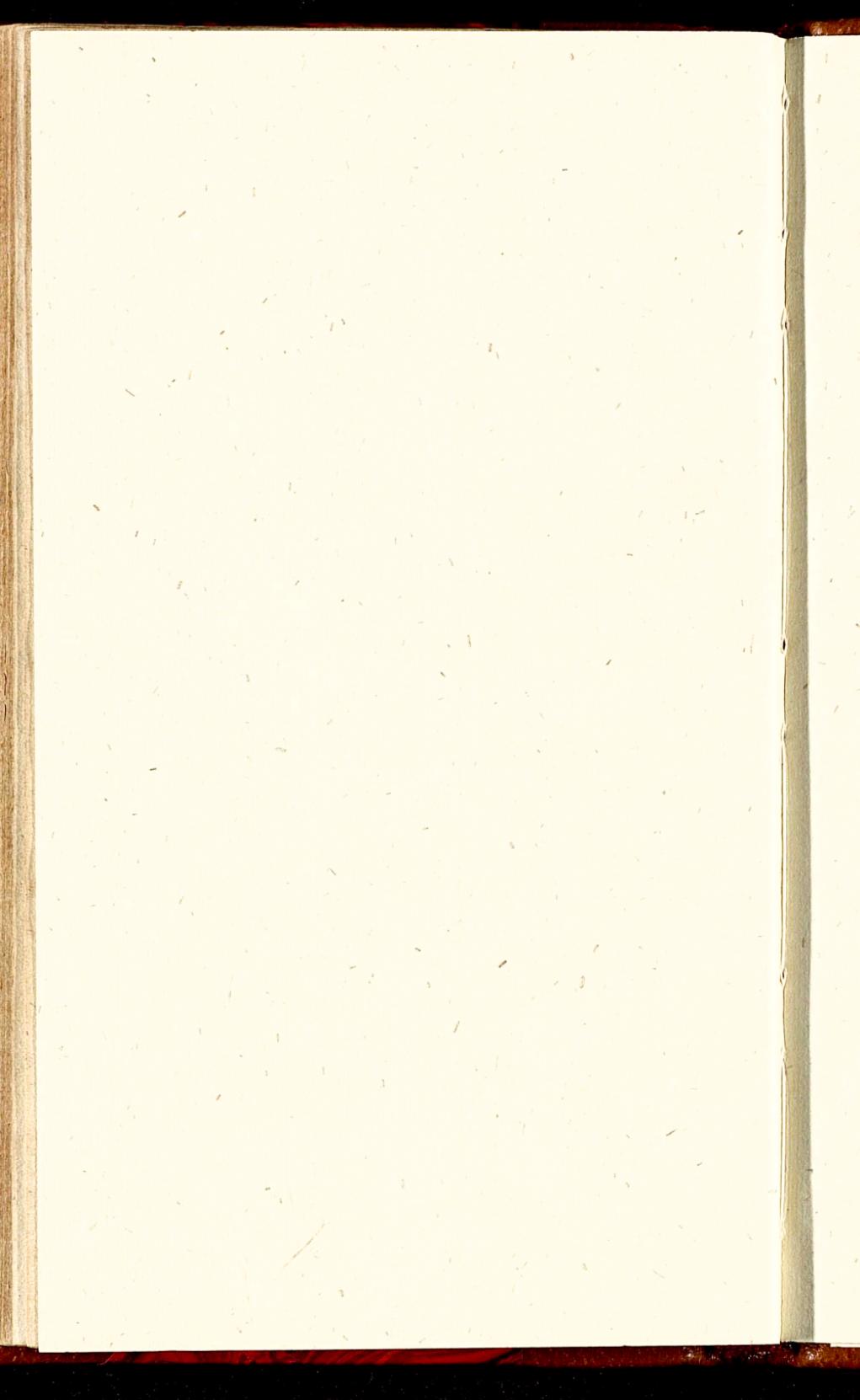

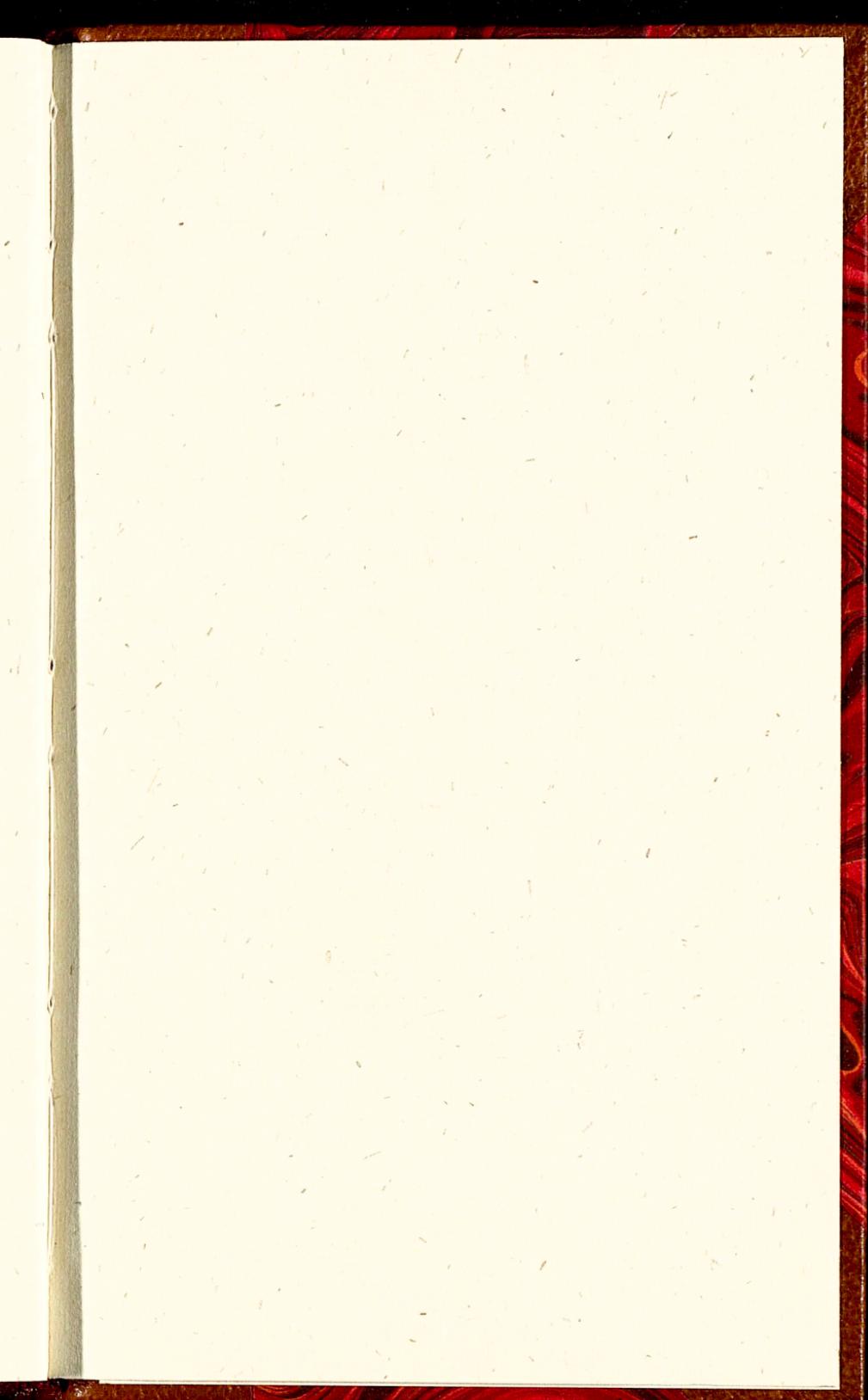
Fig. 5.

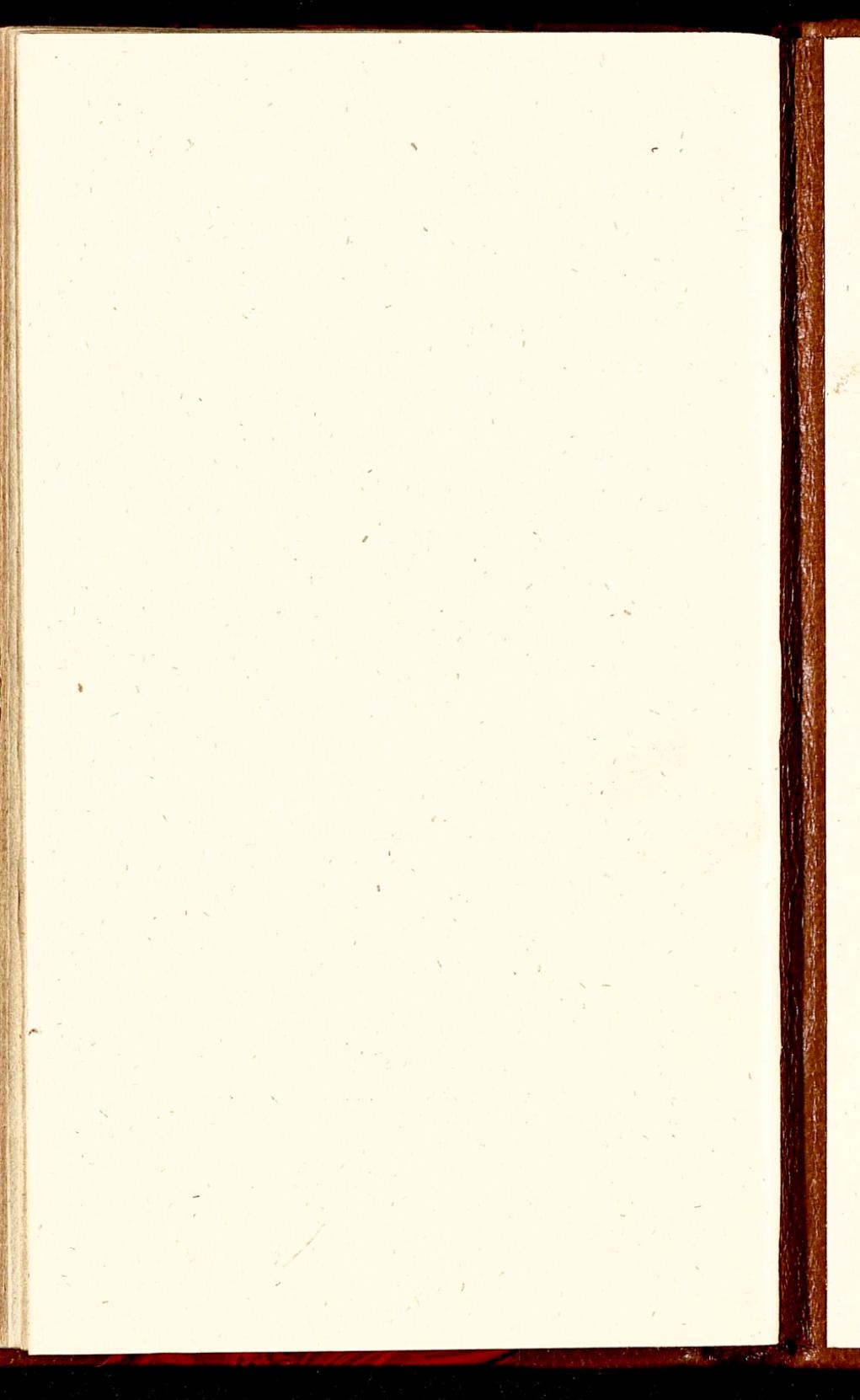

Non contat de noïe

H 10199

Niedersächsische Staats-
und Universitätsbibliothek

BUBI Rep.Nr.: 37807

18. OKT. 1999

© SUB GÖTTINGEN / GDZ | 2010

QPCARD 201

